

2016

SPRAWOZDANIE
ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
PCC EXOL

List Zarządu

Szanowni Państwo,

to zaszczyt móc podzielić się z Państwem efektem naszej całorocznej pracy w 2016 roku. Był to dla nas niezwykle intensywny okres, czego rezultatem są rekordowe wyniki finansowe Grupy PCC EXOL.

Cieszy nas, że Grupa od trzech lat z roku na rok poprawia wyniki, osiągając skonsolidowany zysk EBITDA w latach 2014-2016 na poziomie 28,4 mln zł, 39,2 mln zł i 42 mln zł. Skonsolidowany zysk netto również rósł w tym okresie, aby osiągnąć w roku 2016 wartość 21,5 mln zł, tj. o 45,6% więcej niż w roku 2015. Warto podkreślić, że PCC EXOL, odkąd jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, co roku wypłaca około 50% jednostkowego rocznego zysku i tym samym zalicza się do grona spółek dywidendowych.

Efektem rekordowego wyniku jest znacząca poprawa wskaźników rentowności. Rentowność kapitału własnego (ROE) wzrosła o 2,2 p.p. r/r do poziomu 8,4%, natomiast rentowność aktywów (ROA) poprawiła się o 1,2 p.p. r/r, osiągając poziom 4,0%.

Naszym celem, który realizowaliśmy w 2016 roku i który będziemy kontynuować w latach kolejnych, jest wzrost udziału w ofercie produktów specjalistycznych i transformacja z producenta wyrobów masowych w kierunku producenta rozwiązań specjalistycznych. Poza konsekwentnym rozwojem tej grupy wyrobów, dążymy do podnoszenia rentowności produktów masowych. To one dają nam możliwość posiadania komplementarnego portfolio i jednocześnie pozwalają optymalizować koszty produkcji.

W 2016 roku rozpoczęliśmy inwestycję związaną z rozbudową jednej z wytwórni o dwie linie produkcyjne. Jedna linia pozwoli produkować zwiększone wolumeny nowoczesnych produktów do zastosowań przemysłowych w takich branżach jak detergenty, mycie i czyszczenie przemysłowe, obróbka metalu, produkcja papieru, przemysł tekstylny czy przetwórstwo spożywcze. Są to produkty niskopienne i antypienne. Dzięki drugiej linii będziemy w stanie produkować glicyniany - wyjątkowo delikatne, specjalistyczne składniki, używane w wysokiej jakości kosmetykach i środkach higieny osobistej. Tym samym będziemy mogli odpowiedzieć na zapotrzebowanie branży kosmetycznej na łagodne dla skóry produkty. Inwestycja zwiększy nasze zdolności produkcyjne o ok. 15 tys. ton rocznie, a jej zakończenie planujemy na 2018 rok.

W 2016 roku dział badań i rozwoju, podjął się między innymi dwóch istotnych projektów. Pierwszy z nich, wsparty dotacją z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, koncentruje się na badaniach nad rozwojem innowacyjnych produktów dla branży farb i lakierów. Efektem drugiego jest wprowadzenie do naszej oferty produktu o jakości farmaceutycznej, oczekiwanej przez najbardziej wymagających odbiorców branży kosmetycznej. Naszym celem jest poszukiwanie nisz branżowych oraz koncentrowanie się na wysokiej jakości produktach specjalistycznych i potrzebach naszych klientów.

Jednocześnie chcąc sprostać wysokim wymaganiom globalnych koncernów, prowadzimy działalność przy zachowaniu zasad zrównoważonego biznesu. W 2016 roku przeszliśmy pozytywnie przez audyty w zakresie systemów RSPO i Dobrych Praktyk Produkcyjnych, uzyskaliśmy też złoty poziom społecznej odpowiedzialności biznesu Ecovadis oraz zajęliśmy czołowe miejsce w Rankingu Odpowiedzialnych Firm. Dodatkowo tytuł „Etyczna Firma” poświadcza naszą nieposzlakowaną opinię i etykę stosowaną w prowadzeniu działalności biznesowej oraz rzetelne i uczciwe podejście do klientów, dostawców czy innych kontrahentów.

W 2016 roku Spółka z powodzeniem zadebiutowała na rynku obligacji korporacyjnych Catalyst, przeprowadzając z sukcesem emisję obligacji na łączną kwotę 45 mln zł. Chcemy w ten sposób dywersyfikować i równoważyć strukturę finansowania Spółki, dążąc do optymalnego poziomu zaangażowania kapitału zewnętrznego z kilku niezależnych źródeł.

Kolejny, pomyślny dla Grupy PCC EXOL okres nie miałby miejsca, gdyby nie wyczerpana praca i zaangażowanie naszych pracowników. Jednocześnie dziękujemy naszym akcjonariuszom, obligatariuszom i partnerom biznesowym za dotychczasową współpracę oraz okazane wsparcie i zaufanie.

Mirosław Siwinski
Prezes Zarządu

Rafał Zdon
Wiceprezes Zarządu

Spis treści

1.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ PCC EXOL	6
1.1.	SKŁAD GRUPY KAPITAŁOWEJ I GŁÓWNE OBSZARY DZIAŁALNOŚCI	6
1.2.	WYNIKI FINANSOWE ZA 2016	10
1.3.	STRATEGIA ROZWOJU	11
1.4.	PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY	11
2.	PRODUKTY I RYNKI	18
2.1.	PODSTAWOWE PRODUKTY	18
2.2.	OTOCZENIE RYNKOWE	25
3.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY PCC EXOL	35
3.1.	NAJISTOTNIEJSZE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY	35
3.2.	ANALIZA WYBRANYCH DANYCH FINANSOWYCH I OPERACYJNYCH	36
3.3.	FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI	50
4.	UMOWY ISTOTNE I INNE ZDARZENIA	55
5.	INFORMACJE DLA INWESTORÓW	58
6.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	62
6.1.	RYZYKO OPERACYJNE	62
6.2.	RYZYKO FINANSOWE	65
6.3.	RYZYKO PRAWNE	69
6.4.	RYZYKO BIZNESOWE	70
6.5.	RYZYKO UTRATY ZAUFANIA KLIENTÓW	71
6.6.	RYZYKA ZWIĄZANE Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM	72
7.	ŁAD KORPORACYJNY	74
8.	PCC EXOL ODPOWIEDZIALNA SPOŁECZNIE	89

1. Działalność Grupy Kapitałowej PCC EXOL

- 1.1. Skład Grupy Kapitałowej
i główne obszary działalności
- 1.2. Wyniki finansowe za 2016
- 1.3. Strategia rozwoju
- 1.4. Perspektywy rozwoju działalności Grupy

1. Działalność Grupy Kapitałowej PCC EXOL

1.1. Skład Grupy Kapitałowej i główne obszary działalności

Grupa Kapitałowa PCC EXOL jest grupą 5 spółek, na czele której stoi PCC EXOL Spółka Akcyjna, pełniąc funkcję jednostki dominującej.

Spółka powstała w 2008 roku. Momentem przełomowym dla jej rozwoju był rok 2011, kiedy została wniesiona do niej aportem zorganizowana część przedsiębiorstwa PCC Rokita, a Spółka rozpoczęła produkcję i sprzedaż środków powierzchniowo czynnych, kontynuując działalność prowadzoną wcześniej w ramach PCC Rokita od 50 lat.

PCC EXOL S.A., będąc emitentem akcji, jest od lipca 2012 roku notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Od 2016 roku Spółka jest również emitentem obligacji, notowanych na rynku Catalyst.

Spółka zajmuje wiodącą pozycję w zakresie produkcji środków powierzchniowo czynnych (surfaktantów) w Polsce oraz w Europie Wschodniej i Środkowo-Wschodniej.

Organizacja Grupy

Na dzień publikacji raportu rocznego poza PCC EXOL do Grupy Kapitałowej należą:

Rysunek 1 Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL

*spółka konsolidowana

Do 31 stycznia 2016 roku w Grupie funkcjonowała spółka Tensis Sp. z o.o., która z dniem 1 lutego 2016 r. została połączona ze Spółką Dominującą. Natomiast od 13 lipca 2016 r. do Grupy Kapitałowej PCC EXOL należy również spółka Elpis Sp. z o.o., w której PCC EXOL zakupiła 50% udziałów.

Emitent nie dokonywał żadnych inwestycji kapitałowych w jednostki, poza grupą jednostek powiązanych.

Spółki PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi, Elpis Sp. z o.o. oraz PCC EXOL

PHILIPPINES INC. w likwidacji zostały wyłączone z konsolidacji ze względu na brak istotności danych finansowych tych jednostek zgodnie z zasadą istotności wyrażoną w pkt 31 MSR 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z par. 8 MSR 8 - Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów, który zezwala na odstępianie od zasad określonych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej.

W 2016 roku nie zaszły żadne zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta ani jego Grupą Kapitałową.

Emitent ani jego spółki z Grupy nie posiadają oddziałów.

Struktura Grupy Kapitałowej PCC EXOL stwarza warunki do integracji poprzez dostęp do know-how, poszerzenie potencjału produkcyjnego oraz nowe rynki zbytu.

Główne obszary działalności Grupy

PCC EXOL S.A.

Oferta Spółki PCC EXOL obejmuje ponad 300 różnych produktów i formułacji chemicznych. Spółka projektuje i produkuje również surfaktanty na specjalne zamówienie klienta. Dział rozwoju wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, tak modyfikuje produkty, aby idealnie spełniały ich potrzeby oraz oczekiwania. Produkty Spółki znajdują zastosowanie zarówno w branżach przemysłowych, jak i kosmetyczno-detergencyjnych:

Zastosowania przemysłowe

Zastosowania kosmetyczno-detergencyjne

Spółka PCC EXOL prowadzi produkcję w dwóch lokalizacjach tj. w Brzegu Dolnym i Płocku. Produkcja odbywa się w pięciu wytwórniach: Etoksyłacja I i II, Siarczanowane I i II oraz Formulacje Przemysłowe. Obecny potencjał produkcyjny wszystkich wytwórni Spółki wynosi ok. 117 tys. t/r w zależności od portfolio produktowego, wytwarzanego w ciągu roku.

PCC Chemax Inc.

PCC Chemax Inc. należy do Grupy PCC od 2006 roku. Natomiast od 2013 roku, po nabyciu przez PCC EXOL jej udziałów od spółki matki tj. od PCC SE, należy do Grupy Kapitałowej PCC EXOL.

PCC Chemax jest amerykańską spółką działającą na rynku środków powierzchniowo czynnych od ponad 40 lat. Siedziba spółki znajduje się w Piedmont w Karolinie Południowej.

Spółka specjalizuje się w sprzedaży wyrobów specjalistycznych do zastosowań przemysłowych, uwzględniając oczekiwania i szczególne potrzeby klientów.

Spółka formułuje, rozwija i sprzedaje szeroką gamę specjalistycznych surfaktantów stosowanych jako dodatki do produktów wykorzystywanych w wielu gałęziach przemysłu, takich jak: obróbka metalu, branża budowlana, włókiennicza czy branża rafineryjno-wydobywcza (w tym gazu łupkowego).

Spółka ma w swojej standardowej ofercie 400 produktów. PCC Chemax sprzedaje swoje produkty głównie w Ameryce Północnej i Południowej, ale również w Europie i Azji. Dlatego też Grupa PCC EXOL, za pośrednictwem PCC Chemax Inc., od 3 lat utrzymuje kilkunastoprocentowy udział rynku Ameryki Północnej w sprzedaży ogółem.

PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.)

Spółka z siedzibą w Stambule (Turcja) działa w strukturach Grupy PCC EXOL od 2013 roku.

Głównym zadaniem PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi jest rozwijanie bezpośrednio na terenie Turcji oraz krajów regionu MEA (Middle East and Africa – Środkowy Wschód i Afryka) sprzedaży surfaktantów oraz formulacji w obszarze tekstyliów i środków higieny osobistej oraz detergentów. Polega to na aktywnym poszukiwaniu na tych rynkach klientów na produkty i usługi oferowane przez PCC EXOL.

W 2016 roku 78,5% przychodów ze sprzedaży spółki tureckiej stanowiła sprzedaż produktów i usług do PCC EXOL oraz innych podmiotów z Grupy PCC. W najbliższym okresie działania spółki będą koncentrować się na pozyskiwaniu nowych klientów operujących w branży budowlanej, branży związanej z wydobyciem ropy naftowej oraz farb i lakierów.

Elpis Sp. z o.o.

Spółka należy do Grupy PCC EXOL od lipca 2016 roku. PCC EXOL posiada w spółce 50 udziałów, stanowiących 50% udziałów i 50% głosów na Zgromadzeniu Wspólników. Do głównych zadań spółki będzie należała rozpoczęcie przygotowań do realizacji projektu związanego z potencjalną inwestycją produkcji oksyalkilatów w Malezji, jak i następnie sama realizacja tego projektu.

PCC SE - inwestor większościowy

Inwestorem większościowym PCC EXOL S.A. jest firma PCC SE z siedzibą w Duisburgu, działająca na międzynarodowych rynkach w obszarze chemii, energii i logistyki.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień publikacji raportu, PCC SE posiadała 88,64% udziału w kapitale zakładowym PCC EXOL S.A. i 93,39% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

MIĘDZYNARODOWY HOLDING
GRUPA PCC W LICZBACH

60 mln → 517,1 mln
rok 1994 rok 2015

Przychody Grupy PCC wzrosły z 60 milionów EUR w 1994, do 571,1 milionów EUR w roku 2015.

1.2. Wyniki finansowe za 2016

Rok 2016 roku Grupa PCC EXOL zamknęła rekordowym wynikiem, osiągając zysk netto na poziomie 21,5 mln zł (wzrost o 45,6% r/r) oraz zysk EBITDA na poziomie 42 mln zł (wzrost o 7% r/r). Jednocześnie Grupa zrealizowała przychody ze sprzedaży na poziomie 539,8 mln zł (wzrost o 4,8% r/r) oraz marżę na sprzedaży, która wyniosła 15,2% i była na porównywalnym z rokiem poprzednim poziomie.

Wyniki uzyskane w 2016 roku są między innymi rezultatem wysokiej marży na sprzedaży, którą Grupa osiągnęła również dzięki korzystnej sytuacji na rynku surowców, zwłaszcza w dwóch pierwszych kwartałach 2016 r. Na wyniki Grupy miała także wpływ konsekwentnie zmieniana struktura sprzedaży. W 2016 roku został zwiększony udział produktów do zastosowań przemysłowych w przychodach ze sprzedaży produktów z poziomu 42,9% w 2015 r. do poziomu 45,8%, poprzez rozwój produktów głównie z grupy środków niskopiennych, antypiennych i emulgatorów. Przychody ze sprzedaży produktów do zastosowań przemysłowych osiągnęły wartość 208,1 mln zł i wzrosły o 9,8%.

Równolegle Grupa pracowała nad zwiększaniem rentowności produktów masowych, których udział w sprzedaży jest nadal istotny. Działania te, wsparte trwałymi relacjami z odbiorcami i spełnianiem ich oczekiwań, przełożyły się na stopniowy wzrost marży na tej grupie produktów. Odnotowany w tym samym czasie, w grupie surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach, spadek przychodów ze sprzedaży o 2,7% do poziomu 246,0 mln zł, jest efektem zastępowania produktów masowych, produktami specjalistycznymi.

Dodatkowo pozytywnie na wynik wpłynął zwrot nadpłaconego podatku od nieruchomości w kwocie 1,5 mln zł oraz niższe o 3,3 mln zł koszty finansowe, będące efektem niższych odsetek od kredytów i pożyczek. Ponadto obniżeniu uległa kwota podatku dochodowego CIT o 3,5 mln zł, głównie w związku ze skorzystaniem z ulgi podatkowej w ramach prowadzonej działalności przez PCC EXOL w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

W 2016 roku Grupa wygenerowała rentowność ROA na poziomie 4,0%, (wzrost o 1,2 p.p.) oraz wysoką rentownością ROE na poziomie 8,4% (wzrost o 2,2 p.p.).

Tabela 1 Wybrane dane finansowe Grupy

[w tys. zł]	2015	2016
Aktywa ogółem	522 594	541 668
Kapitał własny	238 769	256 819
Przychody ze sprzedaży	514 848	539 785
Wynik brutto ze sprzedaży	79 048	81 990
Marża na sprzedaży w %	15,4%	15,2%
Wynik na działalności operacyjnej	29 402	29 252
EBITDA	39 247	41 994
Zysk netto	14 745	21 472
Stopa zwrotu z aktywów w %	2,8%	4,0%
Stopa zwrotu z kapitału w %	6,2%	8,4%
Przeciętna liczba zatrudnionych w osobach	258	256
Roczny potencjał produkcyjny w tys. ton	110	117

1.3. Strategia rozwoju

Grupa PCC EXOL dąży do wzmocnienia swojej pozycji konkurencyjnej w obszarach podstawowej działalności operacyjnej poprzez zwiększanie wolumenu sprzedaży obecnie wytwarzanych wyrobów, jak i dywersyfikację portfolio o nowe, specjalistyczne, wysokomarżowe produkty.

Jednocześnie Grupa dąży do optymalizowania sprzedaży produktów specjalistycznych względem produktów masowych, które są podatne na koniunkturę rynkową. Równolegle podejmowane i planowane są dalsze działania w kierunku poprawiania marż produktów masowych.

Celem Grupy jest efektywne wykorzystanie posiadanego potencjału oraz realizacja szeregu

projektów inwestycyjnych, w szczególności zwiększających zdolności produkcyjne instalacji.

PCC EXOL jest liderem na rynku Europy Środkowo-Wschodniej i Wschodniej, Spółka zakłada wzmocnienie swojej pozycji konkurencyjnej w tym regionie. Ponadto Grupa planuje dalszy rozwój poprzez ekspansję na rynki Bliskiego Wschodu, Afryki i Azji oraz Ameryki Północnej czy też w krajach azjatyckich.

Realizując przyjętą strategię PCC EXOL dopuszcza możliwość reorganizacji Grupy. Grupa zakłada dalszy rozwój organiczny oraz nie wyklucza akwizycji.

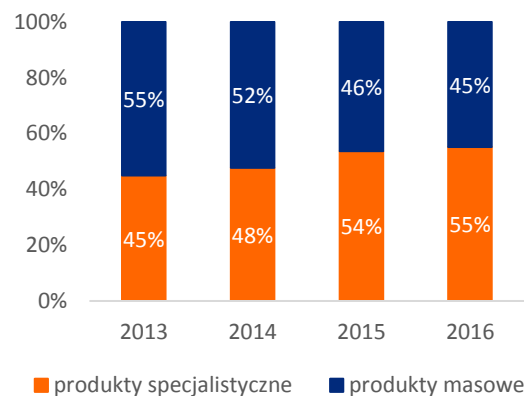
1.4. Perspektywy rozwoju działalności Grupy

Produkty specjalistyczne

Grupa PCC EXOL konsekwentnie zwiększa sprzedawane wolumeny wyrobów specjalistycznych i formulacji przemysłowych względem produktów masowych. Zwiększanie udziału w sprzedaży wyrobów specjalistycznych umożliwiają m. in. inwestycje w rozbudowę i modernizację wytwórni oraz w laboratoria aplikacyjne.

Trzeba pamiętać, że udział produktów masowych w ofercie PCC EXOL nie pozostaje jednak bez znaczenia, ponieważ dają one Spółce możliwość posiadania komplementarnego portfolio i jednocześnie pozwalają optymalizować koszty produkcji. Stąd również Spółka stale dąży do poprawy rentowności produktów masowych, w tym głównie poprzez poprawę warunków zakupów surowców do ich wytwarzania.

Wykres 1 Udział % produktów masowych i specjalistycznych w przychodach ze sprzedaży produktów Grupy

Rozwojowy rynek

Głównym obszarem działalności handlowej Grupy ze względu na podział geograficzny jest teren Polski (53%), kraje Europy Zachodniej (17%) oraz Ameryka Północna i Reszta Świata (17%).

PCC EXOL jest jedynym producentem surfaktantów w Polsce i zarazem największym w całej Europie Środkowo-Wschodniej.

Grupa dostarcza swoje produkty na rynek charakteryzujący się popytem kształtowanym

przez ostatecznych konsumentów detergentów i środków higieny osobistej. Wyroby te stanowią dobra pierwszej potrzeby, stąd branża surfaktantów jest stosunkowo odporna na zmieniające się cykle koniunkturalne. To rzutuje na jej względną stabilność na tle wielu innych gałęzi przemysłu.

Światowy rynek surfaktantów ma przed sobą bardzo dobre perspektywy rozwoju. Z raportów rynkowych wynika, że konsumpcja surfaktantów stale rośnie. W 2014 r. ich globalne zużycie wyniosło 17,5 mln ton, a do 2019 r. wzrośnie do poziomu 22,8 mln ton. Wraz z rosnącą konsumpcją, rosną również globalne przychody ze sprzedaży surfaktantów.

Największym na świecie producentem i konsumentem surfaktantów jest Unia Europejska. Rynek unijny ma dobre perspektywy rozwojowe, obecnie sprzedaje się tam ponad 3,2 mln ton surfaktantów rocznie.

PCC EXOL na rynku unijnym lokuje ok 20% sprzedaży swoich produktów.

Należy zauważyć, że obszar Unii to rozwinięty i bardzo wymagający rynek. Charakterystycznym dla tego rynku trendem jest rosnący popyt na surfaktanty ekologiczne na bazie surowców naturalnych o wysokim stopniu biodegradacji. Obecnie ok 70% oferty Spółki PCC EXOL to produkty, które wykazują podatność na biodegradację tlenową.

W 2015 roku Spółka wprowadziła do oferty biodegradowalne sole amonowe oraz betainy, stosowane m. in. w środkach higieny osobistej, w tym przeznaczonych do higieny dzieci. Następnie w 2016 roku w ofercie PCC EXOL pojawił się kolejny wyrób biodegradowalny, pierwszy produkt z grupy bardzo delikatnych składników kosmetycznych – glicynianów, otrzymywanych w oparciu o biomimetyki, czyli surowce naśladujące związki pochodzenia naturalnego.

Ponadto w drugiej połowie 2016 roku PCC EXOL wprowadziła do oferty produkt o tzw. jakości farmaceutycznej, tj. spełniający bardzo

restrykcyjne wymagania jakościowe, jakie definiuje kodeks apteczny. Produkt ten stwarza możliwości dla kontraktów handlowych zarówno z dotychczasowymi, jak i z nowymi klientami.

Spółka z sukcesem wchodzi również w wysoce wymagający rynek produktów certyfikowanych. PCC EXOL jest pierwszą w Polsce firmą, która wdrożyła i certyfikowała system Dobrych Praktyk Produkcyjnych dla surowców kosmetycznych wg normy EFCI (ang.), stanowiący obok aspektów ekonomicznych, jeden z najważniejszych kryteriów kwalifikacji dostawców surowców kosmetycznych.

Ponadto dla kilku produktów dedykowanych branży kosmetycznej Spółka posiada europejski znak ekologiczny ECOCERT, co znacznie skraca proces kwalifikacji jej jako dostawcy certyfikowanych produktów i zwiększa możliwości rozwijania sprzedaży.

Dzięki rozwojowi zaawansowanych technologicznie produktów, w tym o łagodnym oddziaływaniu na środowisko, produkty Spółki mogą być dostarczane do międzynarodowych koncernów, stawiających najwyższe wymagania jakościowe. Spółka dostarcza większość swoich produktów tym firmom, działającym głównie w branży kosmetyków i detergentów. Warto zauważyć, że przedsiębiorstwa te coraz chętniej decydują się na usytuowanie swoich zakładów produkcyjnych w Polsce. Położenie geograficzne Spółki i dostępność jej produktów w pobliżu zakładów produkcyjnych klientów jest dla nich niewątpliwą zaletą a dla PCC EXOL stanowi istotną przewagę konkurencyjną.

Warto zauważyć, że w Polsce, według prognoz, zgodnie z globalnymi trendami, popyt na surfaktanty w kolejnych latach będzie także rosnąć.

Grupa PCC EXOL poszukuje równolegle nisz rynkowych w specjalistycznych branżach przemysłowych, co w 2016 roku powodowało m. in. koncentrację na rozwoju nowej grupy

etoksyloowanych alkoholi syntetycznych, które mają zastosowanie w formułacjach przemysłowych przeznaczonych m.in. do branży tekstylnej oraz obróbki metalu.

Ponadto opracowane zostały pierwsze mieszaniny surfaktantów do zastosowań przemysłowych, skierowane między innymi do producentów agrochemikaliów czy profesjonalnych detergentów, co docelowo pozwoli Grupie na rozwój sprzedaży do tych odbiorców.

Działania Grupy w zakresie rozwoju produktów zyskały także uznanie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, które przyznało PCC EXOL dofinansowanie. Dotyczy ono projektu badań związanych z opracowaniem innowacyjnych surfaktantów, przeznaczonych do stosowania w branży farb i lakierów. Właściwości tych surfaktantów pozwolą jakościowo sklasyfikować produkty na najwyższym światowym poziomie. Wychodząc naprzeciw stale rosnącym wymaganiom konsumentów oraz producentów wysokiej klasy farb czy lakierów, planowane jest stworzenie na tyle szerokiej gamy produktów - dyspergatorów, aby swoją elastycznością funkcjonalną korzystnie wpływały na jakość kompozycji farbiarskich produkowanych przez naszych klientów.

Z rozwojem produktów do aplikacji przemysłowych związana jest również inwestycja w instalacje do produkcji specjalistycznych produktów pod nazwą Rokamery, dedykowanych takim branżom przemysłowym, jak np. detergenty, mycie i czyszczenie przemysłowe, obróbka metalu, produkcja papieru, przemysł tekstylny, przetwórstwo spożywcze.

Rozwój wyrobów przeznaczonych do zastosowań przemysłowych, pozwolił Grupie na wzrost sprzedaży w ramach tej grupy surfaktantów o 9,8% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. Udział w sprzedaży surfaktantów do zastosowań przemysłowych stanowił 45,8% przychodów ze sprzedaży wszystkich produktów.

Grupa zamierza z roku na rok sukcesywnie dalej zwiększać udział tej grupy produktów w przychodach, co powinno także przełożyć się na wyniki.

Inwestycje i zdolności produkcyjne

Zamierzenia obejmują kontynuację rozpoczętych projektów inwestycyjnych w zakresie wzrostu wolumenów produktów specjalistycznych, poprawiania ich rentowności oraz realizacji nowych przedsięwzięć.

Warto zauważyć, że obecnie Spółka dzięki specyfice posiadanych wytwórni, które mają wiele reaktorów o różnych wielkościach, ma możliwość wytwarzania wysoce specjalistycznych surfaktantów w małych partiach produkcyjnych. To pozwala na płynną zmianę rodzaju produkowanych wyrobów na małe i średnie partie produkcyjne, w zależności od oczekiwań klientów.

PCC EXOL poprzez realizowane inwestycje konsekwentnie zwiększa moce produkcyjne swoich instalacji.

Plan inwestycyjny Emitenta na lata 2017 – 2020 obejmuje projekty o łącznej wartości około 36,5 mln zł. Poniższy rysunek zawiera zestawienie głównych projektów w trakcie realizacji, a także zaakceptowanych lub o wysokim stopniu prawdopodobieństwa realizacji.

Rysunek 2 Zestawienie instalacji PCC EXOL wraz z planowanymi inwestycjami

Najważniejszą inwestycją realizowaną obecnie przez PCC EXOL jest inwestycja w rozbudowę i zwiększenie zdolności produkcyjnych o 15 tys. ton rocznie, zakończenie inwestycji planowane jest na 2018 rok.

Rysunek 3 Inwestycja na Wytwórni Etoksytacji

Plan inwestycyjny zakłada także zakup minireaktora, który ułatwi przenoszenie wyników badań ze skali laboratoryjnej na pełną skalę produkcyjną, co jest istotne przy wdrażaniu nowych produktów do sprzedaży. Klienci chętniej testują i szybciej akceptują do wdrożenia takie produkty, które zostały już wytworzone w skali produkcyjnej, a nie tylko laboratoryjnej.

Ekspansja na nowe rynki geograficzne

Grupa PCC EXOL stale poszukuje dalszych możliwości rozwoju. W trakcie analizowania nowych perspektyw Grupa kieruje się między innymi takimi kryteriami jak dywersyfikacja produktowa, aplikacyjna i geograficzna. Azja jest jednym z obiecujących kierunków rozwoju.

Dlaczego Azja?

Rynek azjatycki, w szczególności chemiczny, rozwija się bardzo dynamicznie w porównaniu z dojrzałym rynkiem europejskim, będącym dotąd głównym obszarem zbytu produktów Grupy. Rejon Azji zamieszkuje większość populacji naszego globu, tam też tkwi duży potencjał do wzrostu. Wraz z rozwojem gospodarki azjatyckiej następuje bogacenie się lokalnego społeczeństwa. Przewagę konkurencyjną nad lokalnymi producentami Spółka Grupa zamierza osiągnąć poprzez wdrożenie swoich doświadczeń, nabytych na niezwykle konkurencyjnym rynku europejskim. Odnosi się to między innymi do technologii, technik sprzedaży, wsparcia technicznego klienta, organizacji pracy, jak i praktyk zakupowych kluczowych surowców.

Dostrzegając potencjał rynków azjatyckich, Elpis Sp. z o.o., spółka zależna od PCC EXOL i PCC Rokita SA, nawiązała w lutym 2017 r. współpracę z PETRONAS Chemicals Group (PCG) Berhad z siedzibą w Malezji. Kooperacja

dotyczy projektu związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję.

W ramach projektu Elpis utworzy spółkę celową z siedzibą w Malezji, dedykowaną do realizacji projektu. PCG ma prawo nabyć łącznie do 50% udziałów spółki celowej w terminie dwóch lat od rozpoczęcia produkcji i dostaw oksyalkilatów.

Jest to wstępny etap współpracy, a powodzenie projektu jest uzależnione od

spełnienia wielu warunków, między innymi takich jak zgody na realizację projektu od stosownych instytucji (w tym urzędów antymonopolowych) bądź organów spółek (w tym Rad Nadzorczych), uzasadnienie ekonomiczne dla prowadzenia projektu czy pozyskanie finansowania na jego realizację projektu.

2. Produkty i rynki

2.1. Podstawowe produkty

2.2. Otoczenie rynkowe

2. Produkty i rynki

2.1. Podstawowe produkty

Spółki z Grupy PCC EXOL produkują i sprzedają surfaktanty zwane również środkami powierzchniowo czynnymi, które dzięki różnorodności swoich funkcji są wykorzystywane praktycznie w każdej dziedzinie życia.

Są to takie wyroby chemiczne, które mogą być zarówno składnikiem formułacji przemysłowych, jak i samodzielną substancją, wykorzystywaną jako składnik lub reagent w procesach technicznych i technologicznych.

Do najważniejszych obszarów wykorzystania surfaktantów należą w szczególności: artykuły chemii gospodarczej i przemysłowej, kosmetyki, farby i lakiery, tworzywa sztuczne i agrochemikalia. Znajdują one szerokie zastosowanie także w produkcji wyrobów spożywczych, włókienniczych, skórzanych i metalowych.

Dzięki surfaktantom możliwe jest spienianie, odpienianie, emulgowanie, zwilżanie czy też wspomaganie usuwania zanieczyszczeń np. z tkanin. Surfaktanty pomagają też łączyć i uzyskiwać stabilne mieszaniny różnych substancji chemicznych, których bez ich użycia nie dałoby się połączyć, np. mieszanina oleju z wodą.

Dużą część produkcji Grupy PCC EXOL stanowią produkty o charakterze masowym. Jednakże bardzo intensywnie rozwijana jest produkcja wyrobów specjalistycznych, często wytwarzanych na indywidualne zamówienia klientów.

Produkty oferowane przez Grupę obejmują substancje o zróżnicowanej budowie

chemicznej, wśród których wyróżniamy surfaktanty anionowe, niejonowe, kationowe i amfoteryczne. PCC EXOL i jej spółki zależne działają w obszarze produkcji i sprzedaży wszystkich tych grup związków powierzchniowo czynnych. Dzięki doskonałej znajomości specyficznych właściwości surfaktantów, działania Spółki obejmują również projektowanie specjalistycznych mieszanin tych związków, o wielu funkcjach i zastosowaniach. Rezultatem tych działań jest poszerzenie oferty o nowe formułacje skierowane do mniejszych producentów. Stanowią one gotową bazę między innymi do produkcji szamponów, mydeł, żeli pod prysznic czy odżywek do włosów.

PCC EXOL w 2016 roku dokonała zmiany sposobu prezentacji sprzedawanych produktów. Do tej pory oferta Grupy PCC EXOL prezentowana była przez pryzmat budowy chemicznej związków, a więc produkty klasyfikowane były według przynależności do poszczególnych grup surfaktantów, tj. anionowe, niejonowe, kationowe i amfoteryczne.

Począwszy od pierwszego kwartału 2016 r. Grupa PCC EXOL prezentuje swoje wyroby w oparciu o zastosowania branżowe i funkcje w poszczególnych aplikacjach. W związku z tym, produkty oferowane przez Grupę dzielimy na dwie główne grupy: surfaktanty dedykowane do kosmetyków i detergentów oraz surfaktanty przeznaczone do zastosowań przemysłowych.

2.1.1. Surfaktanty do zastosowań w detergentach i kosmetykach

Surfaktanty do produkcji detergentów i kosmetyków, ze względu na swoje własności myjąco-czyszczące, znajdują zastosowanie

w produktach chemii gospodarczej, takich jak: proszki i płyny piorące, płyny do mycia naczyń i inne detergenty. Wykorzystywane są również

w środkach higieny osobistej, do których należą m.in. szampony, żele pod prysznic, płyny do kąpieli czy mydła w płynie.

Surfaktanty stosowane są także do produkcji kosmetyków białych i kolorowych.

Stanowią istotny składnik płynów zmiękczających do płukania tkanin oraz aktywny składnik odżywek do pielęgnacji włosów. Znajdują się również w preparatach do czyszczenia twardych powierzchni oraz w środkach o działaniu bakteriostatycznym.

Właściwości istotne dla tej grupy produktów to przede wszystkim usuwanie zabrudzeń (funkcja detergacyjna), doskonała

pianotwórczość i zwilżalność oraz wysoka biodegradowalność. Nie mniej ważne są właściwości zmiękczające czy kondycjonujące tj. takie, które pozostawiają warstwę ochronną na skórze i w związku z tym stosowane są głównie w płynach do naczyń i środkach higieny osobistej.

Omawiana grupa produktów to w większości wyroby masowe, które mimo stopniowej zmiany strategii, nadal generują większą część przychodów Grupy. Ich proces produkcyjny jest mniej skomplikowany i krótszy niż w przypadku produktów specjalistycznych.

W ramach grupy produktowej „surfaktanty do zastosowań w kosmetykach i detergentach” Spółka w 2016 roku skoncentrowała się przede wszystkim na rozwoju produktów dedykowanych branży kosmetycznej. Opracowano szereg emulgatorów, czyli związków umożliwiających tworzenie emulsji, a także zapewniających jej trwałość. Znalazły one również zastosowanie w produkcji białych kosmetyków, pełniąc funkcję solubilizatorów, tj. substancji zwiększających rozpuszczalność innych składników formułacji.

Konkurencja na rynku surfaktantów i zwiększające się oczekiwania klientów wymagają od producentów podnoszenia jakości produkowanych wyrobów. Stąd też działania Spółki w zakresie rozszerzania portfolio o specjalistyczne i wysokomarżowe produkty, które niewątpliwie pozycjonują Spółkę jako nowoczesnego i innowacyjnego dostawcę rozwiązań w zakresie chemii kosmetycznej.

Sole amonowe i betainy

W 2015 roku wprowadzono do oferty sole amonowe oraz betainy. Sole amonowe wykazują bardzo dobre właściwości myjące i pieniące, a ich niewątpliwą zaletą jest łagodne oddziaływanie na skórę. Dlatego też doskonale sprawdzają się w formułacjach kosmetycznych takich jak szampony, mydła w płynie czy żele pod prysznic. Natomiast betainy są łagodnymi składnikami wykorzystywanymi zarówno w produkcji kosmetyków, jak i w środkach higieny osobistej, spełniając najwyższe światowe standardy w zakresie jakości i bezpieczeństwa. Wyróżniają się bardzo dobrymi zdolnościami pianotwórczymi oraz właściwościami zagęszczającymi. Właściwości te są ważne w produktach, w których szczególną dbałość przywiązuje się do tego, aby były one delikatne dla skóry i nie wywoływały reakcji alergicznych, np. w kosmetykach dla dzieci. Sole amonowe i betainy to również produkty do projektowania formułacji tzw. „bez SLES-u” (ang. SLES Free).

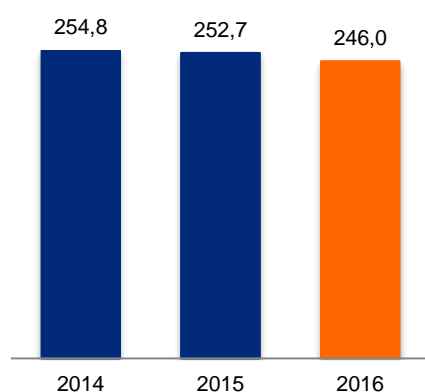
Glicyniany

Kolejnym krokiem w rozwoju surfaktantów do produkcji detergentów i kosmetyków było wprowadzenie w 2016 roku do oferty pierwszego produktu z grupy bardzo delikatnych składników kosmetycznych – glicynianów, otrzymywanych w oparciu o biomimetyki, czyli surowce naśladujące związki pochodzenia naturalnego. Produkt został wyprodukowany na tymczasowo dostosowanej instalacji.

Glicyniany jest to grupa wyrobów będących składnikami formułacji takich produktów gotowych jak: szampony, płyny czyszczące do twarzy, żele pod prysznic, mydła w płynie, płyny do demakijażu oraz inne produkty kosmetyczne i farmaceutyczne. Liczne badania wskazują na ich bardzo dobre właściwości hipoalergiczne. Produkty te przyczyniają się również do zapewnienia długotrwałego komfortu i uczucia miękkości skóry. Obniżają w znaczący sposób drażniące działanie innych surfaktantów np. przeciwdziałając wysuszeniu skóry.

Wszystkie te cechy sprawiają, że glicyniany, ze względu na swoje delikatne oddziaływanie na strukturę włosów oraz doskonałe właściwości myjące, bardzo często wykorzystywane są

Wykres 1 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach [mln zł]

W 2016 roku sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach osiągnęła wartość 246,0 mln zł, odnotowując spadek o 2,7% w odniesieniu do roku ubiegłego. Jest to efekt realizowania strategii

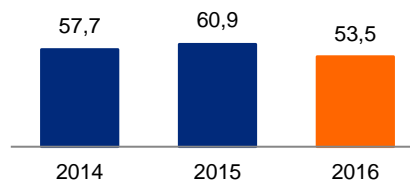
w produkcji wysokiej jakości szamponów, które nadają włosom miękkość i jedwabistość oraz lśniący i zdrowy wygląd.

Oprócz bardzo dobrych właściwości użytkowych, są one również przyjazne dla środowiska, gdyż łatwo ulegają procesom biodegradacji.

Proces produkcji glicynianów oparty jest o niewykorzystywaną dotychczas technologię produkcji, opracowaną przez zespół projektowy Emitenta. Technologia wytwarzania glicynianów wpisuje się w strategię zrównoważonego rozwoju Spółki, ponieważ jest ona procesem niskotemperaturowym, jednoetapowym, charakteryzującym się niskim śladem węglowym, a więc niską emisją dwutlenku węgla do atmosfery.

Innowacyjność tej klasy związków polega głównie na zastosowaniu naturalnych komponentów w procesie produkcji, co warunkuje ich delikatność, wysoką biodegradowalność i niski profil toksykologiczny. Wszystkie te aspekty przekładają się na łagodne działanie, przy jednoczesnym zachowaniu najlepszych parametrów użytkowych produktów finalnych.

Wykres 2 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach [tys. ton]

Grupy, polegającej na zastępowaniu niskomaryżowych produktów masowych, produktami specjalistycznymi o wysokiej rentowności, ale o mniejszym wolumenie sprzedaży. Udział tej grupy produktów

w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów Grupy stanowił 54,2% i spadł

w stosunku do 2015.

2.1.2. Surfaktanty do zastosowań przemysłowych

Surfaktanty do zastosowań przemysłowych są niezbędnym składnikiem stosowanym w specjalistycznych i niszowych produktach oraz procesach przemysłowych. Usprawniają wiele procesów technologicznych, ograniczając np. zużycie energii lub poprawiając wydajność maszyn i urządzeń mechanicznych. W tej grupie produktów charakterystyczny jest wysoki udział substancji i formułacji specjalistycznych, które generują wyższą marżę niż produkty masowe.

Surfaktanty te są wykorzystywane zarówno jako komponenty do produkcji półwyrobów i produktów gotowych, jak i surowce w wielu procesach technologicznych i wytwórczych.

Stosuje się je w branży budowlanej i konstrukcyjnej, na przykład jako dodatki chemiczne, wykorzystywane w produkcji betonu.

Znajdują również zastosowanie jako dodatki w produkcji tworzyw sztucznych, farb, lakierów i klejów. W odpowiednich formułacjach stosuje się je zarówno w procesie wydobywania i produkcji ropy naftowej, jak i w branży spożywczej, np. jako środki odpeniające przy produkcji cukru. Wykorzystywane są także jako główne składniki środków gaśniczych

Doskonałe właściwości w usuwaniu zabrudzeń czy optymalne zdolności pianotwórcze sprawiają, że surfaktanty są wykorzystywane jako składniki płynnych i proszkowych środków piorących, myjących i czyszczących w wyrobach chemii profesjonalnej. Natomiast pełniąc zadanie środka zwilżającego, odtłuszczającego czy zmniejszającego pienienie, stosowane są w przemyśle

włókienniczym oraz jako komponenty cieczy obróbczych.

Grupa oferuje również szerokie spektrum innych substancji z powodzeniem stosowanych w procesach obróbki metali. Bogata oferta w tym zakresie obejmuje m.in. komponenty do specjalistycznych płynów powierzchniowo-czynnych i środków zwiększających rozpuszczalność.

Ponadto Grupa PCC EXOL oferuje szerokie portfolio produktów wykorzystywanych jako komponenty do otrzymywania nowoczesnych środków smarowych i płynów funkcyjnych, pracujących w wysokich temperaturach oraz w warunkach dużego ciśnienia.

Na instalacjach Grupy PCC EXOL wytwarzane są grupy chemikaliów wykorzystywanych do wspomagania procesów wydobywania bądź przeróbki kopalin.

PCC EXOL wytwarza m.in. produkt do usuwania zapylenia w kopalniach poprzez zwilżanie pyłu węglowego.

W ofercie występuje również produkt o właściwościach zwilżających na bazie sulfobursztynianów, który dodatkowo zapobiega samozapłonem hałd węglowych poprzez utrzymywanie w nich wilgoci.

Natomiast wiertnictwo to obszar, w którym produkty Grupy stosowane są m.in. jako środki pianotwórcze czy środki smarne, poprawiające ich właściwości smarne, a tym samym zmniejszające współczynnik tarcia w procesie wiercenia.

PCC EXOL w 2016 roku skoncentrowała się na rozwoju nowej grupy etoksylogowanych alkoholi syntetycznych, które mają zastosowanie w formułacjach przemysłowych przeznaczonych m.in. do branży tekstylnej oraz obróbki metalu.

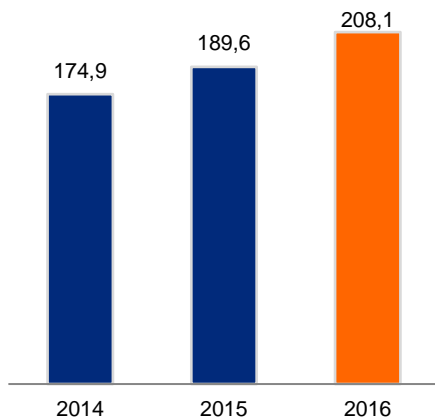
Ponadto prowadzono prace nad nową grupą produktów specjalistycznych z grupy estrów fosforowych, dedykowanych na rynek obsługiwany przez amerykańską spółkę zależną PCC Chemax. Produkty te znalazły zastosowanie głównie jako składnik cieczy obróbczych w procesach obróbki metalu, ale również jako składniki agrochemikaliów. PCC Chemax rozpoczął ich sprzedaż w styczniu 2017 roku.

Najnowsze trendy rynkowe i postęp w rozwoju związków powierzchniowo czynnych wymagają ciągłego wdrażania nowych wyrobów. Przykładem są surfaktanty o obniżonej pienności, tj. niskopienne lub substancje zapobiegające pienieniu, czyli tzw. antypieniacze. Oczekiwania te spełniają dwie rozwijane w 2016 roku przez PCC EXOL grupy surfaktantów: kopolimery blokowe i alkoksylowane alkohole.

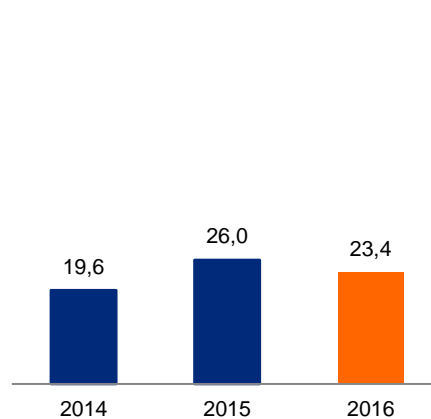
Produkty te dzięki obniżonej pienności potrafią wykazywać bardzo wysoką skuteczność czyszcząca przy jednoczesnym minimalnym pienieniu. Taka właściwość surfaktantów jest wymagana w wielu procesach obróbki przemysłowej. Przykładem jest mycie wysokociśnieniowe lub mycie w cyrkulujących układach zamkniętych tzw. CIP (Clean in Place). Te nowoczesne surfaktanty dzięki swoim doskonałym właściwościom nisko- lub antypiennym znajdują zastosowanie w nowych aplikacjach i branżach takich jak np. przemysł tekstylny, spożywczy (produkcja skrobi czy cukru), produkcja i obróbka papieru, a także detergenty do zmywarek, czy do czyszczenia przemysłowego.

PCC EXOL produkuje alkoksylowane alkohole od wielu lat, jednakże rosnące zapotrzebowanie rynkowe spowodowało, że ta grupa produktowa została znacznie poszerzona w ostatnich trzech latach. Jednocześnie jej produkcja spowodowała ograniczenie produkcji surfaktantów masowych i standardowych etoksylatów.

Wykres 3 Sprzedaż surfaktantów do zastosowań przemysłowych [w mln zł]

Wykres 4 Sprzedaż Surfaktanty do zastosowań przemysłowych [w tys. ton]

2.1.3. Produkty certyfikowane

Spółka z sukcesem wchodzi w wysoce wymagający rynek produktów certyfikowanych, objętych atestami oraz odpowiednimi regulacjami w zależności od zastosowania danego wyrobu.

PCC EXOL jest pierwszą w Polsce firmą, która wdrożyła i certyfikowała system Dobrych Praktyk Produkcyjnych, zgodny z wytycznymi Europejskiej Federacji ds. Składników Kosmetycznych (GMP EFFCI). Certyfikowany system GMP EFFCI ma bezpośredni wpływ na relacje biznesowe z odbiorcami produktów Spółki, działającymi w obszarze produkcji i sprzedaży wyrobów kosmetycznych w Europie i na świecie. Stanowi on obok aspektów ekonomicznych, jeden z najważniejszych kryteriów kwalifikacji dostawców surowców kosmetycznych.

Utrzymanie standardów GMP EFFCI nie jest procesem łatwym jednak przeprowadzony w PCC EXOL drugi audyt nadzoru w obszarze implementacji i stosowania wytycznych norm potwierdził ich respektowanie. Podczas audytu firma audytorska nie stwierdziła żadnych niezgodności i nie zalecono działań korygujących. Dodatkowo, w bieżącym roku 2017 Spółka zrealizuje szereg audytów wewnętrznych, które pozwolą na dalsze doskonalenie w obszarze wdrażania i utrzymania wysokich standardów.

Kilka ważnych produktów Spółki, dedykowanych branży kosmetycznej posiada europejski znak ekologiczny ECOCERT. Dzięki niemu skraca się proces kwalifikacji Spółki jako dostawcy certyfikowanych produktów, a Spółka postrzegana jest jako wiarygodna i rzetelna organizacja, realizująca strategię zrównoważonej produkcji i konsumpcji.

Spółka, wpisując się w unijny trend rozwoju surfaktantów ekologicznych na bazie surowców naturalnych, opracowuje i wprowadza do obrotu produkty o wyższym stopniu biodegradowalności, tj. szybkości rozkładu substancji przez mikroorganizmy, co jest potwierdzone certyfikatem dla każdego z takich produktów. Już ok. 70% oferty spółki PCC EXOL to produkty, które wykazują podatność na biodegradację tlenową. Są to przede wszystkim produkty do zastosowań w kosmetykach i detergentach.

Dla części swoich produktów Spółka dysponuje również certyfikatem koszerności. Jego uzyskanie wymagało spełnienia szeregu rygorystycznych wymogów w całym łańcuchu dostaw, począwszy od transportu surowców do produkcji, poprzez proces technologiczny i skończywszy na załadunku oraz transporcie produktów gotowych do klienta. Certyfikat ten jest wymagany przez klientów PCC EXOL wytwarzających produkty spożywcze i kosmetyczne, dedykowane społecznościom żydowskim na całym świecie.

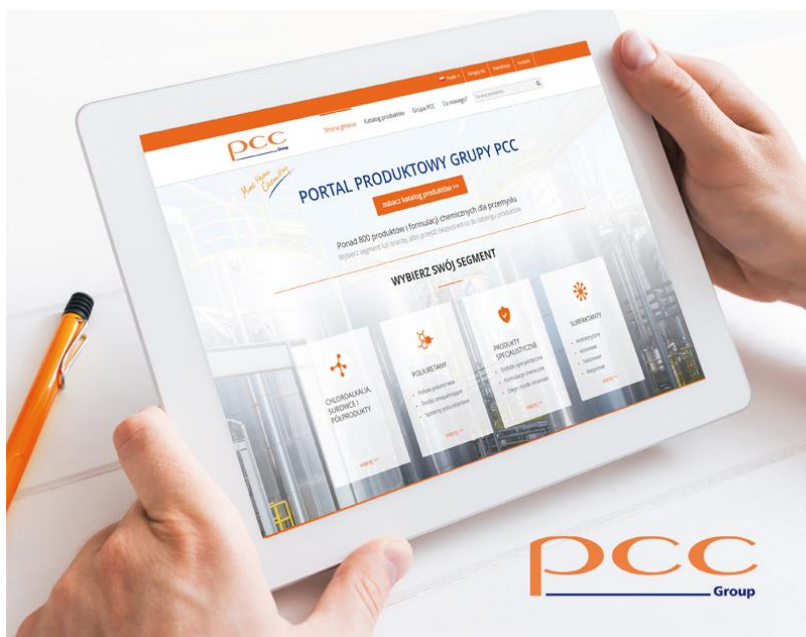
Kolejnym istotnym certyfikatem, który Spółka uzyskała dla części swoich wyrobów jest certyfikat RSPO w modelu MB (Mass Balance – bilans masy). PCC EXOL, dysponując nim, może sprzedawać surfaktanty wytwarzane na bazie oleju palmowego globalnym klientom operującym w branży kosmetycznej i spożywczej.

Tym samym Spółka jest uczestnikiem procesu zrównoważonego wykorzystania surowców w całym łańcuchu dostaw, rozpoczynając od plantacji palmy olejowej po wytworzenie produktu gotowego, trafiającego do ostatecznego konsumenta.

Ponad 800 produktów i formułacji przemysłowych znalazło się, na uruchomionym przez Grupę PCC w sieci internetowej, nowoczesnym i profesjonalnym Portalu Produktowym www.products.pcc.eu. Bardzo szeroki wachlarz produktów obejmuje surowce i dodatki specjalistyczne wykorzystywane przez producentów różnych branż przemysłowych.

Klienci zainteresowani branżą chemiczną znajdą tu substancje wykorzystywane m.in. w przemyśle metalurgicznym, energetycznym, budowlanym, meblarskim, spożywczym czy farmaceutycznym, a także stosowane w produkcji kosmetyków i środków higieny osobistej. Wyszukiwarka produktów chemicznych wytwarzanych przez spółki z Grupy PCC umożliwia użytkownikom szybki i łatwy dostęp do szerokiej oferty produktów i formułacji chemicznych produkowanych na nowoczesnych instalacjach. Portal jest obecnie dostępny w językach polskim, angielskim i niemieckim.

Nowy
portal produktowy
Grupy PCC!

Ponad
800 produktów
chemicznych dla Twojej firmy

www.products.pcc.eu

Dział badań i rozwoju

Dział badań i rozwoju PCC EXOL, aby spełnić wymagania rynku, co roku opracowuje kilkanaście nowych produktów i formułacji, wykorzystując potencjał swoich specjalistów oraz technologów, a także posiadaną infrastrukturę, w tym rezerwę zdolności produkcyjnych instalacji. Konsekwentnie

wprowadza nowe, zaawansowane technicznie i technologicznie wyroby, w oparciu o aktualne trendy i potrzeby klientów. Jest to możliwe dzięki konsekwentnej, intensywnej współpracy z odbiorcami na poziomie technicznym oraz ciągłej rozbudowie działu badawczo-rozwojowego.

Stąd też decyzje o budowie i specjalistycznym wyposażeniu laboratoriów aplikacyjnych. Prowadzone w nich badania skupiają się przede wszystkim na branży czyszczenia przemysłowego, produkcji farb i lakierów, środków gaśniczych, środków ochrony roślin, branży tekstylnej i włókienniczej oraz metalurgicznej.

Laboratoria, obok standardowej infrastruktury, wyposażane są w profesjonalny sprzęt badawczy, umożliwiający dobór rozwiązań zgodnie z bardzo specyficznymi wymaganiami klientów branż przemysłowych. Przykładem było stworzenie od podstaw własnego laboratorium badawczego, wyposażonego w wysoce specjalistyczne urządzenia, dzięki którym możliwa jest ocena skuteczności opracowywanych produktów przeznaczonych do branży farb i lakierów.

Konkurowanie na wysoce rozwiniętych rynkach wymaga od Grupy nieustającego rozwoju, nie tylko jeśli chodzi o infrastrukturę ale również w zakresie technologii.

Jakość farmaceutyczna

W drugiej połowie 2016 roku PCC EXOL wprowadziła do oferty produkt o bardzo restrykcyjnych wymaganiach jakościowych, przechodząc wysoce wymagający, kilkuetapowy proces akceptacji. Zgodnie z rygorystycznymi wymaganiami, jakie definiuje kodeks apteczny, Spółka wyprodukowała z produkt o nazwie Polikol 600PF. Polikole należące do grupy tzw. makrogoli, ze względu na swoje doskonałe właściwości zmiękczające, smarne oraz nawilżające, stosowane są do produkcji maści, kremów kosmetycznych,

dermokosmetyków czy past do zębów przeznaczonych dla małych dzieci. Makrogle o wyższych masach cząsteczkowych znajdują zastosowanie m.in. jako środki pomocnicze do produkcji leków, rozpuszczalników czy substancji wiążących. Dzięki swojej budowie wiążą wodę i nie wchłaniają się w przewodzie pokarmowym.

Jest to niewątpliwie duży sukces pokazujący, że PCC EXOL w procesie produkcyjnym jest w stanie sprostać niezwykle trudnym wymaganiom jakościowym.

Dofinansowanie z NCBiR

Starania Spółki PCC EXOL w obszarze badań i rozwoju zostały docenione, gdyż jeden z jej projektów został dofinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) kwotą 2,5 mln zł. Wsparcie dotyczy prac badawczo-rozwojowych o łącznej wartości 4,2 mln zł.

Przedmiotem projektu są badania dotyczące opracowania innowacyjnych surfaktantów o unikalnej budowie i właściwościach aplikacyjnych, głównie polepszających krycie, odporność na szorowanie oraz poprawiających połysk farb i lakierów produkowanych przez naszych klientów. Właściwości te pozwolą jakościowo sklasyfikować produkty na najwyższym światowym poziomie.

Istotnym dla osiągnięcia wiarygodnych wyników, było stworzenie od podstaw własnego laboratorium badawczego, wyposażonego w wysoce specjalistyczne urządzenia, dzięki którym możliwa jest ocena skuteczności opracowywanych produktów w docelowych kompozycjach farb.

2.2. Otoczenie rynkowe

2.2.1. Kluczowe czynniki makroekonomiczne

Na działalność Grupy PCC EXOL oraz poziom realizacji przyjętych celów strategicznych w znacznym stopniu wpływa sytuacja w otoczeniu zewnętrznym, a w szczególności popyt na wyroby produkowane na bazie

środków powierzchniowo czynnych, nowe technologie i trendy w poszczególnych branżach przemysłowych. Istotnymi czynnikami zewnętrznymi są również kondycja światowej i polskiej gospodarki, notowania

polskiej waluty oraz krajowa polityka pieniężna i możliwości w zakresie finansowania zewnętrznego.

Czynniki zewnętrzne

Na sytuację w Polsce istotny wpływ mają przede wszystkim stopy wzrostu PKB oraz wysokość stóp procentowych. Z wstępnych szacunków ekonomicznych wynika, że w 2016 roku tempo wzrostu PKB w Polsce spadło do 2,8% r/r z 3,6% rok wcześniej. Rok 2016 przyniósł również 5,5-procentowy spadek nakładów inwestycyjnych. Była to przede wszystkim konsekwencja opóźnień w uruchamianiu funduszy unijnych z budżetu na lata 2014-2020. Głównym motorem wzrostu polskiej gospodarki w 2016 roku były wydatki gospodarstw domowych, wsparte lepszą sytuacją na rynku pracy i w pewnej mierze programem 500+. Według prognoz sporządzonych na potrzeby Ministerstwa Finansów, w 2017 roku PKB w Polsce wzrośnie ponad 3,0%.

W 2016 roku Rada Polityki Pieniężnej utrzymała łagodną politykę pieniężną. Przez cały rok obowiązywała główna stopa procentowa na poziomie 1,5%, ustanowiona przez Radę Polityki Pieniężnej jeszcze w marcu 2015 r. Jak podkreślała Rada Polityki Pieniężnej po posiedzeniu w styczniu 2017 roku, nie ma powodów, aby tę stopę zmieniać i zaostrzać politykę pieniężną w najbliższym okresie.

Obniżki stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej do historycznie rekordowo niskiego poziomu spowodowały, że oprocentowanie lokat bankowych spadło do poziomów, które nie zapewniają już satysfakcjonującego zysku.

Okoliczności te sprawiają, że podjęta przez Zarząd PCC EXOL decyzja o emisji obligacji w ramach dywersyfikowania źródeł finansowania, spotkała się z zainteresowaniem inwestorów. Papiery dłużne Spółki mogą być dla inwestorów potencjalną okazją do wyższego zarobku niż na depozycie w banku.

Struktura sprzedaży Grupy charakteryzuje się znacznym udziałem sprzedaży eksportowej.

Stąd też wyniki finansowe GK EXOL w istotnej mierze uzależnione są od sytuacji makroekonomicznej, nie tylko w Polsce ale i na rynkach zagranicznych.

W gospodarkach głównych partnerów handlowych Polski utrzymuje się stabilny wzrost PKB. W strefie euro wzrost gospodarczy na koniec 2016 roku wyniósł 1,63% r/r.

Wzrost gospodarczy na świecie jest obecnie umiarkowany, a towarzyszy mu niższa niż w poprzednich latach dynamika globalnego handlu i produkcji przemysłowej. Natomiast wpływ koniunktury światowej na kondycję polskiej gospodarki jest nieznacznie negatywny.

Niekorzystne perspektywy dla handlu światowego oraz znaczne spowolnienie tempa wzrostu gospodarek europejskich będących następstwem m.in. Brexitu mają również niekorzystny wpływ na kraje Europy Środkowej. Jednakże zdaniem ekonomistów jest to efekt krótkookresowy, którego oddziaływanie powinno ustąpić do końca 2017 roku.

Wyniki sprzedaży eksportowej są uzależnione od kursów wymiany PLN do EUR i USD, walut w których realizowana jest wymiana handlowa zarówno od strony sprzedaży eksportowej, jak i zakupu podstawowych surowców produkcyjnych.

Czynniki wewnętrzne

Wśród czynników wewnętrznych mających istotny wpływ na rozwój przedsiębiorstwa Spółka definiuje m.in. kontynuację realizacji planowanych celów strategicznych Grupy, terminową realizację planów inwestycyjnych, rozbudowę działu badawczo-rozwojowego czy stabilną kadrę zarządzającą.

Grupa konsekwentnie realizuje przyjętą strategię rozwoju grupy wysokomarżowych produktów specjalistycznych, przede wszystkim poprzez wsparcie grupy produktowej o zastosowaniach przemysłowych. Kładzie też nacisk na zwiększanie rentowności produktów

masowych. Poprzez takie działania umacnia swoją pozycję na rynkach obsługiwanych i rozwija sprzedaż na rynkach zagranicznych.

Terminowa realizacja całości planów inwestycyjnych, w szczególności związanych z rozszerzeniem istniejących i budową nowych instalacji produkcyjnych, ma kluczowy wpływ na pozycję konkurencyjną, dynamikę rozwoju i rentowność działalności spółek Grupy PCC EXOL.

2.2.2. Rynek środków powierzchniowo czynnych

Produkcja surfaktantów to jeden z bardziej perspektywicznych, ale też i zaawansowanych technologicznie obszarów przemysłu chemicznego. Pozostaje on w dalszym ciągu domeną firm z najbardziej rozwiniętych gospodarczo regionów świata, a od lat potentatem w tej dziedzinie pozostaje Europa Zachodnia. O pozycji branży surfaktantów decyduje nie tylko fakt, iż jest to działalność technologicznie dość skomplikowana, ale też trafiająca do bardzo zdywersyfikowanej grupy odbiorców. Ci zaś, to z reguły przedstawiciele różnych branż przemysłowych, począwszy od tych charakteryzujących się stałym potencjałem rozwoju, aż po branżę o dużej stabilności.

Przewiduje się, że do 2035 r. światowy rynek chemikaliów osiągnie wartość 5,6 bilionów EUR w odniesieniu do dzisiejszej sprzedaży kształtującej się na poziomie 2,6 bilionów EUR, przy czym Azja będzie odgrywać na nim dominującą rolę.

Rynek surfaktantów w Unii Europejskiej

Produkcja surfaktantów stanowi od lat domenę producentów zachodnioeuropejskich, w szczególności niemieckich. Dzięki temu Unia Europejska dzierży tytuł największego na świecie producenta i konsumenta tych półproduktów chemicznych. I pomimo zawirowań związanych z kryzysem gospodarczym, jej perspektywy rozwojowe pozostają dobre. Jednym z głównych motorów rozwoju unijnego rynku może okazać się rosnący popyt na surfaktanty ekologiczne na

Rozwój bazy badawczo-rozwojowej ma na celu zwiększanie potencjału Spółki w zakresie możliwości i tempa opracowywania oraz wdrażania nowych produktów.

Stabilna kadra zarządzająca jest dla Grupy bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na kontynuowanie dotychczasowych zamierzeń i zapewniającym dalszy rozwój.

bazie surowców naturalnych o wysokim stopniu biodegradacji. Warto zauważyć, że ok. 70% oferty spółki PCC EXOL to produkty, które wykazują podatność na biodegradację tlenową. Z danych zamieszczonych w opracowaniu Ceresana Market Study: Surfactants 2015 wynika, iż rynek europejski jest mocno zróżnicowany zarówno pod kątem zapotrzebowania jak i produkcji surfaktantów. Zaznacza się wyraźna różnica między Europą Zachodnią oraz Wschodnią.

W 2014 roku popyt na surfaktanty w Europie Zachodniej stanowił 21% globalnego zapotrzebowania, Europy Wschodniej zaledwie 6%. Rynek zachodnioeuropejski jest mocno nasycony, charakteryzuje się także dużą konkurencyjnością, natomiast region Europy Wschodniej ciągle się rozwija. Prognozowane trendy wskazują jednoznacznie, iż w najbliższych latach w Europie Wschodniej rozwój rynku będzie bardzo dynamiczny.

Europejska produkcja środków powierzchniowo czynnych jest silnie skoncentrowana pod względem geograficznym. Wg najnowszych dostępnych danych, za nieco ponad 70% jej łącznej wartości odpowiadały w 2011 r. zaledwie 4 kraje. Zdecydowanym liderem są Niemcy, z udziałem w granicach 35-40%. Niewiele mniej niż 20% wynoszą udziały drugiego największego producenta, czyli Włoch. Na Francję i Hiszpanię przypadało zaś łącznie ok. 17% produkcji surfaktantów w Europie.

Wartość rynku surfaktantów w Polsce szacuje się na 350 mln USD w 2014 r. W porównaniu do roku 2002 jest to ponad trzykrotny wzrost. Według prognoz popyt na surfaktanty w kolejnych latach będzie rósł i w 2018 r. osiągnie wartość ponad 400 mln USD. Rynek rośnie także pod względem ilości wytwarzanych surfaktantów. W 2002 r. wyprodukowano 40,9 tys. ton, a w 2010 r. 91,7 tys. ton. Jest to ponad dwukrotny wzrost (124%).

Według analiz rynkowych globalny wzrost przychodów ze sprzedaży, będzie rezultatem coraz większej konsumpcji surfaktantów. Dane rynkowe wskazują, że w 2014 r. ich globalne zużycie wyniosło 17,5 mln ton, a do 2019 r. wzrośnie do poziomu 22,8 mln ton.

Konkurencja

Na przestrzeni ostatnich dwóch dekad obraz sytuacji konkurencyjnej w światowej branży surfaktantów uległ dość poważnym zmianom. Jeszcze pod koniec ubiegłego stulecia branża miała regionalny charakter, a poszczególne rynki zdominowane były przez lokalnych dostawców. Dziś sektor ten charakteryzuje wprawdzie wciąż dość silne rozdrobnienie, a co za tym idzie brak jednego zdecydowanego lidera, lecz wiodącą rolę odgrywają w nim firmy globalne.

W Europie wytwarzaniem środków powierzchniowo czynnych zajmuje się ok. 50 producentów. Do czołowych graczy zaliczają się duże, międzynarodowe i zintegrowane pionowo koncerny, dla których produkcja

surfaktantów stanowi wprawdzie źródło niewielkiej części przychodów, ale też często wkomponowana jest w dłuższe łańcuchy produkcyjne, jako jedno z ich kluczowych ogniw.

W oczach większości firm obecność w branży surfaktantów jawi się jako perspektywiczna oraz przynosząca satysfakcjonujący zwrot. Wymaga posiadania dość specyficznego know-how, co znajduje odzwierciedlenie w fakcie, iż w gronie najważniejszych przedstawicieli tego sektora na Starym Kontynencie dominują koncerny zachodnie, w tym m.in. niemiecki BASF, holenderski Akzo Nobel, oraz Clariant, Evonik, Sasol Olefins&Surfactants, brytyjski Huntsman; a także belgijski potentat sodowy Solvay, którego spółką zależną jest francuska Rhodia. Silną pozycją rynkową w Europie cieszą się także producenci amerykańscy, m.in. Dow Chemical oraz Stepan Corporation. Ponadto produkcją środków powierzchniowo czynnych zajmują się firmy znane bardziej z branży rafineryjnej czy petrochemicznej, jak np. holendersko-brytyjski Shell czy hiszpańska Cepsa. Niektóre z wymienionych koncernów specjalizują się w wytwarzaniu surowców wykorzystywanych do produkcji surfaktantów np. tlenku etylenu czy alkoholi tłuszczowych.

Obok nich funkcjonuje grupa mniejszych producentów, których działalność ma charakter bardziej regionalny. Jednym z nich jest właśnie PCC EXOL, który jest jedynym producentem tych wyrobów w Polsce, a zarazem największym w całej Europie Środkowo-Wschodniej.

2.2.3. Współpraca z dostawcami

Zabezpieczenie spółki produkcyjnej w surowce to proces podejmowania wielu bardzo trudnych decyzji. Mają one wpływ zarówno na koszty wytwarzania jak i finalną jakość produktów.

Do strategicznych surowców zakupywanych przez PCC EXOL należą petrochemikalia (tlenek etylenu) oraz oleochemikalia (alkohole tłuszczowe i oleje).

Tlenek etylenu

Strategia zakupowa PCC EXOL S.A. w tym obszarze bazuje na długoterminowym kontrakcie zakupowym z głównym dostawcą PKN Orlen SA z dnia 10.09.2014 r. oraz na kontraktach z innymi kontrahentami. Dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia zapewnia zachowanie ciągłości dostaw w przypadku krótkotrwałych postojów u głównego dostawcy Spółki. Obrót realizowany przez Grupę PCC

EXOL z PKN Orlen przekracza 10% przychodów ze sprzedaży Grupy. Jego udział w zaopatrzeniu Grupy w tlenek etylenu wyniósł 64%.

Ceny tlenu etylenu są uzależnione od cen kontraktowych etylenu, dlatego notowania ICIS są głównym elementem uzgodnionej formuły cenowej. Z uwagi na istotny wpływ poziomu cen ropy naftowej na sytuację rynkową tlenu etylenu, taka formuła kalkulowania ceny zapewnia utrzymanie poziomu cen surowca zgodnie z trendem rynkowym.

Etylen w pierwszym kwartale 2016 odnotował spadek wartości rynkowej. W drugim kwartale 2016 roku trend został przełamany znaczącym wzrostem cen, który w trzecim i czwartym kwartale 2016 roku wyhamował, realizując nadal spowolniony, ale wciąż wzrostowy trend.

Tlenek etylenu jest jednym z najważniejszych surowców używanych do produkcji chemicznej na masową skalę. Najwięcej tlenu etylenu, ok. 75% światowej produkcji, używa się do syntezy glikolu etylenowego. Znajduje on również zastosowanie w produkcji polioli (polimery tlenu etylenu i kopolimery z tlenkiem propylenu), etanoloamin, etoksylatów alkoholi tłuszczowych i alkilofenoli (detergenty niejonowe) oraz w szeregu syntez organicznych.

Alkohole tłuszczowe

Dostawy alkoholi tłuszczowych w 2016 roku realizowane były na bazie kontraktów krótkoterminowych. Dostawcami tego surowca na potrzeby Spółki są zarówno producenci z Azji Południowo-Wschodniej, jak i z Europy Zachodniej. Pozwala to na zachowanie bezpieczeństwa zakupowego poprzez dywersyfikację źródeł dostaw, optymalizację kosztów zakupu, a także skrócenie czasu dostaw.

Część surfaktantów wytwarzanych przez PCC EXOL jest produkowana na bazie naturalnych alkoholi tłuszczowych, które są pochodnymi oleju palmowego lub oleju kokosowego.

Cena wszystkich rodzajów alkoholi naturalnych bazuje w głównej mierze na notowaniach CPKO (Crude Palm Kernel Oil / surowy olej z ziaren palmowych), publikowanych przez m.in. Malaysian Palm Oil Board.

Olej z ziaren palmowych, stanowiący surowiec do produkcji alkoholu laurylowego, wykorzystywanego przez Spółkę, osiągnął minimalną cenę w pierwszym kwartale 2016 r. Natomiast począwszy od drugiego kwartału 2016 roku mieliśmy do czynienia z trendem wzrostowym, który wbrew oczekiwaniom nie odwrócił się w czwartym kwartale. Co więcej, na koniec roku 2016 ceny CPKO osiągnęły najwyższy poziom na przestrzeni ostatnich 5 lat. Według informacji rynkowych sytuacja ta jest spowodowana zmniejszeniem poziomu produkcji przy stale rosnącym zapotrzebowaniu, co w rezultacie przekłada się na znaczące obniżenie zapasów magazynowych u producentów. Powodem zmniejszenia poziomu produkcji było zjawisko pogodowe El Nino. Utrzymywanie się ponadprzeciętnie wysokiej temperatury na powierzchni wody w równikowej strefie Oceanu Spokojnego wywołało upały w Azji i na wschodzie Afryki oraz ulewne deszcze i powodzie w Ameryce Południowej. Odnotowano największy od 19 lat wzrost temperatur powierzchni mórz. Wystąpiło mniej opadów niż zwykle, co spowodowało spadek w produkcji pszenicy, oleju palmowego i ryżu w Azji.

Oleje palmowy i kokosowy

Na szeroką skalę w produkcji środków powierzchniowo czynnych wykorzystuje się olej kokosowy i pochodne oleju palmowego.

Dostawy olejów naturalnych w 2016 roku realizowane były, podobnie jak w przypadku alkoholi tłuszczowych naturalnych, również na bazie kontraktów krótkoterminowych. Dostawcami tych surowców na potrzeby Spółki są przede wszystkim dostawcy z Europy Zachodniej. W celu zachowania bezpieczeństwa zakupowego oraz uzyskania

konkurencyjnych cen, PCC EXOL realizuje politykę dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia.

Cena olejów, podobnie jak cena alkoholi tłuszczowych naturalnych, bazuje na notowaniach: CNO (Coconut Oil / olej kokosowy) oraz PO (Palm Oil / olej palmowy) i CPKO.

Zarówno w przypadku oleju palmowego, jak i kokosowego, mamy do czynienia z surowcem naturalnym mniej lub bardziej przetworzonym w poszczególnych ogniwach łańcucha dostaw, począwszy od plantacji, a skończywszy na licznych wyrobach gotowych, trafiających do końcowych użytkowników. W odniesieniu do produktów PCC EXOL, oleje te nie mają substytutów. Surfaktanty na bazie oleju kokosowego i pochodnych oleju palmowego znajdujemy w składzie zarówno detergentów, środków higieny osobistej czy kosmetyków, jak i produktów spożywczych czy też wyrobów farmaceutycznych.

Olej palmowy jest najbardziej uniwersalnym olejem roślinnym na świecie i jest relatywnie tani. Stanowi on bazę m.in. do produkcji

substancji chemicznych o wielu zastosowaniach aplikacyjnych. Główną przesłanką masowej produkcji oleju palmowego jest wysoka wydajność plantacji. Zbiory owoców odbywają się kilka razy w roku.

Najbardziej popularny jest olej palmowy wytwarzany z miąższu nasion olejowca gwinejskiego, zwany CPO (Crude Palm Oil). Jednak najbardziej wartościowy jest olej palmowy tłoczony z wnętrza tych nasion, czyli z ziaren (PKO - Palm Kernel Oil). Ten rodzaj oleju i jego pochodne wykorzystuje się w dużej mierze do produkcji kosmetyków i artykułów spożywczych.

Olej kokosowy to olej roślinny otrzymywany poprzez tłoczenie i rozgrzanie kopy - twardego miąższu orzechów palmy kokosowej (*Cocos nucifera*). Najczęściej spotykany jest jako rafinowany, odkwaszony i wybielany. W postaci płynnej jest lekko żółty. W przemyśle chemicznym znajduje zastosowanie w produkcji kwasów tłuszczowych i alkoholi. Uważany jest za surowiec ekologiczny. Olej kokosowy jest wykorzystywany na szeroką skalę również w przemyśle spożywczym.

Globalny popyt na kokosowe produkty rośnie średnio o 10% rocznie, podczas gdy sama produkcja tylko o 2%. Jednym z największych na świecie producentów kokosów są Filipiny, których eksport przetworów kokosowych to około 5% PKB kraju. Kolejne kraje to Indie i Indonezja.

Już dziś we wszystkich tych krajach obserwuje się realny problem starzejących się plantacji. Farmerzy zaczynają to jednak rozumieć i starają się dywersyfikować wiek posiadanych palm. Odpowiednie zastosowanie nawozów może znacznie przyspieszyć wzrost drzew palmowych oraz zwiększyć ilość plonów. Rośliny muszą jednak być zdrowe. Niestety ze statystyk wynika, że od 20% do 40% upraw palmy kokosowej zostaje zniszczona na skutek występowania chorób i szkodników.

Łańcuch dostaw w zakresie przepływu surowców na bazie oleju palmowego

Od 2013 roku PCC EXOL realizuje wytyczne organizacji RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil). Oznacza to, że wykorzystywane do produkcji surowce na bazie oleju palmowego pochodzą z certyfikowanych źródeł dostaw.

Strategia RSPO obejmuje taką transformację rynku, aby normą stało się stosowanie oleju palmowego w pełni pochodzącego z certyfikowanych upraw w całym łańcuchu, począwszy od plantacji, poprzez tłocznię, rafinerie, producentów chemikaliów, a skończywszy na produktach gotowych.

Produkcja oleju palmowego i jego pochodnych, z których wytwarza się m.in. surfaktanty, uległa w ciągu ostatnich 20 lat znacznemu wzrostowi. Wskutek tego trendu powstały uzasadnione obawy związane z etycznym prowadzeniem upraw palmowych oraz wpływem produkcji oleju palmowego na lokalne społeczności i środowisko naturalne w krajach stanowiących główne źródła tego surowca. W odpowiedzi na te niepokoje grupa złożona z wiodących interesariuszy i organizacji pozarządowych zawarła w 2004 roku porozumienie w sprawie zrównoważonej produkcji oleju palmowego (RSPO), mające zapewnić i promować model odpowiedzialnego zarządzania plantacjami oleju palmowego oraz produkcją jego chemicznych pochodnych.

PCC EXOL, należąc do grona certyfikowanych członków organizacji RSPO, aktywnie wspiera zrównoważoną gospodarkę olejem palmowym. Pierwsze transakcje z certyfikowanych produktów Spółka zrealizowała na początku roku 2015. Obecnie Spółka posiada certyfikat w modelu Mass Balance (MB). Wdrożenie wytycznych systemu certyfikacji RSPO pozwoliło na zbilansowane zarządzanie surowcami wytwarzanymi na bazie certyfikowanego oleju palmowego i śledzenie ich przepływu w całym łańcuchu dostaw. Śledzenie oleju palmowego i jego pochodnych w Spółce odbywa się poprzez prowadzenie rejestrów, wymagających ewidencjonowania procesów wytwórczych,

począwszy od zakupu surowca, poprzez jego przetworzenie, aż po zmagazynowanie wyrobów gotowych.

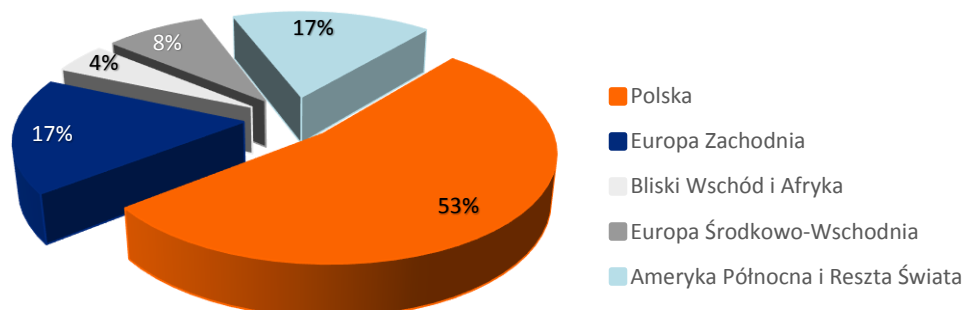
W dniu 6 grudnia 2016 roku międzynarodowa firma audytorska Control Union przeprowadziła w PCC EXOL drugi audyt nadzoru, który zakończył się pozytywnym wynikiem. Brak niezgodności oraz działań korygujących, świadczy o spełnieniu wszystkich wymagań standardu RSPO i potwierdza, że Spółka może bez przeszkód dostarczać certyfikowane surfaktanty do wielu odbiorców operujących w przemyśle kosmetycznym i spożywczym.

2.2.4. Rynki sprzedaży

Grupa nie jest uzależniona od jednego lub wielu odbiorców. Jedynym odbiorcą, z którym został przekroczony próg 10% przychodów ze sprzedaży ogółem, jest PCC Rokita SA. Spółki

łączy umowa o współpracy, określająca warunki odsprzedaży przez PCC EXOL oraz zarządzanie transportem tlenu etylenu do magazynów PCC Rokita SA, kupowanego przez Emitenta od PKN Orlen SA.

Wykres 5 Przychody ze sprzedaży Grupy wg obszarów geograficznych w 2016 roku

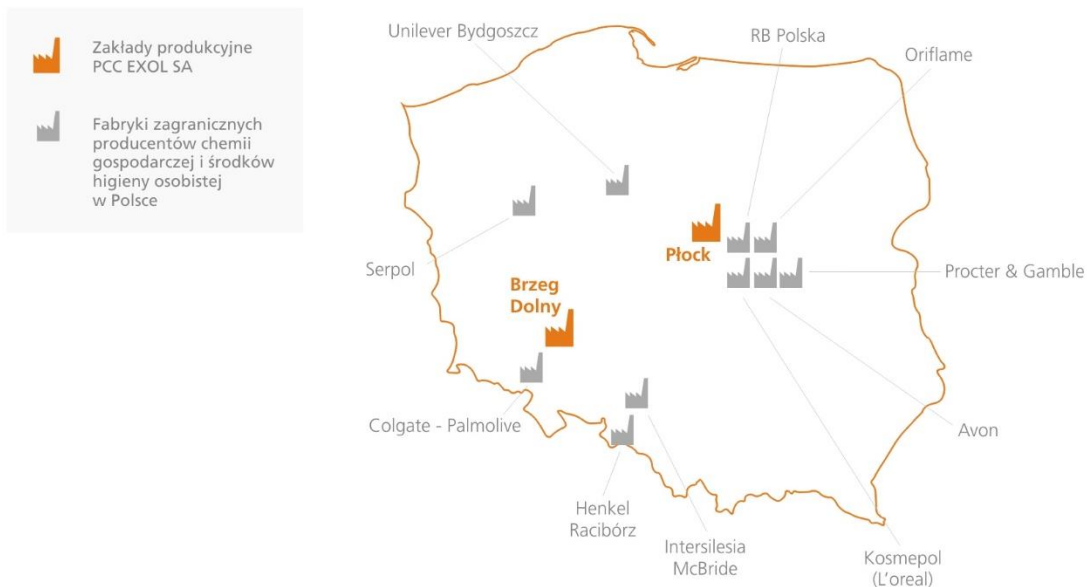

Głównym obszarem działalności handlowej Grupy ze względu na podział geograficzny jest teren Polski, kraje Europy Zachodniej oraz Ameryka Północna i Reszta Świata. Warto wspomnieć, że 47% przychodów ze sprzedaży Grupa uzyskała w 2016 roku z działalności na rynkach zagranicznych. Największą część sprzedaży zagranicznej wygenerowały w 2016 roku regiony Europy Zachodniej oraz Ameryka Płn. i Reszta Świata (łącznie 72,6% wartości przychodów ze sprzedaży zagranicznej, poprawiając wynik z poprzedniego roku o ponad 3%).

Największym odbiorcą jest rynek Europy Zachodniej, na którym Grupa odnotowała wzrost przychodów ze sprzedaży o 14,2% w porównaniu do 2015 roku. Rynek ten odpowiada za 36,6% wartości sprzedaży zagranicznej. Grupa PCC EXOL dostarcza swoje produkty głównie do Niemiec, Holandii oraz Włoch.

Regiony Bliskiego Wschodu i Afryki oraz Europy Środkowo-Wschodniej odpowiadały łącznie za 27% wartości sprzedaży zagranicznej w tym okresie.

Rysunek 4 Lokalizacja oddziałów międzynarodowych koncernów prowadzących swoją działalność produkcyjną na terenie Polski

Znaczną część sprzedaży Grupy PCC EXOL stanowią surfaktanty produkowane w większości na skalę masową. Odbiorcami są głównie producenci marek własnych oraz koncerny o profilu produkcji privat label, działające w branży kosmetyków i detergentów.

Równolegle oferta produktowa PCC EXOL jest systematycznie rozbudowywana o wyroby specjalistyczne, wykorzystywane głównie w aplikacjach przemysłowych. Ich odbiorcami są firmy zlokalizowane na całym świecie. Produkty specjalistyczne charakteryzują się mniejszą dostępnością na rynku. Wytwarza je

niewielu producentów, często ukierunkowanych na produkcję małych partii w wąskich specjalizacjach przemysłowych. Elastyczność produkcji specjalistycznych środków powierzchniowo czynnych oraz możliwość dostosowania ich parametrów do indywidualnych potrzeb klientów, stanowi jedną z głównych, rynkowych przewag konkurencyjnych PCC EXOL.

PCC EXOL ukierunkowując się na indywidualne potrzeby klientów, poszukujących uniwersalnych i ekonomicznych składników formułacji, stale rozbudowuje swoje portfolio produktowe, również o gotowe mieszaniny

produktów bazowych. Szczegółowo wyselekcjonowany i opracowany skład mieszanin zapewnia końcowemu produktowi wyjątkowe właściwości poszukiwane przez klientów na całym świecie. PCC EXOL buduje swoją pozycję, już nie tylko jako producent pojedynczych substancji chemicznych, ale też jako partner handlowy posiadający w ofercie gotowe formułacje przemysłowe.

Oprócz branży kosmetyków i detergentów, produkty z oferty Grupy PCC EXOL znajdują

odbiorców wśród firm działających w branży energetycznej, przemyśle wydobywczym, obróbce i czyszczeniu metali, przemyśle agrochemicznym, budownictwie, czyszczeniu przemysłowym, pożarnictwie, branży farb i lakierów, branży polimeryzacji emulsyjnej, myciu i czyszczeniu przemysłowym, w przemyśle celulozowo-papierniczym, w procesach uzdatniania wody czy też włókiennictwie i garbarstwie.

3. Sytuacja finansowa Grupy PCC EXOL

- 3.1. Najistotniejsze czynniki wpływające na wyniki finansowe Grupy
- 3.2. Analiza wybranych danych finansowych i operacyjnych
- 3.3. Finansowanie działalności

3. Sytuacja finansowa Grupy PCC EXOL

3.1. Najistotniejsze czynniki wpływające na wyniki finansowe Grupy

Rok 2016 Grupa zamknęła rekordowym zyskiem netto w wysokości 21,5 mln zł, który był wyższy o 45,6% (tj. o 6,7 mln zł) od zysku netto wypracowanego w roku 2015. Za czwarty kwartał 2016 r. Grupa zrealizowała zysk netto na poziomie 4,5 mln zł i zanotowała wzrost o 0,3 mln zł (tj. 7,3% Q/Q). Należy wspomnieć, iż największy wpływ na osiągnięty wynik miał drugi kwartał 2016 roku, w którym zysk netto wzrósł o 4,8 mln zł, tj. 201,2% w porównaniu do drugiego kwartału roku poprzedniego.

Dane finansowe Grupy PCC EXOL za 2016 roku potwierdzają skuteczność działania w celu zwiększenia marży produktów masowych oraz wzrostu udziału w portfolio wysokomarżowych produktów specjalistycznych.

Główne czynniki, które wpłynęły na rezultaty finansowe Grupy PCC EXOL w 2016 roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, to:

- wzrost przychodów ze sprzedaży o 24,9 mln zł (tj. o 4,8%) do poziomu 539,8 mln zł, osiągnięty w wyniku:
  - zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów o 11,9 mln zł (tj. o 2,7%), wynikającego ze wzrostu przychodów w grupie produktów do zastosowań przemysłowych o 18,6 mln zł (tj. o 9,8%), przy jednoczesnym zmniejszeniu przychodów ze sprzedaży w grupie produktów do zastosowań w detergentach i kosmetykach o 6,7 mln zł (tj. o 2,7%),
  - wyższych przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów o 13,7 mln zł (tj. o 19,2%), które są efektem zwiększonej sprzedaży tlenku etylenu do spółki z Grupy PCC,
- wzrost kosztów własnych sprzedaży o 22 mln zł (tj. o 5%), będący

odzwierciedleniem zwiększenia sprzedaży towarów i materiałów, przy równoczesnym wzroście kosztów wytworzenia sprzedanych produktów, a także w wyniku utworzenia odpisu aktualizującego poziom zapasów PCC Chemax w wysokości 1,6 mln zł oraz z utworzenia odpisu z tytułu utraty wartości środków trwałych w budowie o wartości 2,3 mln zł związanego z zaniechaną inwestycją PCC Exol,

- wzrost kosztów sprzedaży o 0,8 mln zł (tj. o 3,4%), związany między innymi z wdrażaniem nowych produktów oraz pozyskiwaniem klientów w kolejnych obszarach działalności;
- wzrost kosztów ogólnego zarządu o 4,7 mln zł (tj. o 18,4%), na który wpłynął przede wszystkim wzrost kosztów usług, wynikający głównie z realizowanej strategii rozwoju nowych produktów oraz wzrost kosztów wynagrodzeń, związany m. in. z systemem motywacyjnym, wprowadzonym w 2015 roku dla Prezesa Zarządu;
- poprawa wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 2,3 mln zł (tj. o 134,8%), wynikająca głównie ze zwiększenia pozostałych przychodów operacyjnych, związanych ze zwrotem nadpłaconego podatku od nieruchomości w latach 2011-2015,
- zmniejszenie kosztów finansowych o 3,3 mln zł (tj. o 31,9%), wynikające przede wszystkim obniżenia kosztów z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek,
- obniżenie kwoty podatku dochodowego CIT o 3,5 mln zł, m. in. w związku ze skorzystaniem z ulgi podatkowej w ramach prowadzenia działalności w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej.

Na wyniki finansowe Grupy nie miały wpływu żadne zdarzenia nietypowe.

Wykres 6 Źródła kreacji zysku Grupy PCC EXOL w 2016 roku

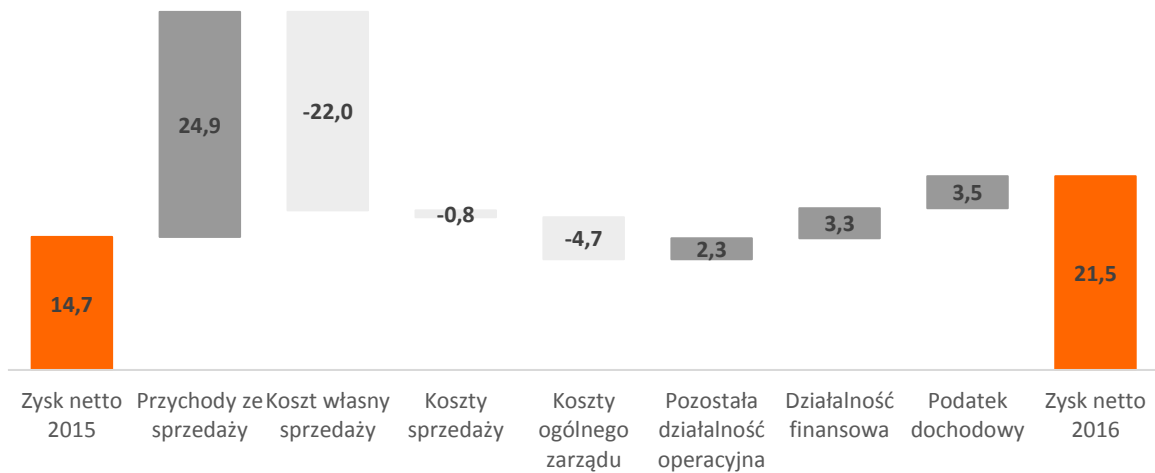

Tabela 2 Rachunek wyników Grupy PCC EXOL w ujęciu syntetycznym

[w tys. zł]	2015	2016	Zmiana w %
Przychody ze sprzedaży	514 848	539 785	4,8%
Koszt własny sprzedaży	-435 800	-457 795	5,0%
Koszty sprzedaży	-22 626	-23 389	3,4%
Koszty ogólnego zarządu	-25 295	-29 950	18,4%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-1 725	601	-134,8%
EBITDA	39 247	41 995	7,0%
Wynik na działalności operacyjnej (EBIT)	29 402	29 252	-0,5%
Wynik na działalności finansowej	-10 422	-7 093	-31,9%
Zysk brutto	18 980	22 159	16,7%
Zysk netto	14 745	21 472	45,6%

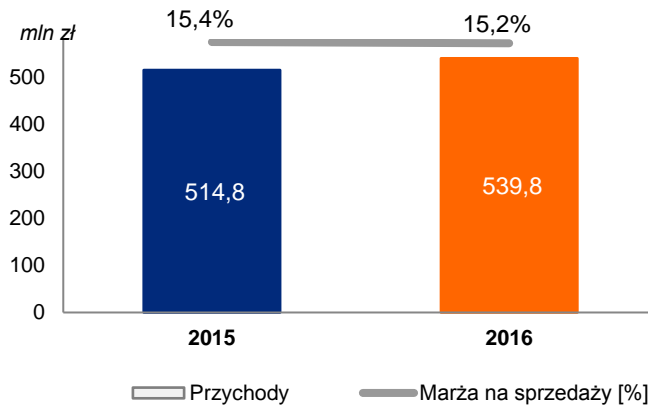
3.2. Analiza wybranych danych finansowych i operacyjnych

Przychody ze sprzedaży

Rok 2016 dla Grupy PCC EXOL to okres zrealizowanych dużych wzrostów na różnych poziomach rachunku wyniku. Na poziomie przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i usług Grupa wypracowała wzrost o 24,9 mln

zł w stosunku do roku 2015, osiągając poziom 539,8 mln zł. Wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowany został w każdym kwartale 2016 roku.

Wykres 7 Przychody [mln zł] i marża ze sprzedaży [%]

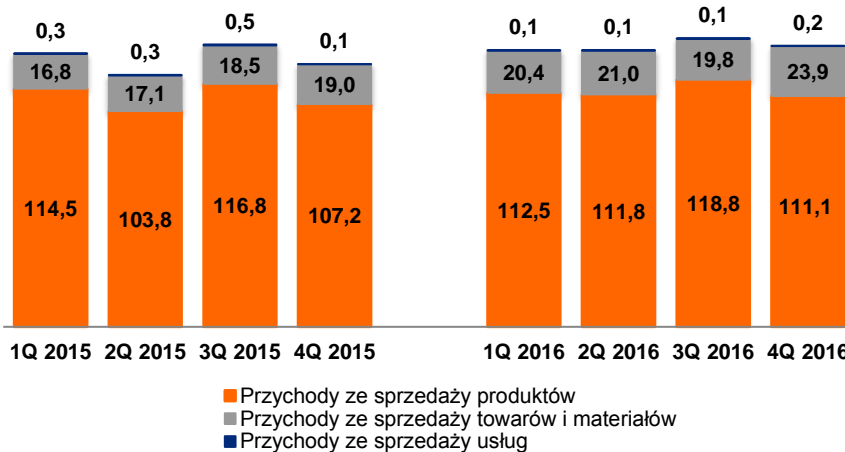

Istotna zmiana przychodów w stosunku do roku 2015 widoczna jest w przychodach ze sprzedaży produktów. W analizowanym okresie nastąpił ich wzrost o 11,9 mln (tj. 2,7% r/r), do poziomu 454,2 mln zł. Przyrost wartościowy osiągnięto również na przychodach ze sprzedaży towarów i materiałów, których wartość sprzedaży zwiększyła się o 13,7 mln zł

w porównaniu do roku ubiegłego, osiągając poziom 85,1 mln zł. Wynikało to głównie ze wzrostu sprzedaży tlenu etyleno do spółki z Grupy PCC.

W analizowanym okresie 2016 roku sprzedaż usług wyniosła 0,5 mln zł i była o 0,6 mln zł niższa w porównaniu do roku ubiegłego.

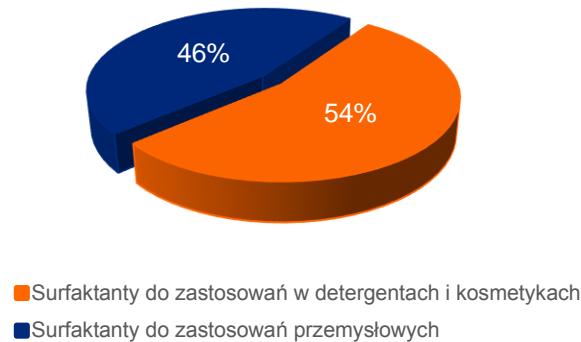
Wykres 8 Przychody ze sprzedaży w poszczególnych kwartałach roku [mln zł]

Przeważający udział w strukturze przychodów ze sprzedaży produktów Grupy mają surfaktanty do zastosowań w kosmetykach i detergentach, stanowiąc 54,2% całości. Warto jednak podkreślić, iż z roku na rok przychody ze sprzedaży surfaktantów do

zastosowań przemysłowych zwiększają swój udział w strukturze przychodów. W 2016 roku przychody ze sprzedaży tej grupy surfaktantów stanowiły 45,8% całości i osiągnęły wartość 208,1 mln zł. Dla porównania w 2015 roku udział ten kształtował się na poziomie 42,9%.

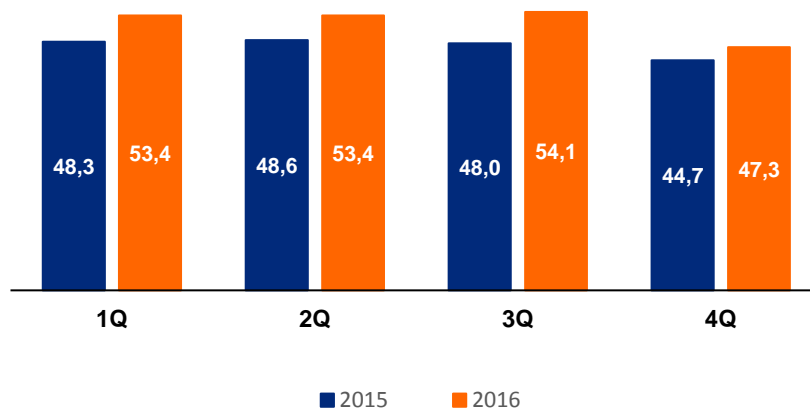
Wykres 9 Przychody ze sprzedaży w 2016 w podziale na grupy [%]

Poprawa poziomu przychodów ze sprzedaży produktów to efekt wzrostu przychodów w grupie surfaktantów do zastosowań przemysłowych o 18,6 mln zł (tj. o 9,8% r/r), wypracowany przez Grupę. Jednak wzrost przychodów w tej grupie produktów to przede wszystkim efekt działań PCC EXOL, ponieważ PCC Chemax Inc. zamknął rok 2016 sprzedażą w wysokości 85 mln zł tj. na poziomie porównywalnym do 2015r. Większość

produktów do zastosowań przemysłowych to produkty specjalistyczne, dedykowane do licznych branż i różnorodnych zastosowań. Osiągnięty wynik potwierdza zatem skuteczność działań Grupy, mających na celu zwiększanie udziału w sprzedaży produktów specjalistycznych, zasadniczo charakteryzujących się wyższą marżowością niż produkty masowe.

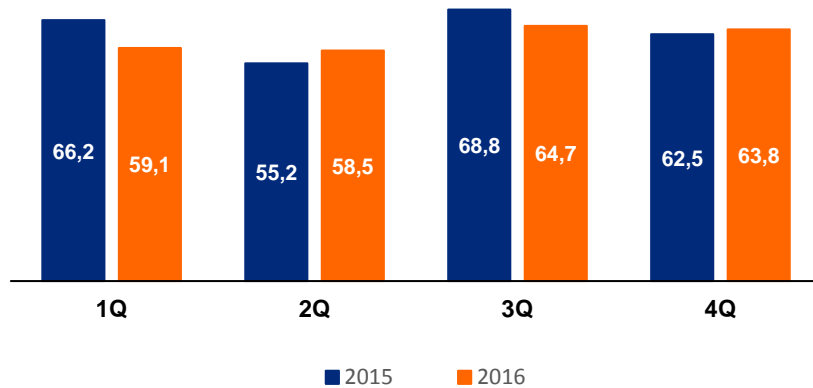
Wykres 10 Przychody ze sprzedaży surfaktantów do zastosowań przemysłowych [mln zł]

Na poziom przychodów ze sprzedaży produktów miało również wpływ zmniejszenie przychodów sprzedaży w grupie surfaktantów do zastosowań w kosmetykach i detergentach

o 6,7 mln zł (tj. o 2,7% r/r), do poziomu 246 mln zł. Biorąc pod uwagę rodzaj produktów i ich zastosowania, większość surfaktantów w tej grupie ma charakter masowy.

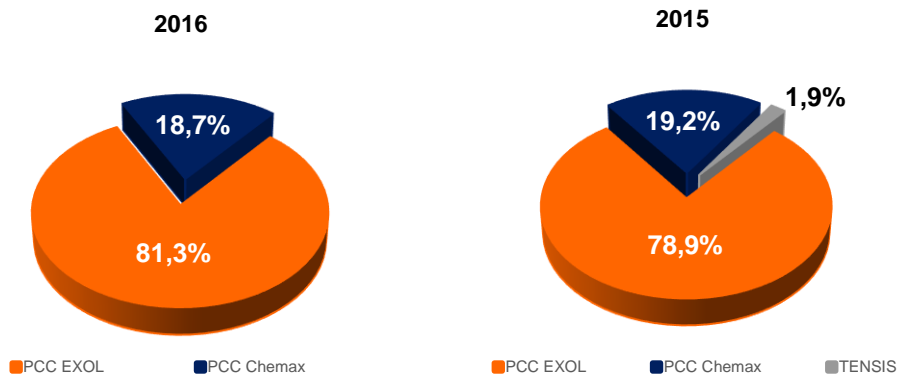
Wykres 11 Przychody ze sprzedaży surfaktantów do zastosowań w detergentach i kosmetykach [mln zł]

W czwartym kwartale Grupa osiągnęła przychody ze sprzedaży produktów na poziomie 111,1 mln zł i były one wyższe o 3,8 mln zł w relacji do czwartego kwartału 2015 roku. Analizując sprzedaż czwartego kwartału 2016 roku, można zaobserwować zwiększenie przychodów ze sprzedaży zarówno produktów, towarów i materiałów, jak i usług.

W tym okresie Grupa zanotowała wzrost przychodów ze sprzedaży zarówno produktów do zastosowań przemysłowych o 2,6 mln zł (tj. o 5,8% Q/Q), jak i produktów do zastosowań w kosmetykach i detergentach o 1,2 mln zł (tj. o 2,0% Q/Q).

Wykres 12 Przychody ze sprzedaży produktów w podziale na spółki Grupy [%]

Udział poszczególnych spółek Grupy w przychodach ze sprzedaży produktów jest stabilny. Należy jednak zauważyć minimalny wzrost udziału PCC Exol w 2016 roku, kiedy to

nastąpiło przejęcie spółki Tensis przez PCC EXOL. W 2015 dane dotyczące spółki Tensis prezentowane były oddzielnie.

Koszty działalności

Łączne koszty działalności Grupy PCC EXOL w roku 2016 ukształtowały się na poziomie 511,1 mln zł i były wyższe o 5,7% w odniesieniu do roku ubiegłego. W skład kosztów działalności Grupy wchodzi koszty własne sprzedaży,

koszty sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu.

Koszt własny sprzedaży w Grupie narastająco za 12 miesięcy wyniósł 457,8 mln zł i był

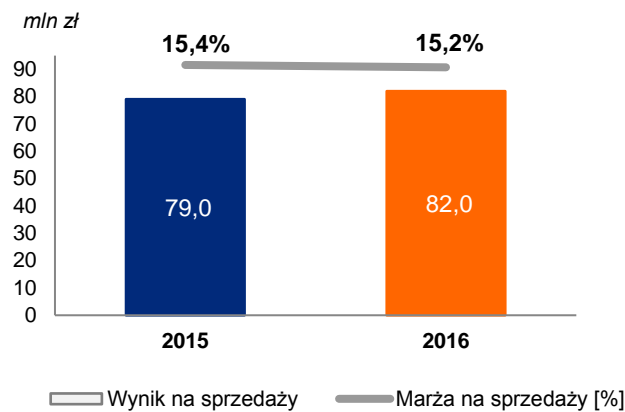
wyższy o 22 mln zł (tj. o 5% r/r). Wzrost ten wynika ze zwiększenia kosztów zakupu towarów i materiałów o 12,5 mln zł (tj. o 17,5% r/r) oraz wzrostu kosztu wytworzenia sprzedanych produktów o 9,5 mln zł (tj. o 2,6% r/r).

W czwartym kwartale 2016 roku nastąpił wzrost kosztu własnego sprzedaży o 16,2 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu roku 2015. Zmiana ta wynika ze zwiększenia wartości sprzedanych towarów i materiałów o 4,7 mln zł (tj. o 24,6% Q/Q), co bezpośrednio skorelowane jest z poziomem przychodów ze sprzedaży towarów i materiałów. W czwartym kwartale wzrosły również koszty wytworzenia sprzedanych produktów o 11,1 mln zł (tj. o

12,9% Q/Q), w tym około 2,3 mln stanowi odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych związany z zawieszoną inwestycją spółki PCC Exol, a 1,6 mln zł dotyczy odpisu aktualizującego wartość zapasów w spółce PCC Chemax.

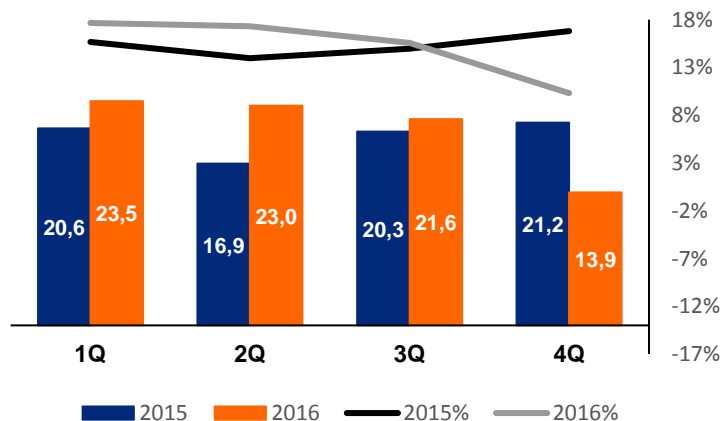
Wynik brutto ze sprzedaży wyniósł 82 mln zł i w porównaniu do roku ubiegłego wzrósł o 2,9 mln zł.

Wykres 13 Wynik na sprzedaży [mln zł] i marża ze sprzedaży [%]

Marża procentowa ze sprzedaży w 2016 roku ukształtowała się na zbliżonym poziomie do roku 2015 i wyniosła 15,2%. Analiza marży w ujęciu kwartalnym pokazuje jednak dużą dynamikę zmian.

Wykres 14 Wynik na sprzedaży [mln zł] i marża ze sprzedaży [%] w ujęciu kwartalnym

Grupa PCC EXOL osiągnęła marżę ze sprzedaży na bardzo wysokim poziomie, mimo niekorzystnej sytuacji na rynku surowców w ostatnich miesiącach roku 2016.

Wysoki poziom marży w pierwszych dwóch kwartałach 2016 roku to pozytywny efekt zmian w zakresie struktury sprzedaży i wzrostu udziału produktów do zastosowań specjalistycznych, które charakteryzują się wyższą marżowością. Marża ze sprzedaży na tak wysokim poziomie to również wynik obniżenia kosztów wytworzenia sprzedanych produktów, co było konsekwencją korzystnej sytuacji na rynku surowców. Istotne znaczenie miały również działania mające na celu zwiększanie rentowności produktów masowych.

Od trzeciego kwartału widoczny jest spadek marży z uwagi na pogorszenie sytuacji na rynku surowców. Ceny surowców wzrastały, a przy bardzo silnej konkurencji na rynku, szczególnie w grupie produktów masowych, Grupa nie była w stanie przełożyć wzrostu cen surowców bezpośrednio na klienta.

W 2016 roku Grupa PCC EXOL poniosła koszty sprzedaży w wysokości 23,4 mln zł, które były o 0,8 mln zł wyższe w porównaniu do dwunastu miesięcy roku poprzedniego. Natomiast koszty ogólnego zarządu w analizowanym okresie osiągnęły poziom 30 mln zł, wobec 25,3 mln zł w 2015 roku. Wzrost kosztów o 4,7 mln zł (tj. o 18,4% r/r) związany jest głównie ze wzrostem wynagrodzeń i usług.

Tabela 3 Podstawowe rodzaje kosztów

[w tys. zł]	2015	2016
Zużycie materiałów i energii	327 787	336 526
Usługi obce	34 057	35 348
Koszty świadczeń pracowniczych	31 405	35 703
Amortyzacja	9 845	10 435
Odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	-	2 307
Pozostałe koszty	9 487	10 031

W przekroju rodzajowym, sytuacja w zakresie kosztów po dwunastu miesiącach 2016 roku przedstawiała się następująco:

- główną pozycję kosztów stanowiły wydatki na materiały i energię, które wyniosły 336,5 mln zł i były wyższe o 8,7 mln zł (tj. o 2,7% r/r), co wynika przede wszystkim zmiany struktury oraz wyższego poziomu sprzedaży produktów,
- koszty usług obcych wyniosły 35,3 mln zł i wzrosły o 1,3 mln zł (tj. o 3,8% r/r), co związane jest m. in. z intensywną działalnością w kierunku rozwoju nowych produktów,
- na świadczenia pracownicze Grupa przeznaczyła 35,7 mln zł, wobec 31,4 mln zł w 2015 (wzrost o 13,7% r/r). Istotnym

czynnikiem wzrostu tej grupy kosztów jest ciągle zaangażowanie Grupy w intensywny rozwój, plany ekspansji na nowe rynki zbytu, a także zwiększenie udziału w rynkach dotychczasowych. Przekłada się to na wzrost zatrudnienia i wyższy poziom wynagrodzeń wysoko wyspecjalizowanej kadry. Dodatkowo należy zauważyć, iż ze względu na realizację bardzo dobrych wyników, Spółka wypłaca premie dla pracowników oraz tworzy rezerwy na koszty osobowe. Na wzrost kosztów świadczeń pracowniczych wpłynęły również koszty programu motywacyjnego, wprowadzonego w 2015 roku dla Prezesa Zarządu,

- ponadto utworzony został odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych w

budowie związany z zaniechaną inwestycją spółki PCC EXOL w wysokości

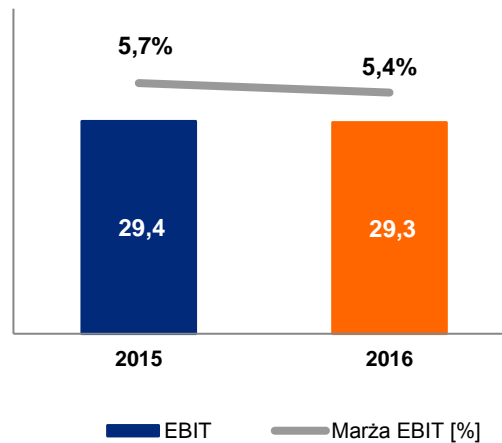
2,3 mln zł.

Pozostałe dochody oraz działalność finansowa

Poprawa wyniku na pozostałej działalności operacyjnej o 2,3 mln zł (tj. o 134,8%), wynikająca głównie ze zwiększenia pozostałych przychodów operacyjnych, związanych ze zwrotem nadpłaconego podatku od nieruchomości w latach 2011-2015. Zysk na

działalności operacyjnej Grupy PCC EXOL po czterech kwartałach 2016 roku wyniósł 29,3 mln zł i mimo wysokiej marży na sprzedaży, był niższy o 0,1 mln zł tj. o 0,5% w porównaniu do roku 2015.

Wykres 15 EBIT [mln zł] i marża EBIT [%]

Wynik na działalności finansowej Grupy poprawił się o 3,3 mln zł w odniesieniu do roku ubiegłego i wyniósł minus 7,1 mln zł. Największy wpływ na zmianę wyniku miał spadek kosztów finansowych z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek o 2,9 mln zł (tj. o 29,6 %). Tak istotny spadek poziomu kosztów

możliwy był dzięki zmianie struktury finansowania Grupy.

Zysk brutto Grupy w analizowanym okresie wyniósł 22,2 mln zł i w porównaniu do 2015 roku wzrósł o 3,2 mln zł.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku suma aktywów Grupy PCC EXOL wynosiła 541,7 mln zł i wzrosła o 19,1 mln zł w stosunku do końca roku 2015.

Największą pozycję aktywów, tj. 70,6% sumy bilansowej, stanowiły aktywa trwałe. Aktywa trwałe ogółem na koniec 2016 roku wynosiły 382,4 mln zł i w porównaniu z 31 grudnia 2015 roku spadły o 4,5 mln zł. Aktywa trwałe Grupy to głównie wartości niematerialne w wysokości

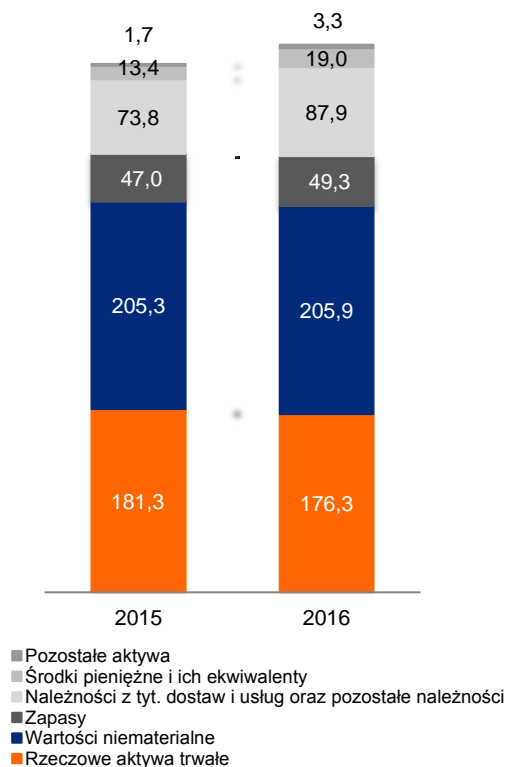
205,9 mln zł oraz rzeczowe aktywa trwałe w wysokości 176,3 mln zł. Do wartości niematerialnych Grupa PCC EXOL zalicza:

- wartość firmy w wysokości 118,1 mln zł,
- know-how w wysokości 82,6 mln zł, nabyte koncesje,
- patenty i licencje oraz pozostałe wartości niematerialne w wysokości 5,1 mln zł.

Natomiast wśród aktywów trwałych Grupa wyróżnia:

- budynki i budowle o wartości 100,3 mln zł,
- urządzenia techniczne i maszyny o wartości 61,9 mln zł,
- środki trwałe w budowie o wartości 3,9 mln zł,
- grunty o wartości 4,3 mln zł,
- inne środki trwałe w kwocie 5,9 mln zł.

Wykres 16 Podstawowe pozycje aktywów

Według stanu na 31 grudnia 2016 roku aktywa obrotowe osiągnęły wartość 159,3 mln zł i stanowiły 29,4% aktywów ogółem Grupy. W porównaniu do stanu na koniec roku ubiegłego wartość aktywów obrotowych była o 23,6 mln zł wyższa. Główne pozycje aktywów obrotowych to:

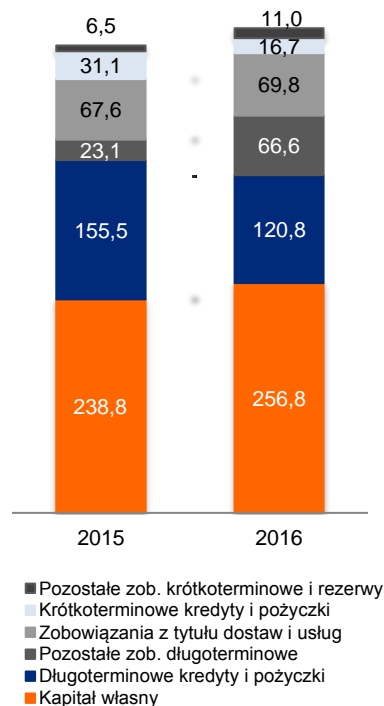
- należności od odbiorców w wysokości 86,0 mln zł,
- pozostałe należności w wysokości 1,9 mln zł,
- zapasy w kwocie 49,3 mln zł,
- pozostałe aktywa w kwocie 3,1 mln zł,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty o łącznej wartości 19 mln zł.

Pasywa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitał własny wyniósł 256,8 mln zł i stanowił 47,4% pasywów Grupy. Wyemitowany kapitał akcyjny wyniósł 172,5 mln zł i stanowił 67,2% kapitału własnego i 31,8% sumy bilansowej. Pozostałe pozycje kapitału własnego to pozostałe całkowite dochody, które wyniosły 15,5 mln zł oraz zyski zatrzymane w wysokości 68,9 mln zł.

Łączna wartość zobowiązań długoterminowych Grupy to 187,4 mln zł, stanowiąca 34,6% sumy bilansowej. Główną ich część stanowią kredyty bankowe w wysokości 120,8 mln zł. Pożyczka długoterminowa o wartości 61,9 mln zł, zaciągnięta przez Jednostkę Dominującą od głównego akcjonariusza, została spłacona w pierwszym kwartale 2016 roku.

Wykres 17 Podstawowe pozycje pasywów

Na poziom zobowiązań długoterminowych wpływ miały także dwie emisje obligacji. Pierwsza z nich miała miejsce w drugim kwartale 2016 r. (seria A1), kolejna w trzecim kwartale (seria A2). W efekcie emisji na 31 grudnia 2016 roku długoterminowe

zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji ukształtowały się na poziomie 44,4 mln zł.

W stosunku do stanu na koniec 2015 roku nastąpił wzrost zobowiązań długoterminowych o 8,8 mln zł, wynikający głównie ze zmiany struktury finansowania.

Zobowiązania krótkoterminowe na koniec grudnia 2016 roku ukształtowały się na poziomie 97,5 mln zł, tj. 18% pasywów i były o 7,8 mln zł niższe w stosunku do stanu z grudnia poprzedniego roku.

Analiza przepływów pieniężnych

Stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2016 roku w Grupie PCC EXOL wyniósł 19,0 mln zł i zwiększył się o 5,6 mln zł od początku 2016 roku.

W tym okresie Grupa osiągnęła dodatnie saldo przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej, które wyniosło 30,4 mln zł.

Istotne znaczenie miały zmiany w kapitale obrotowym na 31 grudnia 2016 r. Z jednej strony zwiększeniu uległ poziom należności z tytułu dostaw i usług, co jest efektem wyższej sprzedaży oraz zmiany struktury odbiorców w danym okresie.

Równoległe nastąpił wzrost poziomu zapasów towarów oraz wyrobów gotowych w związku ze wzrostem cen surowców na rynku, a także wyższym poziomem zapasów produktów.

Jednocześnie wpłynęło to na zwiększenie salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Po czterech kwartałach 2016 roku Grupa osiągnęła ujemne saldo przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej, które wyniosło 5,5 mln zł wobec 16,8 mln zł w 2015.

Mniejsze wydatki na działalność inwestycyjną w 2016 roku wynikają z etapu przygotowywania umów i opracowywania

Składały się na nie:

- zobowiązania wobec dostawców w wysokości 69,8 mln zł, czyli o 1,8 mln zł wyższe od stanu 31 grudnia 2015 roku,
- krótkoterminowe kredyty i pozostałe zadłużenie o łącznej wartości 16,7 mln zł niższe o 14,4 mln zł w relacji do stanu na koniec 2015 roku,
- pozostałe zobowiązania finansowe oraz rezerwy krótkoterminowe, o łącznej wartości 11 mln zł, były wyższe o 4,7 mln zł w porównaniu ze stanem na koniec 2015 roku.

dokumentacji do inwestycji na Wytwórni Etoksylacji. Wyższe wydatki spodziewane są w kolejnych etapach realizacji inwestycji. Tak więc zwiększonych wartości w przepływach z działalności inwestycyjnej Grupa oczekuje w 2017 oraz 2018 roku.

Grupa PCC EXOL wykazała w analizowanym okresie ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w wysokości 19,7 mln zł. Na saldo wpływ miała przede wszystkim emisja dwóch serii obligacji, płatności z tytułu odsetek, spłaty kredytów i pożyczek oraz wypłata dywidendy.

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa PCC EXOL posiadała płynność finansową i wykazywała pełną zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec innych podmiotów, zarówno z tytułu dostaw i usług, jak i z tytułu kredytów inwestycyjnych oraz pożyczek.

Zarząd Jednostki Dominującej oczekuje, że w kolejnych latach Grupa PCC EXOL będzie generowała przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, które pokryją koszty działalności operacyjnej, nakłady inwestycyjne Grupy oraz koszty obsługi długu.

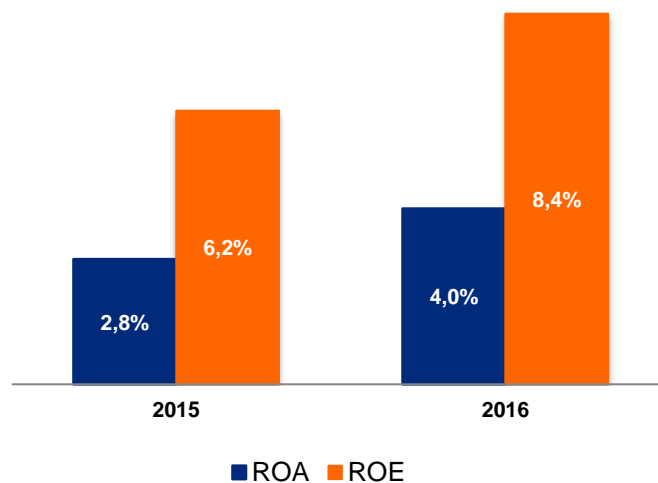
Wskaźniki ekonomiczno-finansowe

Rentowność

Wyniki finansowe zanotowane na zakończenie 2016 roku przez Grupę PCC EXOL przełożyły się na wzrost podstawowych wskaźników rentowności. Rentowność sprzedaży netto wyniosła 4,0% i była wyższa o 1,1 p.p. w porównaniu do poziomu osiągniętego w roku poprzednim. Stopa zwrotu z aktywów

ukształtowała się na poziomie 4,0% i wzrosła o 1,2 p.p. Jednocześnie Grupa PCC EXOL wygenerowała zwrot z kapitału na poziomie 8,4%, poprawiając wskaźnik zeszłoroczny o 2,2 p.p., co wskazuje na efektywne wykorzystywanie majątku.

Wykres 18 Wskaźniki rentowności kapitału i aktywów

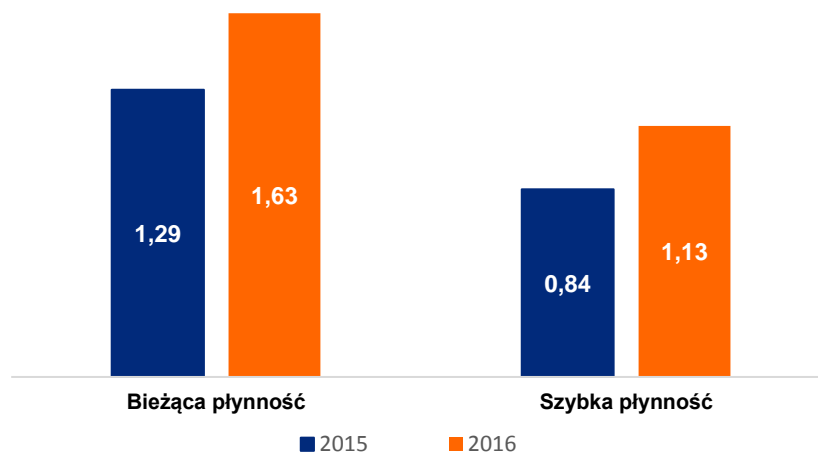

Płynność i zadłużenie

Na 31 grudnia 2016 roku stopa ogólnego zadłużenia Grupy wyniosła 52,6% i spadła o 1,7 p.p. w stosunku do stanu na koniec 2015 roku. Wskaźnik płynności bieżącej wyniósł 1,6 i był wyższy o 0,3 w stosunku do stanu na

31 grudnia 2015 roku. Wskaźnik płynności szybkiej wzrósł w porównaniu do końca 2015 roku i wyniósł 1,1. Grupa terminowo spłaca swoje zobowiązania.

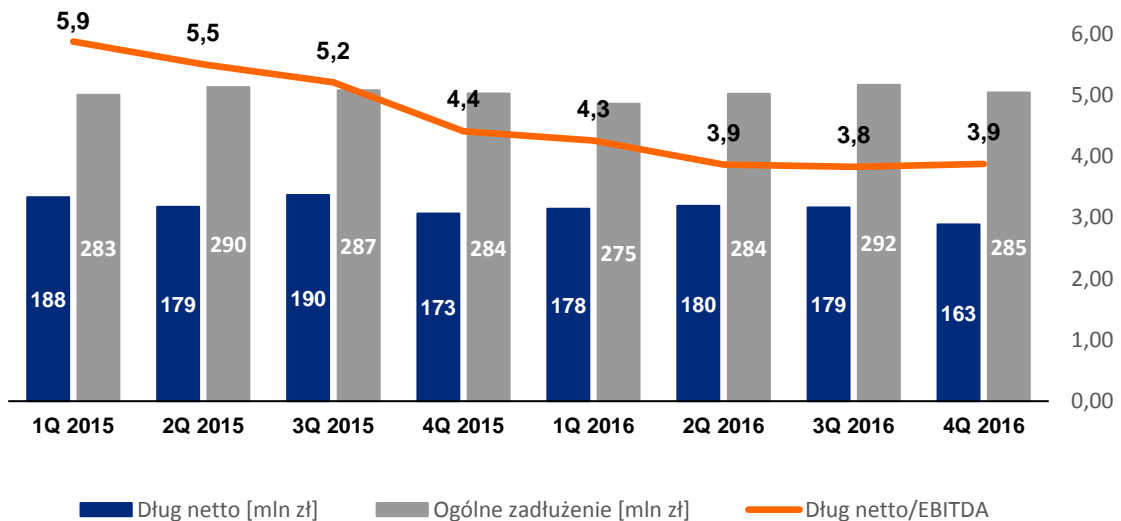
Wykres 19 Wskaźniki płynności

Grupa PCC EXOL finansowała swoje aktywa trwałe środkami z kapitału własnego i zobowiązaniami długoterminowymi.

Na koniec 2016 roku dług netto Grupy PCC EXOL wynosił 163 mln zł. Relacja długu netto do EBITDA (liczona narastająco za 12 miesięcy) wyniosła 3,9.

Wykres 20 Ogólne zadłużenie, dług netto oraz wskaźnik dług netto/EBITDA

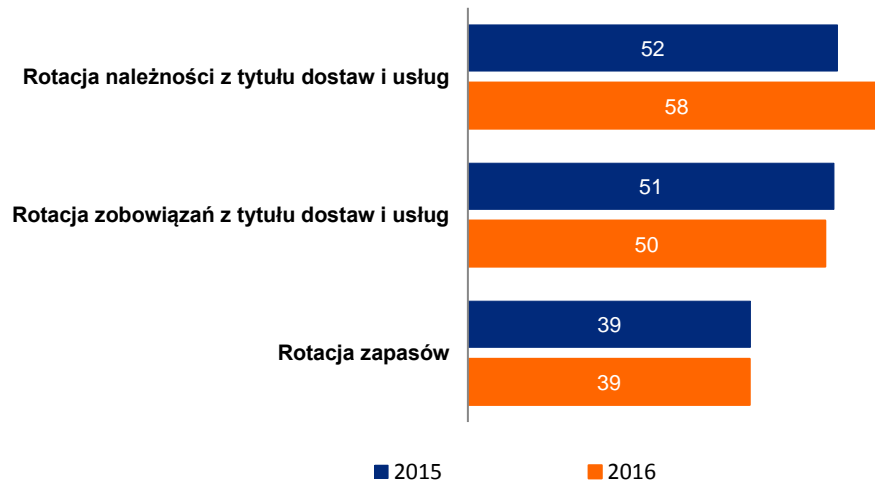
Kredyty zaciągnięte przez Grupę mają charakter długoterminowy, a termin zapadalności wyemitowanych obligacji przypada na rok 2021. Dzięki temu łatwiej zarządzać bieżącą płynnością. Dodatkowo emisja obligacji w oparciu o stałe oprocentowanie pozwala Grupie uniezależnić się od ewentualnego wzrostu stóp procentowych.

Sprawność działania

W roku 2016 cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 58 dni i wzrósł o 6 dni w porównaniu do końca 2015 roku. Wzrost ten wynika głównie ze zmiany struktury odbiorców, pozyskania nowych klientów, a także dużej konkurencji na rynku, która wymusza dostosowywanie się do wymagań klientów, w tym również w zakresie wydłużania terminów płatności.

Rotacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług na koniec grudnia 2016 roku wyniosła 50 dni, co w porównaniu do końca ubiegłego roku stanowiło spadek o 1 dzień i związane jest ze zmianą struktury i dywersyfikacją dostawców. Wskaźnik rotacji zapasów na koniec grudnia 2016 roku wyniósł 39 dni, czyli był na takim samym poziomie jak rok wcześniej.

Wykres 21 Wskaźniki sprawności działania (w dniach)

Alternatywne wskaźniki pomiarów

W celu kompleksowego przedstawienia sytuacji finansowej i operacyjnej Emitenta, zostały zastosowane alternatywne pomiary wyników. Dostarczają one istotnych informacji na temat sytuacji finansowej, efektywności działania, rentowności oraz przepływów gotówkowych.

Alternatywne pomiary wyników nie są miernikiem wyników finansowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ani nie powinny być traktowane jako mierniki wyników finansowych lub przepływów pieniężnych. Wskaźniki te nie są jednolicie definiowane i mogą nie być porównywalne do wskaźników prezentowanych przez inne spółki, w tym spółki prowadzące działalność w tym samym sektorze, co Grupa Emitenta. Alternatywne pomiary wyników powinny być analizowane wyłącznie jako dodatkowe, nie zaś zastępujące informacje finansowe prezentowane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy Emitenta. Dane te powinny być rozpatrywane łącznie ze skonsolidowanymi sprawozdaniem finansowymi Emitenta.

Emitent prezentuje wybrane wskaźniki APM, ponieważ w jego opinii są one źródłem dodatkowych (oprócz danych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych), wartościowych informacji o sytuacji finansowej

i operacyjnej Grupy, jak również ułatwiają analizę i ocenę osiągniętych przez Grupę wyników finansowych na przestrzeni poszczególnych okresów sprawozdawczych. Emitent prezentuje te konkretne alternatywne pomiary wyników, ponieważ stanowią one standardowe miary i wskaźniki powszechnie stosowane w analizie finansowej. Dobór Alternatywnych pomiarów wyników został poprzedzony analizą ich przydatności pod kątem dostarczenia inwestorom przydatnych informacji na temat sytuacji finansowej, przepływów pieniężnych i efektywności finansowej Grupy Emitenta i w opinii Emitenta pozwala na optymalną ocenę osiągniętych wyników finansowych.

Kierując się wytycznymi ESMA „Alternatywne pomiary wyników” - 05/10/2015 ESMA/2015/1415pl, poniżej przedstawiono ich definicję oraz sposób obliczania:

1. EBIT - zysk z działalności operacyjnej tj. zysk przed odsetkami i opodatkowaniem
2. EBITDA - zysk z działalności operacyjnej (EBIT) powiększony o koszty niepieniężne (amortyzacja),
3. marża brutto ze sprzedaży – zysk brutto ze sprzedaży/przychody ze sprzedaży,
4. marża EBITDA – EBITDA/przychody ze sprzedaży,
5. marża EBIT – EBIT/przychody ze sprzedaży

6. marża netto – zysk netto/przychody ze sprzedaży
7. wskaźnik zadłużenia ogólnego – zobowiązania ogółem/pasywa ogółem,
8. wskaźnik zadłużenia oprocentowanego – (kredyty i pozostałe zadłużenie + zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji)/ pasywa ogółem
9. wskaźnik dług netto/EBITDA – (kredyty i pozostałe zadłużenie + zobowiązania z

tytułu wyemitowanych obligacji - środki pieniężne i ich ekwiwalenty)/EBITDA (liczona narastająco za 12 miesięcy)

Emitent ponadto wskazuje, że wskazanym powyżej alternatywnym pomiarom wyników nie należy nadawać większego znaczenia niż pomiarom bezpośrednim, wynikającym ze sprawozdania finansowego.

Tabela 4 Wskaźniki ekonomiczno-finansowe

Nazwa wskaźnika i sposób obliczania	2015	2016
I. Wskaźniki rentowności		
1. Rentowność na sprzedaż: % <i>$\frac{\text{Wynik brutto na sprzedaży} \times 100}{\text{Przychody ze sprzedaży}}$</i>	15,4%	15,2%
2. Rentowność sprzedaży netto: % <i>$\frac{\text{Wynik finansowy netto} \times 100}{\text{Przychody ze sprzedaży}}$</i>	2,9%	4,0%
3. Rentowność majątku (ROA): % <i>$\frac{\text{Wynik finansowy netto z ostatnich 12 miesięcy} \times 100}{\text{Aktywa razem}}$</i>	2,8%	4,0%
4. Rentowność kapitału własnego (ROE): % <i>$\frac{\text{Wynik finansowy netto z ostatnich 12 miesięcy} \times 100}{\text{Kapitał własny}}$</i>	6,2%	8,4%
Nazwa wskaźnika i sposób obliczania		
	31.12.2015	31.12.2016
II. Wskaźniki płynności		
1. Bieżąca płynność finansowa: wskaźnik <i>$\frac{\text{Aktywa obrotowe}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$</i>	1,3	1,6
2. Szybka płynność finansowa: wskaźnik <i>$\frac{\text{Aktywa obrotowe} - \text{zapasy}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe}}$</i>	0,8	1,1
III. Wskaźniki efektywności		
1. Szybkość inkasa należności: w dniach <i>$\frac{\text{Stan należności z tytułu dostaw i usług} \times 365}{\text{Przychody ze sprzedaży z ostatnich 12 miesięcy}}$</i>	52	58
2. Szybkość spłaty zobowiązań: w dniach <i>$\frac{\text{Stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times 365}{\text{Koszty działalności podstawowej z ostatnich 12 miesięcy}}$</i>	51	50

3. Szybkość obrotu zapasami: w dniach		
<i><u>Stan zapasów X 365</u></i>	39	39
<i>Koszt własny sprzedaży z ostatnich 12 miesięcy</i>		
IV. Wskaźniki zadłużenia		
1. Stopa ogólnego zadłużenia: %		
<i><u>Zobowiązania ogółem</u></i>	54,3%	52,6%
<i>Pasywa ogółem</i>		
2. Zadłużenie kapitału własnego: wskaźnik		
<i><u>Zobowiązania ogółem</u></i>	1,2	1,1
<i>Kapitał własny</i>		
3. Pokrycie aktywów trwałych kapitałem stałym: wskaźnik		
<i><u>Kapitał własny + Zobowiązania długoterminowe</u></i>	1,1	1,2
<i>Aktywa trwałe</i>		
4. Dług netto/EBITDA: wskaźnik		
<i><u>Kredyty i pożyczki + Poz. Zob. fin. – Śr. pieniężne i ich ekwiwalenty</u></i>	4,4	3,9
<i>EBITDA (liczona narastająco za 12 miesięcy)</i>		

3.3. Finansowanie działalności

Do głównych źródeł finansowania, z których korzysta Grupa, należą: kredyty bankowe, obligacje, faktoring, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa dopuszcza możliwość zawierania transakcji z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontraktów na zamianę stóp procentowych (swap procentowy) oraz walutowych kontraktów terminowych typu forward. Mają one na celu zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym, które powstają w toku działalności Grupy oraz wynikają ze stosowanych przez nią źródeł finansowania.

Z uwagi na ryzyko wzrostu stóp procentowych i wolumen kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej, Spółka Dominująca zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą w formie transakcji IRS. Niezależnie od tego faktu, Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz analizuje prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia dalszych działań zabezpieczających w przyszłości.

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój, przy zapewnieniu dbałości o interesy beneficjentów wewnętrznych i zewnętrznych. Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania oraz kapitały.

Poza obligacjami opartymi na stałej stopie procentowej i kredytami dla których zostały zawarte transakcje zabezpieczające stopę procentową, Grupa posiada również zobowiązania z tytułu kredytów bankowych, dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym narażona jest na wzrost kosztów finansowania w przypadku wzrostu stóp procentowych.

Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte i wypowiedziane umowy dot. kredytów i pożyczek

W dniu 19 lutego 2016 r. Zarząd Spółki Dominującej zawarł z Bankiem Ochrony Środowiska SA umowę kredytową na kwotę 63 mln zł. Celem zawarcia umowy kredytowej była całkowita spłata pożyczki właścicielskiej udzielonej przez PCC SE z siedzibą w Duisburgu 2012 r. Umowa została zawarta na okres od 19.02.2016 r. do 30.11.2025 r. Kredyt oprocentowany jest według stawki WIBOR 3M powiększonej o marżę banku. Spłata kredytu odbywa się w ratach miesięcznych, począwszy od dnia 30.06.2016r.

W celu ograniczenia ryzyka zmienności stóp procentowych przy kredytach długoterminowych zaciągniętych w Banku Ochrony Środowiska S.A., oprocentowanych wg zmiennej stopy procentowej (WIBOR 3M+marża banku), Spółka Dominująca zawarła następujące transakcje IRS :

- w dniu 08.06.2016 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na kwotę 40 mln zł, zabezpieczając część kredytu udzielonego na podstawie umowy z dnia 19 lutego 2016, przeznaczonego na refinansowanie pożyczki właścicielskiej z dnia 16.01.2012 r.,
- w dniu 08.09.2016 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na kwotę 22,40 mln zł, zabezpieczając pozostałą część kredytu udzielonego na podstawie umowy z dnia 19 lutego 2016, przeznaczonego na częściowe refinansowanie pożyczki właścicielskiej z dnia 16.01.2012 r.,

- w dniu 27.10.2016 z Bankiem Zachodnim WBK S.A. na kwotę 31,80 mln zł, zabezpieczając całość kredytu udzielonego na podstawie umowy z dnia 18 sierpnia 2014 r., przeznaczonego na częściowe refinansowanie pożyczki właścicielskiej z dnia 16.01.2012 r.

W dniu 04.02.2016 Spółka Dominująca podpisała z Bankiem Millennium S.A. aneks o Umowy o kredyt w rachunku bieżącym, przejętej w ramach połączenia z Tensis Sp. z o.o., w którym strony postanowiły, że z dniem 29.01.2016 rozwiązują Umowę nr 29/08/400/04 z dnia 08.10.2008. na kwotę 750 000 zł.

Udzielone pożyczki

W 2016 roku Spółka Dominująca przedłużyła pożyczkę udzieloną spółce zależnej w kwocie 5 013,77 USD, do dnia 31.03.2017 r., udzieliła także temu samemu podmiotowi pożyczkę w kwocie 2 785,18 USD z terminem wymagalności 31.03.2017 r.

Gwarancje i poręczenia

W 2016 roku Jednostka Dominująca - PCC EXOL S.A. otrzymała następujące poręczenia:

- poręczenia spłaty zobowiązań wobec PKN Orlen SA udzielone przez PCC Rokita SA w przypadku niedokonania w terminie płatności za zakupione towary na kwotę 30 000 000 zł; na okres od 24 grudnia 2016 roku do 23 czerwca 2017 roku oraz na okres od 23 czerwca 2016 roku do 23 grudnia 2016 roku będące kontynuacją poręczenia udzielonego w dniu 22.12.2015 r.,

Poręczenie to ma związek z prowadzonymi wspólnie przez PCC EXOL i PCC Rokita, w ujęciu biznesowym, zakupami tlenu etylenu.

- poręczenie spłaty kredytu w Banku Ochrony Środowiska SA z dnia 19.02.2016 r. do kwoty 63 mln zł, przeznaczonego na całkowite refinansowanie pożyczki właścicielskiej, na okres do dnia 30.11.2028 r., do kwoty 63 mln zł, udzielone przez PCC SE.

Emisja obligacji

PCC EXOL w 2016 roku przeprowadziła z sukcesem 2 emisje obligacji korporacyjnych. Obie emisje zostały przeprowadzone w ramach I Programu Emisji Obligacji, którego podstawą jest zatwierdzony w dniu 10 czerwca 2016 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego prospekt emisyjny.

Program przewiduje emisję nie więcej niż 2.000.000 obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100,00 zł każda i o łącznej wartości nominalnej nie wyższej niż 200 mln zł. W ramach I Programu Emisji Obligacji Spółka do dnia publikacji niniejszego raportu wyemitowała dwie serie obligacji - A1 i A2. Pierwsza, czerwona emisja serii A1 była debiutem Spółki, jeśli chodzi o tę formę pozyskiwania kapitału na rozwój. Obligacje w lipcu 2016 r. trafiły do obrotu na rynku Catalyst, prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Druga emisja obligacji serii A2 miała miejsce we wrześniu 2016 r., a obligacje zadebiutowały na rynku w dniu 5 października 2016 r. Obie emisje zostały zamknięte w całości.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych obligacji wyniosła 45 mln zł. Obie serie obligacji charakteryzują się stałą stopą procentową w wysokości 5,5 proc. w stosunku rocznym. Okresy odsetkowe wynoszą 3 miesiące. Spółka wykupi obligacje serii A1 oraz A2 w terminie 48 miesięcy od dnia ich

przydziału. Obligacje są emitowane jako obligacje niezabezpieczone. Emitent będzie miał prawo wcześniejszego wykupu obu obligacji, którego zasady realizacji zostały opisane w Ostatecznych Warunkach Emisji Obligacji serii A1 i A2.

Uzyskane z emisji obligacji środki zostały przeznaczone na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych, których podstawowym celem jest osiągnięcie zysku.

Celem Spółki jest budowanie pozycji emitenta obligacji, który cyklicznie będzie oferował papiery dłużne na warunkach atrakcyjnych dla inwestorów indywidualnych. PCC EXOL, rozpoczynając program emisji obligacji, chce aby wpływy z emisji obligacji stały się jednym z filarów struktury finansowania jej działalności, poza kredytami, pożyczkami i innymi formami finansowania.

Jednocześnie należy podkreślić, iż Spółka utrzymuje pozytywne relacje z podmiotami i instytucjami udostępniającymi kapitał, decydując o wyborze konkretnego źródła finansowania w zależności od aktualnej sytuacji na rynku.

Struktura głównych lokat

Grupa PCC EXOL nie posiadała w 2016 roku znaczących lokat. Spółki Grupy lokują w bankach niewielkie kwoty tj. od kilku do kilkudziesięciu tysięcy zł w formie lokat overnight.

Realizacja publikowanych prognoz finansowych

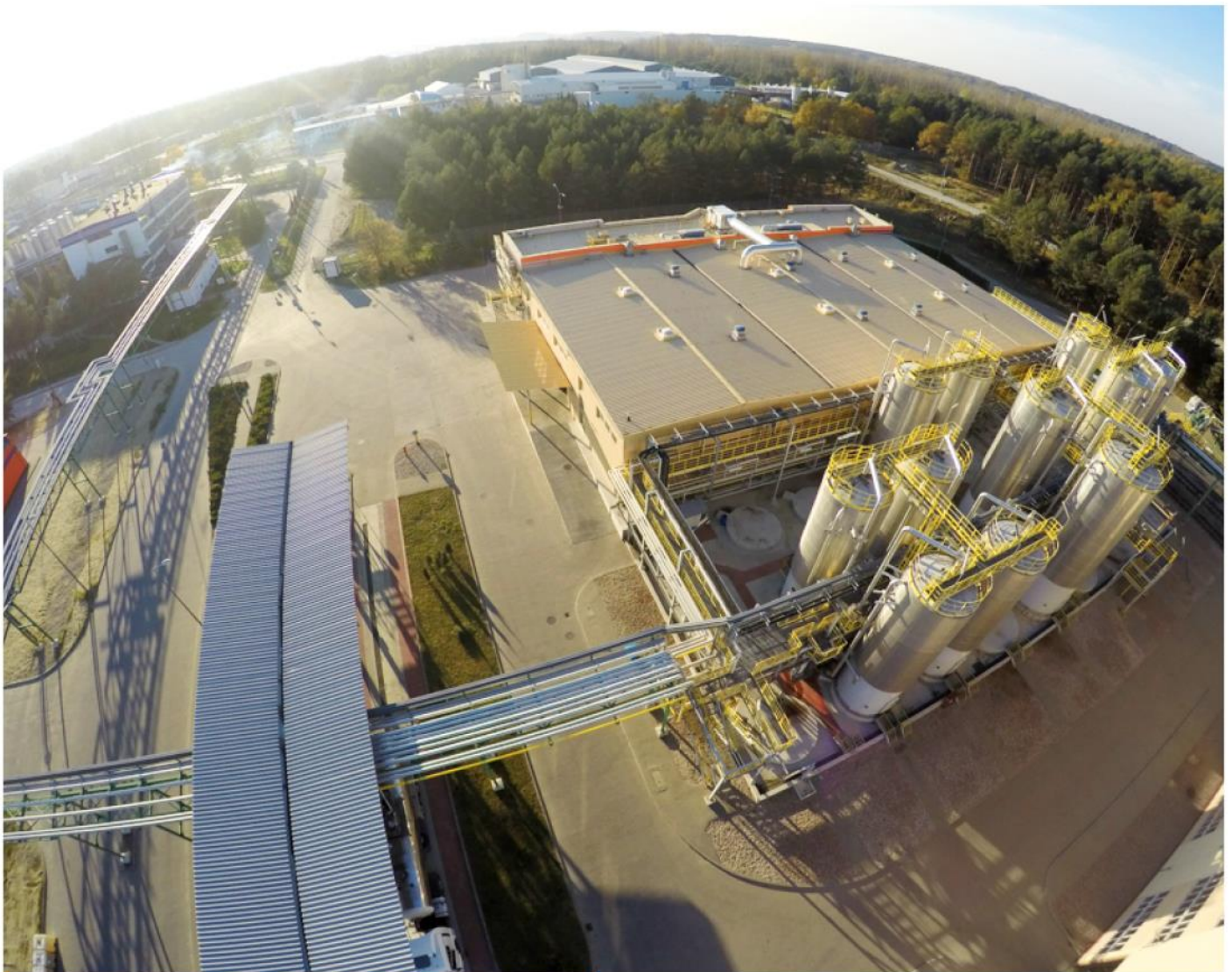
Grupa nie publikowała prognoz na rok 2016, w związku z czym nie podaje się objaśnienia różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym, a wcześniej publikowanymi prognozami.

Oczekuje się, że w kolejnych latach Grupa PCC EXOL będzie generowała przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, które w połączeniu z przychodami uzyskiwanymi z aktywów finansowych, pokryją koszty działalności operacyjnej, nakłady inwestycyjne Grupy oraz koszty obsługi długu.

Zarząd Spółki Dominującej przewiduje utrzymanie prawidłowej sytuacji finansowej, zachowanie bezpiecznej struktury majątkowo-kapitałowej i utrzymanie zdolności do regulowania zobowiązań.

Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna

Od 2016 roku Spółka Dominująca korzysta ze zwolnienia podatkowego w podatku CIT ze względu na spełnienie warunków wynikających z pierwszego zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

4. Istotne umowy

- 4.1. Istotne umowy i postępowania sądowe
- 4.2. Inne istotne zdarzenia
- 4.3. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

4. Umowy istotne i inne zdarzenia

4.1. Istotne umowy i postępowania sądowe

Umowy znaczące

Podpisanie umowy kredytowej z BOŚ SA

Umowa została przedstawiona w pkt 3.3 w podpunkcie Kredyty i pożyczki

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe prezentowana jest w nocie 2.10.9, skonsolidowanego

sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2016 rok.

Postępowania sądowe

Spółka PCC EXOL S.A. nie toczy przed sądem postępowań, w których wartość zobowiązań lub wierzytelności stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta lub jednostki zależnej oraz nie toczy dwóch lub więcej postępowań, w których łączna wartość zobowiązań lub wierzytelności stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta lub jednostki zależnej.

4.2. Inne istotne zdarzenia

Uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

W czerwcu 2016 r. Spółka uzyskała kolejne zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST – PARK” w Podstrefie Brzeg Dolny.

Spółka wystąpiła o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w Strefie, w związku z planowanym nowym przedsięwzięciem inwestycyjnym, polegającym na rozbudowie i zwiększeniu zdolności produkcyjnych istniejącego zakładu, poprzez realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa instalacji do produkcji glicynianów i instalacji do produkcji oksyalkilatów wysokomolowych”. W zezwoleniu określono następujące warunki prowadzenia przez Spółkę działalności gospodarczej w WSSE w Podstrefie Brzeg Dolny:

- poniesienie na terenie Strefy wydatków inwestycyjnych o wartości przewyższającej kwotę 15 mln zł w terminie do dnia 31.12.2018 r.,
- zwiększenie dotychczasowego zatrudnienia na terenie Strefy, poprzez zatrudnienie

dotatkowo co najmniej 8 nowych pracowników,

- zakończenie inwestycji w terminie do dnia 30.06.2019 r.

Wypłata dywidendy

W dniu 16 maja 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2015 rok i wypłaty dywidendy, w której postanowiło, że zysk netto za okres od 01 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r., w kwocie 14.223.685 zł zostaje podzielony w następujący sposób:

- kwota 1.324.310,04 zł, stanowiąca nie mniej niż 8% zysku netto, została przeznaczona na kapitał zapasowy Spółki,
- kwota 6.899.374,96 zł została przeznaczona na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki, wypłacaną akcjonariuszom proporcjonalnie do posiadanych akcji, to jest w wysokości 0,04 zł na jedną akcję
- kwota 6.000.000 zł została przeznaczona na kapitał rezerwowy Spółki z przeznaczeniem na realizację inwestycji Spółki.

Dniem ustalenia listy akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy (dzień dywidendy) był 23 maja 2016 roku. Dywidenda

została wypłacona akcjonariuszom w dniu 7 czerwca 2016 roku. Wypłatą dywidendy objęte

były wszystkie akcje Spółki w liczbie 172 484 374.

4.3. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym

Podpisanie porozumienia

W dniu 10 lutego 2017 roku Elpis Sp. z o.o., podmiot zależny od PCC EXOL S.A., podpisał z PETRONAS Chemicals Group Berhad z siedzibą w Malezji (dalej: „PCG”), ramowe porozumienie dotyczące projektu związanego z rozpoczęciem przygotowań do realizacji potencjalnej inwestycji produkcji oksyalkilatów w Kertih, Terengganu w Malezji, jak i z realizacją inwestycji i prowadzeniem działalności w oparciu o inwestycję.

W ramach niniejszego porozumienia Elpis będzie prowadził działania operacyjne, w szczególności aktywności związane z pozyskaniem finansowania, uzyskaniem wymaganych zgód stosownych organów i instytucji, zapewnieniem niezbędnego majątku i zarządzaniem nim oraz zabezpieczeniem dostaw surowców i usług. Natomiast PCG będzie wspierać Elpis w podejmowanych czynnościach.

Równoległe z podpisaniem porozumienia, Elpis zawarł z PETRONAS Chemicals Marketing

Labuan (Limited) Sdn. Bhd. z siedzibą w Malezji (spółka należąca do PCG) kluczową dla realizacji opisywanego projektu umowę, regulującą warunki dostaw tlenu etylenu będącego głównym surowcem do produkcji oksyalkilatów.

Ponadto strony ustaliły, że Elpis utworzy spółkę celową z siedzibą w Malezji, dedykowaną do realizacji projektu, w której PCG ma prawo nabyć łącznie do 50% udziałów w terminie dwóch lat od rozpoczęcia produkcji i dostaw oksyalkilatów.

Porozumienie obowiązuje do czasu nabycia przez PCG udziałów w spółce celowej i zawarcia umowy zarządzania nią, która będzie wówczas regulowała dalszą współpracę pomiędzy stronami. Porozumienie może zostać wypowiedziane w przypadkach, które zostały zdefiniowane w raporcie 2/2017 opublikowanym w dniu 10 lutego 2017 r.

5. Informacje dla inwestorów

- 5.1. Obecność na GPW
- 5.2. Polityka dywidendowa
- 5.3. Relacje inwestorskie

5. Informacje dla inwestorów

5.1. Obecność na GPW

Spółka PCC EXOL zadebiutowała na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 3 sierpnia 2012 roku. Przedmiotem publicznego obrotu są akcje serii D.

Na koniec 2016 roku wartość rynkowa PCC EXOL wynosiła 279,4 mln zł. Natomiast relacja

Ceny do Wartości Księgowej (C/WK) ukształtowała się na poziomie 1,09.

W lipcu 2016 roku PCC EXOL zadebiutował na rynku Catalyst, wprowadzając na parkiet serię obligacji korporacyjnych A1. Do końca 2016 roku Spółka wyemitowała jeszcze jedną serię obligacji – A2.

Tabela 5 Podstawowe dane dotyczące akcji PCC EXOL S.A.

Ticker GPW	PCX
Kod ISIN	PLPCCEX00010
Rynek notowań	podstawowy
Przynależność do sektora branżowego	WIG-Chemia
IPO	3 sierpnia 2012 r.
Animator Emitenta	Dom Maklerski BDM SA; Dom Maklerski PKO BP SA

Tabela 6 Obligacje wyemitowane przez PCC EXOL

seria obligacji	stała stopa procentowa	wartość nominalna 1 obligacji	wykup obligacji	łącznie wartość nominalna emisji	ISIN	nazwa na Catalyst
A1	5,50%	100,00	24.06.2020	20 mln zł	PLPCCEX00036	PCX0620
A2	5,50%	100,00	15.09.2020	25 mln zł	PLPCCEX00044	PCX0920
obligacje w obrocie				45 mln zł		

5.2. Polityka dywidendowa

Spółka w zakresie wypłaty dywidendy od pierwszego roku obecności na giełdzie prowadzi stabilną politykę i realizuje wypłaty stosownie do wielkości wypracowanego zysku i możliwości finansowych. Zarząd, zgłaszając propozycje dotyczące wypłaty dywidendy, uwzględnia bieżącą dynamikę rozwoju Spółki oraz przewidywany poziom płynności finansowej, a także kieruje się koniecznością zapewnienia możliwości realizacji bieżących i przyszłych inwestycji, osiągnięcia odpowiedniego poziomu wskaźników finansowych czy standingu finansowego Spółki.

Zamiarem Zarządu jest rekomendowanie Walnemu Zgromadzeniu podejmowania uchwał w sprawie wypłaty dywidendy, przy uwzględnieniu czynników wskazanych poniżej, w kwocie na poziomie co najmniej 50% zysku netto Spółki za dany rok obrotowy.

W dniu 16 maja 2016 roku Walne Zgromadzenie Spółki zdecydowało o wypłaceniu swoim akcjonariuszom blisko połowy zysku netto za rok 2015, tj. kwotę 6,9 mln zł. Środki zostały wypłacone akcjonariuszom proporcjonalnie do ilości

posiadanych akcji, w wysokości 0,04 zł na jedną akcję. Datą ustalenia listy akcjonariuszy uprawnionych do dywidendy był dzień 23 maja 2016 roku. Dywidenda została wypłacona

w dniu 7 czerwca 2016 roku. Wypłatą dywidendy objęte były wszystkie akcje Spółki w liczbie 172 484 374.

Tabela 7 Dywidenda wypłacona z zysku PCC EXOL za lata 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
Zysk netto PCC EXOL w zł	3 446 165	6 982 153	3 271 790	14 223 685
Wypłacona dywidenda w zł	1 612 272	5 174 531	1 724 844	6 899 375
% zysku PCC EXOL wypłacony w formie dywidendy	46,8	74,1	52,7	48,50
Dywidenda na 1 akcję w zł	0,01	0,03	0,01	0,04

5.3. Relacje inwestorskie

PCC EXOL S.A., jako spółka notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., i będąca zarówno emitentem akcji jak i obligacji, rzetelnie informuje inwestorów o swojej działalności oraz o ważnych wydarzeniach w Grupie. Regularnie sporządzane są raporty (zarówno bieżące jak i okresowe), które obejmują wszelkie aspekty działalności Spółki i w związku z tym mogą mieć istotny wpływ na kurs jej akcji i obligacji. Obszar relacji inwestorskich to jednak nie tylko działania o charakterze obligatoryjnym, które wynikają wprost z przepisów prawa. Jest to również szereg różnorodnych działań, za pomocą których Spółka stara się sprostać wysokim oczekiwaniom ze strony wszystkich uczestników rynku, co w rezultacie buduje reputację Emitenta i zaufanie inwestorów.

PCC EXOL uznaje otwartą politykę informacyjną i utrzymywanie ścisłych relacji z inwestorami jako jeden z ważnych elementów wpływających na wartość firmy w długim okresie. Szczególną wagę Spółka przykłada do relacji z inwestorami indywidualnymi.

Spółka utrzymuje stały dialog z inwestorami, realizując otwartą politykę komunikacyjną oraz cykliczne spotkania, np. podczas Dnia Inwestora Indywidualnego, organizowanego co roku w siedzibie Spółki. Dzień Inwestora ma na celu przybliżenie interesariuszom specyfiki działalności spółek z Grupy PCC. Wydarzenie to

daje inwestorom możliwość osobistego zetknięcia się z przedsiębiorstwem, w które inwestują oraz spotkania się z kadrą zarządzającą. Inwestorzy mają również okazję poznać, jak funkcjonują jednostki produkcyjne znajdujące się na terenie parku przemysłowego Grupy PCC w Brzegu Dolnym. Celem Spółki jest konsekwentne budowanie wiarygodności wśród naszych inwestorów.

Spółka pozostaje także w stałym kontakcie z mediami, zarówno ogólnopolskimi, jak i branżowymi. O każdym istotnym zdarzeniu Spółka informuje akcjonariuszy, inwestorów, analityków i dziennikarzy za pomocą raportów bieżących, komunikatów prasowych i newsletterów. Spółka ceni sobie również bezpośredni kontakt z akcjonariuszami, inwestorami, analitykami i dziennikarzami.

Osobą odpowiedzialną za relacje inwestorskie i kontakt z mediami w PCC EXOL S.A. jest Pani Marlena Matusiak:

- e-mail: marlena.matusiak@pcc.eu;
ir.exol@pcc.eu
- tel. 71 794 2915, kom. 667 650 290

Zespół Relacji Inwestorskich na bieżąco udziela informacji na zapytania składane drogą telefoniczną i mailową.

W ramach udoskonalania komunikacji z inwestorami, zespół Relacji Inwestorskich przygotował nową odsłonę portalu – www.PCCInwestor.pl. Jest to serwis o charakterze informacyjno-edukacyjnym, wprowadzający w świat inwestycji kapitałowych. Inwestor znajdzie tu pełen

serwis Relacji Inwestorskich Spółek z Grupy PCC, w tym PCC EXOL. Portal zawiera najnowsze informacje na temat emisji, jak i prezentacje wynikowe, produktowe oraz roczne w przejrzystym i funkcjonalnym układzie.

6. Zarządzanie ryzykiem

- 6.1. Ryzyko operacyjne
- 6.2. Ryzyko finansowe
- 6.3. Ryzyko prawne
- 6.4. Ryzyko biznesowe
- 6.5. Ryzyko utraty zaufania klientów
- 6.6 Ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

6. Zarządzanie ryzykiem

Działalność Grupy PCC EXOL jest narażona na różne rodzaje ryzyk, takich jak operacyjne, finansowe, biznesowe związane z sytuacją

makroekonomiczną, polityczne, prawne, środowiskowe oraz reputacyjne.

6.1. Ryzyko operacyjne

Ryzyko zakłóceń procesów produkcyjnych lub wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Podstawowa działalność Grupy Kapitałowej PCC EXOL polega na przerobie i wytwarzaniu substancji chemicznych. Część surowców wykorzystywanych przy produkcji ma właściwości palne, wybuchowe, żrące lub toksyczne, które mogą stwarzać zagrożenie dla środowiska naturalnego, zdrowia oraz życia pracowników Grupy, a także mieszkańców pobliskich miejscowości. Spółki Grupy Kapitałowej PCC EXOL należą do grupy przedsiębiorstw, które są narażone na ryzyko wystąpienia awarii przemysłowych.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o Ochronie Środowiska, Spółka Dominująca jest zaliczona do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej będąc zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowych. Zakłócenia procesów produkcyjnych mogą nastąpić w wyniku szeregu zdarzeń niezależnych od Spółki, w tym problemów z dostawami surowców i mediów, a także wystąpienia takich zdarzeń jak katastrofy naturalne, strajki czy ataki terrorystyczne.

Grupa posiada systemy i procedury bezpieczeństwa działające na wszystkich poziomach technologicznych i organizacyjnych, w tym te dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy zgodne z normą BS OHSAS 18001: 2007 oraz ochrony przed wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych. Nie ma pewności, że systemy te będą w stanie wyeliminować powstanie i rozprzestrzenienie się zagrożeń związanych z powyższymi zdarzeniami.

Wyżej wymienione czynniki mogą wpływać negatywnie na proces produkcji, a także

skutkować koniecznością poniesienia kosztów napraw urządzeń oraz innych działań prowadzących do przywrócenia i utrzymania właściwego procesu produkcji. Wszelkie zdarzenia, które skutkują krótko- lub długoterminowymi przestojami w procesie produkcji, mogą wiązać się z koniecznością poniesienia kosztów likwidacji skutków danego zdarzenia, takich jak: uszkodzenia obiektów należących do Spółek Grupy, awarii przemysłowych powodujących zagrożenie dla środowiska naturalnego lub innych zdarzeń powodujących zagrożenie dla życia i zdrowia pracowników, mieszkańców miejscowości znajdujących się w pobliżu zakładów oraz magazynów Spółek Grupy. Zakłócenie procesów produkcyjnych może także być związane z nieodpowiednim działaniem stron trzecich, takich m.in. jak dostawcy mediów energetycznych.

Ryzyko związane z uzależnieniem od dostawców oraz zakłóceniami w dostawach surowców

Ze względu na specyfikę branży chemicznej, w przypadku większości surowców istnieje ograniczona liczba dostawców. W ocenie Zarządu, spółki z GK PCC EXOL dla większości dostawców nie są kluczowymi ani strategicznymi odbiorcami. W związku z tym nie można wykluczyć ryzyka pojawienia się nieprzewidzianych trudności we współpracy z takimi dostawcami, które mogą skutkować przerwaniem płynności produkcji.

Spółka PCC EXOL jest częściowo uzależniona od PKN Orlen SA, która zaopatruje ją w tlenek etylenu. PCC EXOL należy do grona strategicznych odbiorców tego produktu a PKN Orlen jest strategicznym dostawcą surowca.

Istnieje ryzyko, iż w przypadku m.in. wystąpienia awarii bądź nieplanowanych przestoju na instalacjach dostawców Grupy, będzie ona musiała częściej realizować dostawy surowców z alternatywnych źródeł, bądź całkowicie ograniczyć produkcję. Grupa nie może zapewnić, że dostawy surowców w przyszłości będą odbywać się w sposób ciągły, ani że producenci będą realizowali je zawsze terminowo. Ograniczenia w dostawach surowców do spółek Grupy mogą spowodować przerwy, zmniejszenie lub wstrzymanie produkcji. Mogą również wpłynąć na: wzrost kosztów wytworzenia, zmniejszenie wielkości dostaw wyrobów do klientów lub opóźnienia w dostawach. W konsekwencji to może mieć negatywny wpływ na sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy PCC EXOL.

Ryzyko związane z zanieczyszczeniem gruntów, wód gruntowych

Działalność gospodarcza Spółki Dominującej jest działalnością potencjalnie uciążliwą i mogącą wywierać negatywny wpływ na środowisko naturalne. W związku z powyższym Spółka musi posiadać zezwolenia na korzystanie ze środowiska naturalnego, przestrzegać określonych przepisami prawa standardów korzystania ze środowiska dotyczących w szczególności emisji substancji do powietrza, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej i gospodarowania wytworzonymi odpadami. Emitent musi również zapewnić odpowiedni poziom ochrony środowiska i ratownictwa chemicznego na wypadek awarii. Jednak w związku z ciągłym zaostrzaniem przepisów środowiskowych, nie można wykluczyć w przyszłości kolejnych zmian legislacyjnych, które w konsekwencji mogą prowadzić do konieczności poniesienia określonych nakładów inwestycyjnych, a tym samym może mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe PCC EXOL.

Działalność gospodarcza Spółki Dominującej jest działalnością potencjalnie uciążliwą i niebezpieczną dla środowiska naturalnego, w tym również dla środowiska gruntowo-wodnego. W celu wyeliminowania możliwości

emisji zanieczyszczeń do gruntów Spółka ściśle przestrzega standardów środowiskowych we wszystkich aspektach prowadzonej działalności.

Ryzyko związane z następstwami wypadków przy pracy i chorób zawodowych

W związku z prowadzoną działalnością oraz specyfiką branży, w której działa GK PCC EXOL, część pracowników zatrudnionych jest na stanowiskach narażonych na czynniki szkodliwe i uciążliwe. Istnieje ryzyko wystąpienia chorób zawodowych u pracowników, a także szczególne ryzyko wypadków śmiertelnych czy wypadków powodujących trwałą niezdolność do pracy. W Spółce nie odnotowano dotąd wypadku śmiertelnego przy pracy oraz nie odnotowano również wypadku, którego konsekwencjami byłaby trwałą niezdolność do pracy.

W przypadku zwiększenia wymogów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, w szczególności: rozszerzenia katalogu chorób zawodowych, nałożenia dodatkowych obowiązków w zakresie bezpieczeństwa stanowisk pracy, wzrostu liczby wypadków przy pracy oraz stwierdzenia wystąpienia chorób zawodowych, spółki mogłyby być zobowiązane do poniesienia dodatkowych kosztów. Mogłoby to mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko związane z możliwością wystąpienia pracowniczych sporów zbiorowych

W Spółce PCC EXOL funkcjonują 4 organizacje związkowe. Z racji przynależności ok. 15,2% załogi Spółki do związków zawodowych, Spółka PCC EXOL jest narażona na ryzyko prowadzenia pracowniczych sporów zbiorowych, w związku z czym może w przyszłości stanąć przed koniecznością prowadzenia długotrwałych negocjacji ze związkami zawodowymi lub nawet spodziewać się strajków, przerw w pracy lub innych akcji protestacyjnych. Ewentualne wystąpienie

podobnych okoliczności może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Spółki, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności. Obecnie jedna z organizacji, MOZ ZZIT działająca przy PCC Rokita SA, jest w sporze z PCC EXOL w związku z odmową realizacją żądań dotyczących podwyżek wynagrodzenia zasadniczego pracowników.

Ryzyko awarii systemów informatycznych

Działalność spółek Grupy wiąże się z wykorzystaniem systemów informatycznych koniecznych zarówno dla prowadzonej działalności operacyjnej, jak i do zadań związanych z zarządzaniem Grupą. Spółki Grupy PCC EXOL ponadto wykorzystują zaawansowane programy informatyczne służące do nadzorowania procesów produkcji. Obszar teleinformatyki jest obsługiwany przez PCC IT SA z siedzibą w Brzegu Dolnym, będącą spółką zależną od PCC SE. Spółka ta pełni rolę centrum kompetencyjnego IT, świadcząc usługi teleinformatyczne dla części spółek z Grupy PCC EXOL.

Wystąpienie awarii systemów informatycznych wykorzystywanych w spółkach mogłoby skutkować czasowym przestojem w produkcji oraz mogłoby mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ponadto wystąpienie zakłóceń związanych z cyberatakami wobec systemów służących do nadzorowania procesów produkcji, mogłoby skutkować niekontrolowanymi reakcjami chemicznymi i spowodować poważne w skutkach zniszczenia instalacji produkcyjnych (np. pożaru lub wybuchu) lub też emisje substancji chemicznych. Skutkiem cyberataku mogą być szkody osobowe, zniszczenie majątku trwałego o dużej wartości, utrata możliwości produkcji oraz w efekcie utrata związanego z nią zysku.

W procesie zarządzania przedsiębiorstwem Spółka PCC EXOL wykorzystuje zintegrowany system informatyczny. W toku działalności nie można wykluczyć powstania takiej sytuacji, w

której awarii ulegnie cały lub istotny element systemu. Ryzyko takie wprawdzie istnieje w niedużym zakresie, ale jego powstanie może ograniczyć lub utrudnić realizację założonych celów ekonomicznych w określonym czasie. Poprzez rozwój wykorzystywanych technologii informatycznych Spółka przeciwdziała wystąpieniu tego ryzyka.

Ryzyko związane z większościami akcjonariuszem i z powiązaniem z podmiotami z Grupy Kapitałowej PCC

Podmiotem dominującym w stosunku do PCC EXOL jest PCC SE. Dzięki posiadaniu większości głosów na Walnym Zgromadzeniu PCC EXOL SA, PCC SE może wywierać istotny wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych dotyczących funkcjonowania Spółki, takich jak zmiana Statutu, podwyższenia czy obniżenia kapitału zakładowego Spółki, emisji obligacji zamiennych, wypłaty dywidendy i innych czynności, które zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych wymagają większości głosów (zwykłej lub kwalifikowanej) na Walnym Zgromadzeniu. PCC SE posiada również wystarczającą liczbę głosów do powoływania członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje wszystkich członków Zarządu. W związku z posiadanymi uprawnieniami, PCC SE posiada zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością Spółki.

W związku z tym istnieje ryzyko, że przy wykonywaniu uprawnień korporacyjnych PCC SE może działać w sposób sprzeczny z interesami Spółki lub innych akcjonariuszy.

Grupa PCC EXOL jest silnie powiązana z podmiotami z Grupy Kapitałowej PCC. Powiązania te obejmują między innymi sprzedaż produktów Spółki do podmiotów z Grupy Kapitałowej PCC oraz dokonywanie przez podmioty z Grupy Kapitałowej PCC na rzecz PCC EXOL dostaw surowców, a także świadczenie na rzecz Spółki usług koniecznych dla wykonywania przez nią bieżącej działalności. Szczególnie silne powiązanie dotyczy spółki PCC IT SA, w zakresie obsługi

informatycznej oraz telekomunikacyjnej, utrzymywania serwerów, domen internetowych oraz udostępnianiem sprzętu.

Istnieje ryzyko, że w sytuacji wyjścia Spółki PCC EXOL z Grupy Kapitałowej PCC, zaistnieje konieczność zaangażowania alternatywnych

dostawców usług i surowców świadczonych/dostarczanych aktualnie przez podmioty z Grupy Kapitałowej PCC, co może mieć istotny negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Spółki.

6.2. Ryzyko finansowe

Ryzyko wzrostu kosztów finansowania

Spółki Grupy Kapitałowej PCC EXOL w znacznej mierze finansują swoją działalność kapitałem obcym, w tym m.in. kredytami bankowymi, których oprocentowanie zależne jest od stawki referencyjnej oraz od marży doliczanej przez kredytodawcę. W celu ograniczenia ryzyka wzrostu stóp procentowych Spółka Dominująca zdecydowała się zastosować strategię zabezpieczającą, zawierając transakcje IRS (Swap stopy procentowej). Niezależnie od tego faktu Grupa w dalszym ciągu monitoruje stopień narażenia na ryzyko wzrostu stopy procentowej i nie wyklucza w przyszłości podjęcia dalszych działań ograniczających to ryzyko. Do wzrostu kosztów finansowania bankowego może również przyczynić się niespełnienie niektórych warunków umów kredytowych, co w konsekwencji daje możliwość kredytodawcom podwyższenia marży.

Grupa jest więc narażona na wzrost kosztów finansowania długiem, co wpłynęłoby niekorzystnie na koszty finansowe i tym samym na wynik finansowy. Wzrost kosztów finansowania przełożyłby się także na zdolność Grupy do pozyskiwania dodatkowego kapitału m.in. na nowe inwestycje oraz na możliwość wykorzystania efektu dźwigni finansowej.

Ryzyko kredytowe

Grupa PCC EXOL prowadzi sprzedaż produktów i usług z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego istnieje ryzyko nieotrzymania od kontrahentów należności za dostarczone produkty i usługi, zwłaszcza, że duża część odbiorców Grupy to firmy, które testują rozwiązania dostarczane przez Grupę i nie są związane z nią długoterminą współpracą. W celu

zminimalizowania ryzyka kredytowego Grupa prowadzi bieżący monitoring należności, stosując procedurę windykacyjną, procedurę odsetkową oraz procedurę przyznawania limitów kredytowych, jak również ubezpiecza przeważającą część należności handlowych.

Wolne środki pieniężne Grupa lokuje w bankach (lokaty terminowe oraz lokaty o/n na rachunkach bieżących), z czym według Grupy związane jest niskie ryzyko kredytowe, gdyż są to instytucje o dużej wiarygodności.

Jednocześnie w ramach optymalizacji obszaru zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej PCC prowadzony jest program bonów wewnątrzgrupowych. Spółki posiadające nadwyżki gotówki inwestują w bony dłużne emitowane w ramach ustalonego dla każdej spółki programu emisji przez spółki, które posiadają niewystarczającą ilość gotówki. Z racji, iż środki te inwestowane są wewnątrz Grupy PCC, Emitent postrzega ryzyko kredytowe w tym zakresie jako nieistotne.

Ryzyko kursowe

Spółki Grupy narażone są na ryzyko zmiany kursów walutowych EUR i USD, w których rozliczany jest import i eksport.

W 2016 roku ponad 50% dostaw towarów, materiałów i usług wykorzystywanych przez Grupę do produkcji pochodziło z importu. Biorąc pod uwagę również zakupy towarów, materiałów i usług kwotowanych w walucie obcej, za które Grupa płaci w PLN, można przyjąć, że około 90% kosztów narażona jest na ryzyko kursowe.

Sprzedaż eksportowa w 2016 roku stanowiła blisko 55% skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży, przy czym również sprzedaż krajowa jest kwotowana w walucie obcej. W

związku z tym można przyjąć, że około 95% sprzedaży jest narażona na ryzyko kursowe. Mechanizm, który Emitent wykorzystuje w relacjach handlowych na rynku polskim polega na kwotowaniu (ofertowaniu) produktów i usług w EUR, co umożliwia klientom porównywanie cen z ofertami konkurencji. Faktury dla polskich odbiorców wystawiane są w PLN, po przeliczeniu ceny po kursie z dnia poprzedzającego wycenę oferty.

W związku z posiadaniem spółek zagranicznych oprócz kosztów towarów i materiałów wykorzystywanych do produkcji, Grupa ponosi koszty działalności bieżącej tych podmiotów w walutach obcych, dotyczy to kosztów zatrudnienia, kosztów wynajmu, mediów, podatków i opłat, etc.

Należy jednak zaznaczyć, iż ze względu na fakt, że zarówno większość przychodów ze sprzedaży Grupy jak i część jej kosztów jest uzależniona od kursów walutowych, wahania kursowe walut częściowo się kompensują, a ich ostateczny wpływ na wyniki Grupy zależy od wielkości zmian kursów oraz skali importu i eksportu w danym okresie.

Grupa zwykle narażona jest na ryzyko aprecjacji złotego względem euro oraz dolara (przychody w walucie są wyższe niż koszty w walucie), dlatego też dopuszcza się możliwość stosowania strategii zabezpieczenia się przed gwałtownym umocnieniem złotówki. Grupa dopuszcza możliwość wykorzystania instrumentów pochodnych do zarządzania ryzykiem walutowym, koncentrując jednak swoje działania w tym zakresie na stosowaniu hedgingu naturalnego polegającego na finansowaniu działalności w walucie, w której generuje przychody ze sprzedaży.

Tym samym, w odniesieniu do kursu EUR/PLN, poprzez zaciąganie zadłużenia w tej walucie, Grupa dąży do ograniczenia wpływu ryzyka jego zmian na generowane przepływy pieniężne z tytułu części przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych w EUR.

Do dnia 09.03.2016 Spółka Dominująca częściowo finansował się pożyczką właścicielską. Zaciągnięta przez PCC EXOL S.A. pożyczka walutowa wyceniana była na każdy dzień bilansowy po średnim kursie walutowym ogłaszanych przez NBP tego dnia. W konsekwencji Spółka narażona była na występowanie różnic kursowych mogących powodować dodatkową zmienność wyniku finansowego. W celu ograniczenia zmienności prezentowanych wyników księgowych, Spółka objęła zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych wspomnianą pożyczkę walutową, wyznaczając ją jako instrument zabezpieczający na zabezpieczenie określonych przychodów ze sprzedaży denominowanych lub indeksowanych w EUR, z których wynika ryzyko walutowe. W wyniku zastosowania powyższych zasad rachunkowości zabezpieczeń Spółka na dzień 31.03.2016 roku ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji inne skumulowane dochody całkowite kwotę 1,0 mln zł, stanowiącą część skuteczną powiązań zabezpieczających (niezrealizowane dodatnie różnice kursowe od pożyczek walutowych). Kwota ta dotyczy instrumentów finansowych, które w całości wygasły 9 marca 2016 roku i będzie odniesiona do sprawozdania z dochodów w okresie, w którym pozycja zabezpieczana zostanie tam ujęta, głównie po dniu 31.12.2020 roku.

Na dzień publikacji raportu rocznego Grupa nie posiada otwartych pozycji zabezpieczających ryzyko kursowe.

Ryzyko pogorszenia płynności

Grupa PCC EXOL narażona jest na ryzyko związane z możliwym pogorszeniem płynności finansowej. Przyczyny utraty zdolności płatniczej mogą mieć charakter zewnętrzny, tzn. być niezależne od Grupy oraz wewnętrzny pozostający w obszarze jej wpływów. Do zewnętrznych czynników wpływających na pogorszenie płynności finansowej należy między innymi gwałtowny wzrost cen surowców, niemożliwy do przełożenia na ceny produktów, niekorzystna zmiana kursów walutowych, niespodziewany wzrost stóp

procentowych, agresywne działania konkurencji, zmiany w przepisach prawa, etc. Wewnętrznymi przyczynami pogorszenia zdolności płatniczej mogą być trudności w ściąganiu należności, nadmierny wzrost zapasów, niewłaściwe relacje między aktywami obrotowymi a zobowiązaniami krótkoterminowymi, zbyt wysokie zadłużenie w odniesieniu do wysokości kapitałów własnych, niedostateczna kontrola kosztów, mało konkurencyjna strategia rozwoju, duże nakłady na nietrafione inwestycje oraz inne. Jednocześnie pogorszenie płynności finansowej może także nastąpić w wyniku naruszenia przez Grupę warunków umów finansowych.

Grupa posiada obecnie pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań, jednakże nie można wykluczyć potencjalnego pogorszenia tej sytuacji w przyszłości. W celu minimalizacji tego ryzyka Spółka z Grupy na bieżąco monitorują zewnętrzne i wewnętrzne czynniki ewentualnego pogorszenia zdolności płatniczej oraz podejmuje działania w kierunku maksymalizacji udziału kapitału długoterminowego w finansowaniu Spółki.

Ewentualna utrata płynności może negatywnie odbić się na relacjach z kontrahentami, Spółka nie będzie w stanie terminowo zrealizować wymaganych zobowiązań, pomimo iż będzie w stanie zrealizować je w przyszłości. Analogicznie wystąpią także problemy z zaciąganiem kredytów, wzrośnie także ich cena. Całkowita utrata płynności finansowej może spowodować bankructwo Spółki. Jednocześnie pogorszenie płynności finansowej może także nastąpić w wyniku naruszenia przez Grupę warunków umów finansowych.

Ryzyko niewystarczającej ochrony ubezpieczeniowej

Działalność Grupy PCC EXOL jest narażona na szereg rodzajów ryzyka związanych ze zdarzeniami nadzwyczajnymi, czy niezależnymi od Grupy. Proces produkcji wiąże się z ryzykiem wystąpienia różnego rodzaju szkód, w tym także z zagrożeniem zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Poprzez odpowiednie umowy ubezpieczenia, Grupa ogranicza ekonomiczne skutki ryzyka, jakie może wystąpić w jej działalności. Polisy ubezpieczeniowe Grupy obejmują następujące segmenty (obszary ryzyka):

Tabela 8 Rodzaje ubezpieczeń w Spółce

Segmenty ubezpieczenia	Majątek	Odpowiedzialność cywilna	Transport	Pozostałe
Rodzaj ubezpieczenia	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej firmy (podstawowe i nadwyżkowe)	Ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym	Ubezpieczenie należności handlowych
	Ubezpieczenie utraty zysku	Ubezpieczenie odpowiedzialności		
	Ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń / ubezpieczenie sprzętu elektronicznego	Członków Władz lub Dyrekcji Spółki Kapitałowej		
	Ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia maszyn			
	Ubezpieczenie inwestycji (*)			
	Ubezpieczenie od ryzyka terroryzmu i sabotażu			
Okres ubezpieczenia		Umowy zawierane są na okres 12 miesięcy (*) Umowy zawierane są na czas inwestycji		

Spółka PCC EXOL posiada dwa, najbardziej istotne z punktu widzenia prowadzonej działalności, rodzaje ubezpieczeń:

- ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk – ubezpieczeniem objęte są szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe w wyniku zaistnienia jakichkolwiek zdarzeń losowych (rozumianych jako niezależne od woli ubezpieczającego/ubezpieczonego zdarzenia przyszłe i niepewne o charakterze nagłym). Łączna suma ubezpieczenia wynosi 486 743 909 zł,
- odpowiedzialność cywilna – przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Spółki za szkody wyrządzone osobie trzeciej w związku z prowadzeniem działalności określonej w umowie ubezpieczenia lub posiadaniem mieniem z włączeniem odpowiedzialności cywilnej za produkt. To ubezpieczenie jest gwarantowane dwiema polisami – podstawową i nadwyżkową - z łączną sumą ubezpieczenia na poziomie 120 000 000 zł.

Ponadto, w ramach kompleksowego programu ochrony ubezpieczeniowej, służącego minimalizowaniu potencjalnych szkód, Spółka PCC EXOL zawarła również dodatkowe rodzaje ubezpieczenia:

- ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia mienia – ochroną ubezpieczeniową objęty jest przewidywany zysk brutto (zysk operacyjny + koszty stałe działalności), który PCC EXOL S.A. osiągnęłaby w okresie 18 miesięcy od daty szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na podstawie polisy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk,
- ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń – ubezpieczeniem objęte są przypadkowe, nagłe, nieprzewidziane i wynikające z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego szkody związane z eksploatacją i użytkowaniem maszyn,
- ubezpieczenie sprzętu elektronicznego - ochroną ubezpieczeniową objęty jest elektroniczny sprzęt przemysłowy,
- ubezpieczenie utraty zysku w następstwie uszkodzenia maszyn – ochroną ubezpieczeniową objęty jest przewidywany zysk brutto (zysk operacyjny + koszty stałe działalności), który PCC EXOL S.A. osiągnęłaby w okresie 12 miesięcy od daty szkody objętej ochroną ubezpieczeniową,
- ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym – ubezpieczeniem objęte są szkody w materiałach i artykuły chemicznych, wyrobach metalowych, maszynach i urządzeniach będących przedmiotem transportu krajowego oraz międzynarodowego. Ubezpieczenie obejmuje również szkody podczas czynności załadunku i rozładunku,
- ubezpieczenie inwestycji – przedmiotem ubezpieczenia są roboty budowlano-montażowe, tj. koszty robót, wszystkie materiały, urządzenia, dostawy i wszelkie inne mienie, które jest przedmiotem prac inwestycyjnych z włączeniem szkód w mieniu otaczającym,
- ubezpieczenie należności handlowych - ochroną ubezpieczeniową objęte są bezsporne należności powstałe w okresie ubezpieczenia z tytułu sprzedaży lub dostawy towarów i/lub usług,
- ubezpieczenie odpowiedzialności Członków Władz lub Dyrekcji Spółki Kapitałowej – przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność członków władz za szkody wyrządzone Spółce lub osobom trzecim w związku z uchybieniami przy wykonywaniu powierzonych obowiązków,
- ubezpieczenie od ryzyka terroryzmu i sabotażu – ochroną objęte jest mienie na wypadek uszkodzenia lub zniszczenia w następstwie ataków terroryzmu lub

aktów sabotażu oraz utrata zysku w następstwie ubezpieczonych ryzyk.

Spółka zawarła wyżej wymienione polisy w celu zachowania ciągłości okresu ochrony ubezpieczeniowej.

Posiadane polisy nie pokrywają wszystkich ryzyk związanych z działalnością. Do takich ryzyk można zaliczyć między innymi normalne zużycie mienia czy powolne działanie

czynników chemicznych, termicznych czy biologicznych. Ponadto w Spółce istnieją obszary ryzyk, dla których nie wykupiono polis, np. ryzyko sprzeniewierzenia środków pieniężnych czy materialnych. W każdej z umów ubezpieczenia występują franszyzy redukcyjne określające wartość szkody, która nie jest pokryta ubezpieczeniem.

6.3. Ryzyko prawne

Ryzyko związane z decyzjami organów ochrony konkurencji i konsumentów

Ze względu na charakter prowadzonej działalności, Grupa PCC EXOL posiada silną pozycję na polskim rynku surfaktantów. Jej działalność musi być prowadzona w sposób zgodny z przepisami dotyczącymi ochrony konkurencji i konsumentów oraz pomocy publicznej. Biorąc pod uwagę powyższe aspekty, Spółka podlega nadzorowi organów ochrony konkurencji, czyli Prezesa UOKiK oraz Komisji Europejskiej.

Konsekwencją tego jest istnienie ryzyka, związanego z ewentualnym przejęciem przez spółki z Grupy PCC EXOL innych podmiotów, co może wymagać uzyskania zgód na dokonanie koncentracji, wydawanych przez polskie lub zagraniczne organy ochrony konkurencji. Uzyskanie takiej zgody uzależnione jest, między innymi, od oceny skutków, jakie koncentracja będzie wywierała na konkurencję na rynku. Nie można zapewnić, że zgody takie zostaną udzielone. Odmowa zgody na dokonanie koncentracji dla konkretnego nabycia uniemożliwi jego przeprowadzenie i może ograniczyć możliwości rozwojowe Spółki.

Spółki Grupy nie mogą wykluczyć, że organy ochrony konkurencji odmówią zgody na dokonanie koncentracji bądź stwierdzą, że działania spółek z Grupy naruszają zasady wolnej konkurencji dotyczące w szczególności nadużycie pozycji dominującej. W związku z powyższym organy ochrony konkurencji

mogą zastosować w stosunku do spółek z Grupy sankcje karne, co może mieć negatywny wpływ na działalność, sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko zaostrzenia przepisów związanych z korzystaniem ze środowiska i bezpieczeństwem

Aktualnie spółki GK PCC EXOL dysponują wszystkimi koniecznymi dla swojej działalności zezwoleniami, tj. pozwoleniami zintegrowanymi na korzystanie ze środowiska dla instalacji objętych wymaganiami Dyrektywy IED (Industrial Emission Directive). Udzielone pozwolenia obowiązują bezterminowo.

Nie można jednak wykluczyć sytuacji, w której:

- ustawodawca zaostry wymogi dotyczące ochrony środowiska, w szczególności na skutek wprowadzania lub wdrożenia przepisów prawa unijnego,
- na spółki Grupy zostaną nałożone nowe obowiązki z zakresu ochrony środowiska, lub
- polski ustawodawca będzie zmuszony dokonać zmian w interpretacji aktów prawnych związanych z korzystaniem ze środowiska na skutek uznania za niezgodną z prawem unijnym.

Zgodnie z wymogami IED, w czasie rewizji dokumentów referencyjnych będą wydawane tzw. konkluzje BAT (Best Available Techniques), a określone w nich standardy emisyjne dla poszczególnych procesów staną się obowiązujące po 4 latach od ich

opublikowania. Spółka na bieżąco monitoruje działania w tym zakresie aby odpowiednio wcześniej reagować na zmieniające się otoczenie prawne.

W związku z zaliczeniem PCC EXOL S.A. do grupy zakładów o dużym ryzyku (ZDR) oraz ze względu na zmianę przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska w zakresie regulacji dotyczących zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej prowadzący zakład zobowiązany został do opracowania nowej dokumentacji tj. Zgłoszenia, Programu Zapobiegania Awariom, Raportu o Bezpieczeństwie oraz Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego celem dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów prawa. Konieczność zmiany związana była z wdrożeniem do prawodawstwa polskiego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE.

Zgłoszenie, Program Zapobiegania Awariom, Raport o Bezpieczeństwie zostały dostosowane do aktualnych przepisów, uzyskano decyzję zatwierdzającą Raport o Bezpieczeństwie. W przypadku Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego, z uwagi na zakres

koniecznych zmian w dokumencie m.in. w zakresie dotyczącym części graficznej planu trwają prace mające na celu przedłożenie w 2017 r. do uzgodnienia dokumentu z właściwym organem Państwowej Straży Pożarnej.

W konsekwencji wszelkie działania dostosowawcze mogłyby mieć negatywny wpływ na sytuację finansową lub wyniki działalności Grupy.

Ryzyko związane z postępowaniami sądowymi lub innymi postępowaniami pozasądowymi

W związku z prowadzoną działalnością oraz specyfiką branży, Spółki Grupy są narażone na wszczęcie przeciwko nim kontroli organów czy postępowań cywilnych, administracyjnych, z zakresu ochrony konkurencji karnych arbitrażowych lub innych wynikających ze współpracy z klientami, kontrahentami, pracownikami, akcjonariuszami oraz innymi osobami. Wszelkiego rodzaju postępowania mogą skutkować brakiem możliwości oszacowania czasu oraz kosztów, które będą się wiązały z postępowaniami przed- i sądowymi. Ponadto niekorzystny wynik ww. kontroli czy postępowań może generować dodatkowe obciążenie finansowe dla Spółek z Grupy, co finalnie może wpłynąć na wynik finansowy Grupy.

6.4. Ryzyko biznesowe

Działalność spółek z Grupy Kapitałowej PCC EXOL jest związana z branżą chemiczną, której rozwój jest silnie skorelowany z sytuacją finansową w Polsce oraz na świecie. W ostatnich latach Polska notowała wzrost gospodarczy na poziomie kilku procent PKB rocznie. Ze względu jednak na zawirowania na światowych rynkach finansowych oraz kryzys w Strefie Euro, polska gospodarka może ucierpieć w następnych latach. W ocenie Spółki Dominującej niekorzystna sytuacja makroekonomiczna w Polsce, krajach Unii Europejskiej oraz na świecie mogłaby niekorzystnie wpłynąć na wyniki ze sprzedaży, spowodować wzrost cen surowców oraz w

dalszej kolejności wpłynąć negatywnie na wynik finansowy oraz na działalność Grupy.

Ryzyko zmian cen rynkowych surowców

W ramach działalności spółek z Grupy PCC EXOL istotną część kosztów wytworzenia sprzedanych produktów i usług stanowią koszty materiałów bezpośrednich, którymi są surowce chemiczne. Aktualnie rynki surowcowe charakteryzują się dużą zmiennością związaną z wahaniami koniunktury w gospodarce światowej.

Produkcja środków powierzchniowo czynnych odbywa się w oparciu o trzy podstawowe

kategorie surowców: oleochemikalia, petrochemikalia oraz inne grupy surowcowe.

W przypadku produktów masowych ceny surowców mają duży wpływ na przychody Grupy PCC EXOL. Istnieje ryzyko, iż wysokie ceny surowców mogą wpływać na obniżenie sprzedaży związane z koniecznością rezygnacji przez Grupę z nierentownych kontraktów.

Grupa PCC EXOL nie może zapewnić, iż w przyszłości ceny wykorzystywanych przez nią surowców nie wzrosną do poziomów, które spowodują wzrost cen produktów Spółki i w konsekwencji ograniczenie ich sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wykluczyć sytuacji, w której będzie pozyskiwał surowce po cenach wyższych niż konkurenci. Spółka nie może również zapewnić, że w każdej sytuacji będzie w stanie przerzucić wzrost cen surowców na odbiorców swoich produktów, w związku z czym potencjalnie sytuacja taka może mieć wpływ na wynik finansowy Grupy

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki, Grupa prowadzi działania zmierzające do rozszerzania i dywersyfikacji źródeł dostaw.

Ryzyko konkurencji

Znaczna część produktów Grupy PCC EXOL jest wytwarzana na skalę masową. Ich odbiorcami są między innymi producenci działający na rynkach europejskich, gdzie konkurencja jest bardzo duża. Rynkami docelowymi dla Spółki są między innymi rynki Europy Środkowo-Wschodniej, charakteryzujące się większą dynamiką wzrostu przy mniejszej liczbie konkurentów w porównaniu do rynków Europy Zachodniej.

W przypadku produkcji środków powierzchniowo czynnych, istotne znaczenie ma integracja surowcowa, lokalizacja, skala i elastyczność produkcji oraz terminowość dostaw. W zakresie ogólnoświatowych trendów zauważa się tendencję do konsolidacji i akwizycji producentów środków powierzchniowo czynnych oraz surowców wykorzystywanych do ich produkcji co pływa na możliwość oferowania atrakcyjnych cen finalnych produktów. Nie można zapewnić, że Spółka będzie miała możliwość zaoferowania takich cen, jak główni konkurenci, korzystający w większej skali z efektu integracji i konsolidacji procesów.

W ocenie Spółki Dominującej, mogą również wzrosnąć moce produkcyjne konkurentów europejskich oraz światowych, w tym na rynkach azjatyckich. Znaczny wzrost podaży może nie zostać zrównoważony odpowiednio wysokim popytem, co może spowodować spadek cen produktów na rynku.

Ryzyko wprowadzenia barier celnych na surowce importowane spoza Unii Europejskiej

Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku, Polska podlega wspólnotowej polityce handlowej. Jednym z narzędzi ochrony rynku UE są cła importowe. Aktualnie stosowane stawki ceł nie wpływały dotąd w istotny sposób na koszty produkcji polskich spółek Grupy. Jednakże istnieje ryzyko, iż w przyszłości, w celu ochrony interesów europejskich producentów surowców, stawki ceł mogą zostać podwyższone, skutkiem czego może być zwiększenie cen bądź nawet ograniczenie importu surowców z poza UE.

6.5. Ryzyko utraty zaufania klientów

Działalność Grupy Kapitałowej PCC EXOL wymaga dużej dokładności oraz niezawodności wytwarzanych produktów. Jakość oferowanych przez Grupę produktów jest bowiem niezwykle istotna dla klientów. Użycie przez klienta produktu o innych parametrach niż zatwierdzone w specyfikacji lub karcie wymagań klienta, może spowodować straty

produkcyjne, finansowe, a także generować problemy związane z jakością gotowej formulacji. W skutek tego powstaje ryzyko utraty zaufania odbiorców. Emitent, pomimo funkcjonującego systemu kontroli jakości i obowiązujących procedur dotyczących postępowania z wyrobami niezgodnymi nie jest w stanie wykluczyć powstania wadliwej partii

produktów wynikających z błędu ludzkiego, nieprecyzyjnego działania posiadanych urządzeń wykorzystywanych w procesie

produkcji lub użycia surowca odbiegającego od norm.

6.6. Ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

W związku z obecnością Spółki na rynku kapitałowym jako emitenta akcji i obligacji, mogą wystąpić ryzyka związane z tym rynkiem, w tym w szczególności GPW może zawiesić obrót papierami wartościowymi wyemitowanymi przez Spółkę, niedopełnienie lub nienależyte wykonywanie przez Spółkę obowiązków wynikających z przepisów prawa może spowodować wykluczenie papierów

Spółki z obrotu, niedopełnienie lub nienależyte wykonywanie przez Spółkę obowiązków wynikających z przepisów prawa może spowodować nałożenie na Spółkę kary finansowej, zwiększanie poziomu zadłużenia lub pogorszenie wyników finansowych Grupy może mieć przełożenie na zdolność Spółki do obsługi zobowiązań z tytułu obligacji.

7. Ład korporacyjny

- 7.1. Zbiór zasad stosowanych przez Jednostkę Dominującą
- 7.2. System kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych
- 7.3. Kapitał zakładowy i akcje
- 7.4. Zasady zmiany statutu
- 7.5. Walne Zgromadzenie
- 7.6. Rada Nadzorcza
- 7.7. Zarząd
- 7.8. Raport na temat systemu wynagrodzeń

7. Ład korporacyjny

7.1. Zbiór zasad stosowanych przez Jednostkę Dominującą

W związku z dopuszczeniem akcji serii D Emitenta do obrotu giełdowego oraz pierwszym notowaniem akcji Emitenta w dniu 3 sierpnia 2012 r. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, podlega zasadom ładu korporacyjnego opisanym w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”.

Regulamin GPW oraz uchwały Zarządu i Rady GPW określają sposób przekazywania przez spółki giełdowe informacji o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego oraz zakres przekazywanych informacji.

W związku podjęciem przez Radę Giełdy uchwały wprowadzającej nowy zbiór Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” (Zasady Ładu Korporacyjnego) stanowiący Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy z dnia 13 października 2015 roku, Zarząd Emitenta oświadcza, iż Spółka na dzień przekazania raportu rocznego przestrzega wszystkich zasad ładu korporacyjnego zawartych w ww. dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” z wyłączeniami opisanymi i uzasadnionymi poniżej:

I.Z.1.3. schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1,

Wyjaśnienia Emitenta:

Spółka nie stosuje zasady. Zgodnie z art. 371 § 1 kodeksu spółek handlowych w spółce akcyjnej zarząd prowadzi sprawy w sposób kolegialny, w związku z czym w Spółce nie został wprowadzony formalny i zamknięty podział odpowiedzialności i zadań pomiędzy członków zarządu, jak również jego schemat. W ocenie Zarządu Spółki brak formalnego i usystematyzowanego podziału odpowiedzialności i zadań w ramach poszczególnych obszarów w Zarządzie Spółki nie ma wpływu na zarządzanie Spółką.

I.Z.1.8. zestawienia wybranych danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców,

Wyjaśnienia Emitenta:

Spółka zamieszcza zestawienia danych finansowych spółki za ostatnie 5 lat działalności, jednak nie w formacie umożliwiającym przetwarzanie tych danych przez ich odbiorców. Spółka pracuje nad zmianą agregacji danych na stronie internetowej i w najbliższym czasie wprowadzi format umożliwiający przetwarzanie ich przez odbiorców.

I.Z.1.11. informację o treści obowiązującej w spółce reguły dotyczącej zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, bądź też o braku takiej reguły,

Wyjaśnienia Emitenta:

Zgodnie ze Statutem PCC EXOL SA Rada Nadzorcza dokonuje wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego. W Spółce nie obowiązuje reguła dotycząca zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Spółka nie uznała wprowadzenia w tej chwili zasady zmiany biegłego rewidenta za właściwe. Wprowadzenie tej zasady nie jest wykluczone w przyszłości.

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym

okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji,

Wyjaśnienia Emitenta:

Spółka nie posiada przyjętej polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów. Wśród kluczowych jej menadżerów zachowana jest różnorodność we wszystkich istotnych obszarach (tj. płeć, wykształcenie, wiek, doświadczenie zawodowe) wynikająca z ogólnej zasady niedyskryminacji stosowanej przez Spółkę. Emitent rozważy możliwość wdrożenia w przyszłości stosownej polityki różnorodności, o ile okaże się ona niezbędna dla zachowania różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów.

II.Z.1. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.

Wyjaśnienia Emitenta:

Spółka nie stosuje zasady wyrażonej w II. Z. 1. Dobrych Praktyk. Zgodnie z art. 371 § 1 kodeksu spółek handlowych w spółce akcyjnej zarząd prowadzi sprawy w sposób kolegialny, w związku z czym w Spółce nie został wprowadzony formalny i zamknięty podział odpowiedzialności i zadań pomiędzy członków zarządu, jak również jego schemat. W ocenie Zarządu Spółki brak formalnego i usystematyzowanego podziału odpowiedzialności i zadań w ramach poszczególnych obszarów w Zarządzie Spółki nie ma wpływu na zarządzanie Spółką.

III.R.1. Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.

Wyjaśnienie Emitenta:

Spółka nie ma obecnie w swojej strukturze odrębnej jednostki odpowiedzialnej za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance. Wszystkie zadania wynikające z tych obszarów wykonywane są bezpośrednio przez Zarząd.

III.Z.3. W odniesieniu do osoby kierującej funkcją audytu wewnętrznego i innych osób odpowiedzialnych za realizację jej zadań zastosowanie mają zasady niezależności określone w powszechnie uznanych, międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego.

Wyjaśnienia Emitenta:

Zasada nie jest stosowana ze względu na nie stosowanie standardów określonych w międzynarodowych standardach praktyki zawodowej audytu wewnętrznego: 1100, 1110, 1111 i 1120, 1130.

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Wyjaśnienie Emitenta:

Statut Spółki PCC EXOL przewiduje zapewnienie akcjonariuszom możliwości

wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku Walnego Zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Natomiast ze względu na koszty transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym i dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym oraz strukturę akcjonariatu, Spółka nie zdecydowała się na wprowadzenie żadnego z wyżej wskazanych rozwiązań.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Wyjaśnienia Emitenta:

Ze względu na koszty transmisji obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym oraz strukturę akcjonariatu, Spółka nie zdecydowała się na jej wprowadzenie.

IV.Z.3. Przedstawicielom mediów umożliwia się obecność na walnych zgromadzeniach.

Wyjaśnienia Emitenta:

Spółka nie przewiduje możliwości uczestnictwa mediów na walnych zgromadzeniach. Spółka zgodnie z obowiązującymi przepisami, wyczerpująco i rzetelnie realizuje obowiązki informacyjne spółek giełdowych oraz prowadzi intensywną politykę informacyjną. W ocenie Spółki, konieczność ochrony poufności informacji dostępnych podczas Walnego Zgromadzenia przemawia za przyjęciem ograniczenia dostępu osób trzecich do tych danych.

IV.Z.11. Członkowie zarządu i rady nadzorczej uczestniczą w obradach walnego zgromadzenia w składzie umożliwiającym udzielenie merytorycznej odpowiedzi na pytania zadawane w trakcie walnego zgromadzenia.

Wyjaśnienia Emitenta:

Zasada może nie być stosowana. Spółka czyni starania, aby na każdym Walnym Zgromadzeniu obecni byli członkowie Zarządu

oraz rady nadzorczej, jednak Spółka nie może tego zagwarantować.

IV.Z.12. Zarząd powinien prezentować uczestnikom zwyczajnego walnego zgromadzenia wyniki finansowe spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegającym zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie.

Wyjaśnienie Emitenta:

W związku z faktem, iż Spółka nie jest w stanie zagwarantować uczestnictwa członków zarządu w posiedzeniach wlanego zgromadzenia, nie jest również w stanie zagwarantować możliwości prezentowania uczestnikom Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia wyników finansowych Spółki oraz innych istotnych informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym. Wyniki finansowe Spółki oraz inne istotne informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym podlegające zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie są dostępne na stronie internetowej Emitenta od dnia ich publikacji przez system ESPI.

VI.Z.4. Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,

4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,

5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Wyjaśnienie Emitenta:

W raportach z działalności Spółka przedstawia ogólną informację na temat przyjętego w Spółce systemu wynagrodzeń; informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia

każdego z członków zarządu w danym roku obrotowym, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia oraz istotne zmiany, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku. Jednak obecnie Spółka nie przedstawia raportu na temat polityki wynagrodzeń w zakresie określonym w niniejszej zasadzie. Emitent rozważy stosowanie tej zasady w przyszłości.

Tekst zbioru Dobrych Praktyk Spółek Notowanych 2016 jest dostępny publicznie na stronie internetowej Emitenta: www.pcc-exel.eu oraz www.pccinwestor.pl.

7.2. System kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej Jednostki Dominującej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych oparty jest na przejrzystym podziale zadań i obowiązków osób odpowiedzialnych za przygotowanie oraz sprawdzenie sprawozdań finansowych Spółki (zadania te świadczony są na rzecz Emitenta przez firmę zewnętrzną – CWB Partner Sp. z o.o.).

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sprawozdawczości finansowej przebiega poprzez:

- weryfikację stosowania jednolitej polityki sprawozdawczości w Jednostce Dominującej w kwestii ujawnień, ujęcia i wyceny zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF),
- procedurę opiniowania sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej przez Głównego Księgowego,

- przegląd półrocznych oraz badanie rocznych sprawozdań Jednostki Dominującej przez niezależnego audytora,
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej oraz procesu skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego przez Radę Nadzorczą,
- monitorowanie przez Radę Nadzorczą wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie przez Radę Nadzorczą obszarów związanych z zarządzaniem ryzykiem,
- monitorowanie przez Radę Nadzorczą niezależności biegłego rewidenta,
- przedstawianie rocznych sprawozdań finansowych Jednostki Dominującej do zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie,
- wspieranie Rady Nadzorczej przez Komitet Audytu w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych.

7.3. Kapitał zakładowy i akcje

Kapitał zakładowy Emitenta dzieli się na 172 484 374 akcje o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje serii A, B i C1 są akcjami imiennymi należącymi do PCC SE i dają specjalne uprawnienia kontrolne. Są to akcje

uprzywilejowane co do głosu, w ten sposób, że na każdą z nich przypadają dwa głosy na Walnym Zgromadzeniu. Akcje serii E są akcjami imiennymi zwykłymi. Akcje serii C2 i D są akcjami zwykłymi na okaziciela. Akcje serii

D są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Nie istnieją żadne ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu dla żadnej z akcji Spółki PCC EXOL.

Nie istnieją żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

Akcjonariuszem większościowym PCC EXOL jest PCC SE. Na dzień 31 grudnia 2016 roku posiadał 152 882 133 akcje Spółki PCC EXOL S.A., stanowiące 88,64% udziału w kapitale zakładowym Emitenta oraz dające 276 948 133 głosy na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowi 93,39% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu. Na koniec 2015 roku stan posiadanych akcji przez PCC SE wynosił 138 057 133, co stanowiło 80,04% udziału w kapitale zakładowym i dawało 88,39% udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Właścicielem wszystkich akcji PCC SE jest Waldemar Preussner i tym samym faktycznie sprawuje kontrolę nad PCC EXOL S.A.

PCC SE posiadając większość głosów na Walnym Zgromadzeniu, może wywierać istotny wpływ na decyzje w zakresie najważniejszych spraw korporacyjnych dotyczących funkcjonowania Spółki, takich jak zmiana Statutu, podwyższenia czy obniżenia kapitału zakładowego Spółki, emisji obligacji zamiennych, wypłaty dywidendy i innych czynności, które zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych wymagają większości głosów (zwykłej lub kwalifikowanej) na Walnym Zgromadzeniu. PCC SE posiada również wystarczającą liczbę głosów do powoływania większości członków Rady Nadzorczej, która z kolei powołuje wszystkich członków Zarządu. W związku z posiadanymi uprawnieniami, PCC SE posiada zdolność do sprawowania znaczącej kontroli nad działalnością Spółki Dominującej.

W związku z tym istnieje ryzyko, że przy wykonywaniu uprawnień korporacyjnych, PCC SE może działać w sposób sprzeczny z interesami Spółki, Grupy Kapitałowej lub innych akcjonariuszy.

Wykres 22 Struktura akcjonariatu PCC EXOL S.A. na dzień 31.12.2016

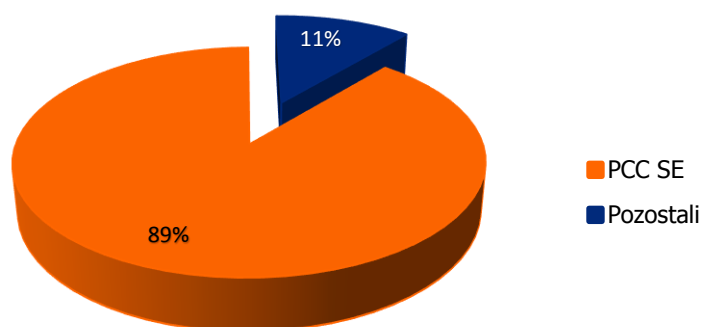

Tabela 9 Struktura akcjonariatu PCC EXOL S.A. na 31.12.2016

Akcjonariusz	Seria	Liczba akcji [szt.]	Udział w kapitale	Liczba głosów	Udział głosów na WZA
PCC SE akcje uprzywilejowane	A, B, C1	124 066 000	71,93%	248 132 000	83,67%
PCC SE akcje zwykłe	C2, D, E	28 816 133	16,71%	28 816 133	9,72%
PCC SE razem		152 882 133	88,64%	276 948 133	93,39%
Pozostali akcje zwykłe	C2, D	19 602 241	11,36%	19 602 241	6,61%
Razem		172 484 374	100%	296 550 374	100%

Akcjonariuszom mniejszościowym przysługują określone w obowiązujących przepisach prawa uprawnienia, służące zapobieganiu nadużywaniu kontroli takie jak: uprawnienie do wyboru członków Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami (uprawnienie przysługujące akcjonariuszom reprezentującym co najmniej 1/5 kapitału zakładowego); uprawnienie żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia oraz umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego walnego zgromadzenia (uprawnienie przysługuje akcjonariuszowi lub akcjonariuszom reprezentującym co najmniej 1/20 kapitału zakładowego); prawo sprawdzenia listy obecności przez wybraną w tym celu komisję (na wniosek akcjonariuszy reprezentujących 1/20 kapitału zakładowego), prawo zgłaszania przed terminem walnego zgromadzenia projektów uchwał dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad

walnego zgromadzenia, lub spraw, które mają być wprowadzone do porządku obrad walnego zgromadzenia (uprawnienie akcjonariuszy posiadających co najmniej 1/20 kapitału zakładowego) oraz przysługujące każdemu akcjonariuszowi prawo zgłaszania projektów uchwał, dotyczących spraw wprowadzonych do porządku obrad podczas obrad walnego zgromadzenia.

Ochronie interesów akcjonariuszy mniejszościowych służy również określona w przepisach kwalifikowana większość głosów do podjęcia określonych decyzji przez walne zgromadzenie lub określone kworum niezbędne dla podjęcia decyzji (np. pozbawienie prawa poboru, emisja obligacji zamiennych i z prawem pierwszeństwa, zmiana statutu, umorzenie akcji, zbycie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, rozwiązanie Spółki).

Tabela 10 Akcje będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PCC EXOL S.A.

Osoba	31.12.2015		31.12.2016	
	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym
			Zarząd	
Rafał Zdon	11 627	0,0067%	11 627	0,0067%
			Rada Nadzorcza	
Waldemar Preussner za pośrednictwem PCC SE	138 057 143	80,0404%	152 882 133	88,64%
Wiesław Klimkowski	3 760	0,0022%	3 760	0,0022%

Ponadto osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę posiadają akcje i udziały w następujących podmiotach powiązanych z PCC EXOL:

1. Waldemar Preussner za pośrednictwem PCC SE posiada akcje i udziały w spółkach z Grupy PCC, wykazanych w sprawozdaniu rocznym PCC SE za rok 2015, opublikowanym na stronie www.pcc.eu,
2. Wiesław Klimkowski posiada:
  - 99 902 akcji PCC Rokita SA, stanowiących 0,50% udziału w kapitale zakładowym oraz uprawniających do 99 902 głosów na walnym zgromadzeniu,
  - 27 626 udziałów PCC MCAA Sp. z o.o., stanowiących 0,016% udziału w kapitale zakładowym oraz uprawniających do 27 626 głosów na zgromadzeniu wspólników,
3. Mirosław Siwirski posiada
  - 1 525 akcji PCC Rokita SA, stanowiących 0,0077% udziału w kapitale zakładowym oraz uprawniających do 1 525 głosów na walnym zgromadzeniu,
4. Rafał Zdon posiada:
  - 66 635 akcji PCC Rokita SA stanowiących 0,34% udziału w kapitale zakładowym oraz uprawniających do 66 635 głosów na walnym zgromadzeniu,
  - 18 417 udziałów PCC MCAA Sp. z o.o., stanowiących 0,011% udziału w

kapitale zakładowym oraz uprawniających do 18 417 głosów na zgromadzeniu wspólników,

- 1 udział w spółce PCC EXOL PHILIPPINES Inc., w likwidacji, nabyty ze względów formalno-prawnych związanych z tworzeniem podmiotów zagranicznych na Filipinach.

Od 2015 roku w Spółce Dominującej funkcjonuje program, motywacyjny oparty na kapitale Emitenta, w związku z wprowadzeniem systemu premiowego dla Prezesa Zarządu. Program ten został zaprezentowany w nocy 2.10.3, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2016 rok. W wyniku realizacji tego programu, w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Nie istnieją żadne umowy zawarte między PCC EXOL a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji, zwolnienia lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

Spółka PCC EXOL nie nabywała w 2016 roku akcji własnych.

PCC EXOL SA nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

7.4. Zasady zmiany statutu

Zmiana Statutu należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i wymaga powzięcia uchwały bezwzględnej większości głosów

Walnego Zgromadzenia oraz wpisu do Krajowego Rejestru Przedsiębiorców.

7.5. Walne Zgromadzenie

Sposób działania Walnego Zgromadzenia PCC EXOL wraz z jego uprawnieniami reguluje Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia Spółki. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje

Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Walne Zgromadzenie obraduje jako zwyczajne i nadzwyczajne. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki. Walne Zgromadzenie odbywa

się w siedzibie Spółki lub w Warszawie, Płocku lub we Wrocławiu.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu każdego roku obrotowego.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Rady Nadzorczej, akcjonariusza lub akcjonariuszy przedstawiających co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego.

Zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia na wniosek Rady Nadzorczej, lub akcjonariuszy, reprezentujących przynajmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego, powinno nastąpić w ciągu dwóch tygodni od daty złożenia wniosku.

Rada Nadzorcza może zwołać Walne Zgromadzenie, w przypadku gdy Zarząd Spółki nie zwołał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia lub Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia w terminie określonym przez przepisy kodeksu spółek handlowych lub Statut albo gdy uzna to za wskazane.

Prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przysługuje również:

- Akcjonariuszom, reprezentującym jedną dwudziestą kapitału zakładowego, którzy bezskutecznie żądali jego zwołania przez Zarząd i zostali upoważnieni do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przez sąd rejestrowy. W takim wypadku funkcję przewodniczącego Walnego Zgromadzenia pełni osoba wyznaczona przez sąd rejestrowy.
- Akcjonariuszom, reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce. W takim wypadku akcjonariusze, zwołujący Walne Zgromadzenie wyznaczają przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz

w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących na co najmniej 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia, zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na Walnym Zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie wniósł sprzeciwu, co do odbycia Walnego Zgromadzenia, ani co do postawienia poszczególnych spraw w porządku obrad.

Akcjonariusz lub akcjonariusze przedstawiający co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia poszczególnych spraw na porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Porządek obrad Walnego Zgromadzenia ustala podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały bez względu na liczbę obecnych akcjonariuszy i liczbę reprezentowanych akcji, jeżeli przepisy prawa lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają zwykłą większością głosów oddanych, jeżeli przepisy obowiązującego prawa lub Statutu Spółki nie stanowią inaczej.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub osoba przez niego wskazana. W przypadku, gdy Przewodniczący Rady Nadzorczej nie będzie obecny na Walnym Zgromadzeniu lub nie wskaże osoby uprawnionej do jego otwarcia, Walne Zgromadzenie będzie otwarte przez Prezesa Zarządu bądź osobę przez niego wskazaną, a w braku i tych osób Walne Zgromadzenie będzie otwarte przez akcjonariusza lub osobę reprezentującą akcjonariusza, posiadającego akcje dające największą liczbę głosów na tym

Walnym Zgromadzeniu. Spośród uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- powzięcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty oraz udzieleniu członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- tworzenie i znoszenie funduszy celowych,
- przy uwzględnieniu postanowień § 17 ust. 4 i 5 Statutu Spółki, wybór i odwołanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- zmiana Statutu Spółki, w tym podwyższanie lub obniżanie kapitału zakładowego oraz zmiana przedmiotu działalności Spółki,

- połączenie, przekształcenie, podział Spółki, likwidacja Spółki i wybór likwidatorów,
- umorzenie akcji,
- emisja obligacji zamiennych na akcje, obligacji z prawem pierwszeństwa lub warrantów subskrypcyjnych,
- zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu, albo nadzoru.

Oprócz wyżej wymienionych kwestii, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają inne sprawy określone w Statucie oraz w przepisach Kodeksu spółek handlowych, w szczególności o emisji lub wykupie akcji.

Zgody Walnego Zgromadzenia nie wymaga nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym.

7.6. Rada Nadzorcza

Skład

Rada Nadzorcza PCC EXOL składa się z pięciu do siedmiu osób, powoływanych na wspólną kadencję. Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa trzy lata. Mandaty członków Rady Nadzorczej wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe Spółki za ostatni pełny rok obrotowy wspólnej kadencji. Mandat członka Rady Nadzorczej powołanego przed upływem danej wspólnej kadencji wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków Rady Nadzorczej.

Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie, przy czym jeżeli wygaśnie mandat członka Rady Nadzorczej wybranego przez Walne Zgromadzenie z powodu jego śmierci albo wobec złożenia rezygnacji przez

członka Rady Nadzorczej pozostali członkowie Rady Nadzorczej, w drodze uchwały podjętej zwykłą większością głosów, mogą w drodze kooptacji powołać nowego członka Rady Nadzorczej, który swoje czynności będzie sprawować do czasu dokonania wyboru członka Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie, nie dłużej jednak niż przez okres trzech miesięcy od daty kooptacji albo do dnia upływu kadencji Rady Nadzorczej, w zależności który z tych terminów upłynie jako pierwszy.

W skład Rady Nadzorczej nie może wchodzić więcej niż jeden członek powołany na powyższych zasadach.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz na dzień publikacji raportu rocznego w skład Rady Nadzorczej PCC EXOL wchodzi:

- Waldemar Preussner – Przewodniczący,
- Alfred Pelzer – Członek,
- Wiesław Klimkowski – Członek,
- Daniel Ozon – Członek,
- Kamilla Spark – Członek.

Sposób działania Rady Nadzorczej PCC EXOL wraz z jej uprawnieniami reguluje Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Spółki. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej aktywności.

Zgodnie ze Statutem Spółki, do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wyrażanie zgody na nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości bądź w użytkowaniu wieczystym, wyrażenie zgody na zawarcie umowy handlowej, zawieranej przez Spółkę w ramach realizacji jej podstawowej działalności, o wartości przekraczającej 15% przychodów zrealizowanych przez Spółkę w poprzednim roku obrotowym, wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnej, jeżeli skutkiem jej jest rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Spółki, z wyłączeniem czynności prawnych przewidzianych w budżecie Spółki zatwierdzonym na dany rok obrotowy przez Radę Nadzorczą, wyrażenie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy z podmiotem

powiązany, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 Ustawy o Ofercie Publicznej, w okresie gdy papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę będą dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym.

W ramach szczególnych obowiązków Rada Nadzorcza ocenia ponadto sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, wnioski Zarządu dotyczące podziału zysku albo pokrycia straty oraz sprawozdania finansowe, a także składa pisemne sprawozdanie z wyników tej oceny. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje członków Zarządu oraz ustala wysokość ich wynagrodzeń, zawiesza z ważnych powodów członków Zarządu Spółki, a także deleguje swoich członków do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani lub nie mogą sprawować swoich czynności.

Sposób funkcjonowania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczący Rady, nie rzadziej niż raz na kwartał. Ponadto posiedzenia zwoływane są na pisemny wniosek Zarządu bądź członka RN. W takim przypadku posiedzenie powinno zostać zwołane w ciągu dwóch tygodni od chwili złożenia wniosku.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, o ile Kodeks Spółek Handlowych nie stanowi inaczej. Dla ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie na posiedzenie wszystkich członków RN w sposób określony w Regulaminie Rady Nadzorczej oraz obecność co najmniej połowy ogólnej liczby członków. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów, przy czym w razie równości głosów decyduje głos Przewodniczącego Rady. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały również w trybie pisemnym oraz przy wykorzystaniu środków

bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Rada Nadzorcza wykonuje czynności zbiorowo w formie uchwał, może jednak delegować członków do indywidualnego wykonywania poszczególnych czynności nadzorczych.

W okresie objętym raportem tj. od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, Rada Nadzorcza podjęła m.in. uchwały w zakresie:

1. wyboru biegłego rewidenta uprawnionego do przeglądu i badania sprawozdań finansowych Spółki,

Umowa z podmiotem uprawnionym do przeglądu i badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego została zawarta dnia 15 lipca 2016 r., na okres do zakończenia badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Informacja o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych prezentowana jest w nocie 2.10.10, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2016 rok.

2. oceny sprawozdania finansowego Spółki, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i stanem faktycznym, oceny sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosku Zarządu co do przeznaczenia zysku oraz składania Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny,
3. wyrażenia zgody na zawarcie umów z podmiotami powiązanymi oraz rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania przez Spółkę o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Spółki,
4. opiniowania czynności prawnych, których skutkiem jest zaciąganie przez Zarząd Spółki zobowiązań powyżej 3 mln PLN,

5. opiniowania projektów Uchwał mających być przedmiotem Walnego Zgromadzenia,

6. zatwierdzania rocznego budżetu kosztów funkcjonowania Spółki i Grupy,

7. wyrażania zgody na nabycie i zbycie nieruchomości, użytkownika wieczystego lub udziału w nieruchomości bądź w użytkowaniu wieczystym.

Poza powyższymi, Rada Nadzorcza również podjęła uchwały w zakresie wyrażenia zgody na zawarcie transakcji IRS oraz w sprawie przyjęcia przez Spółkę Indywidualnego Standardu Raportowania ().

Komitet Audytu

W Radzie Nadzorczej PCC EXOL od 2013 roku funkcjonuje Komitet Audytu. Do Komitetu Audytu zgodnie z § 8 ust. 12 Regulaminu Rady Nadzorczej należy stosować Załącznik nr I – zapis z Regulaminu RN „W zakresie nieuregulowanym w niniejszym Regulaminie do zadań i funkcjonowania komitetów, działających w Radzie Nadzorczej, Spółka będzie stosować Załącznik nr 1 do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów nie wykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE).

W skład Komitetu Audytu wchodzi:

- Kamilla Spark – Przewodnicząca Komitetu Audytu,
- Daniel Ozon,
- Wiesław Klimkowski.

Kamilla Spark i Daniel Ozon spełniają wymogi niezależności określone Zaleceniem Komisji z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej).

Komitet Audytu działa na podstawie Regulaminu Komitetu Audytu PCC EXOL SA uchwalonego Uchwałą Rady Nadzorczej w dniu

10 grudnia 2013 roku. Dokument ten dostępny jest publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą w wykonywaniu jej statutowych obowiązków kontrolnych i nadzorczych w zakresie: monitorowania właściwego wdrażania i kontroli procesów sprawozdawczości finansowej

w Spółce i jej grupie kapitałowej, monitorowania skuteczności funkcjonowania kontroli wewnętrznej, monitorowania właściwego funkcjonowania systemów identyfikacji i zarządzania ryzykiem, monitorowania niezależności i efektywności audytorów zewnętrznych uprawnionych do badania sprawozdań finansowych Spółki i jej grupy kapitałowej oraz monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej.

7.7. Zarząd

Skład

Zgodnie ze Statutem w skład Zarządu Spółki wchodzi od jednej do trzech osób, w tym Prezes Zarządu. Zarząd Spółki powołuje Rada Nadzorczą na okres wspólnej trzyletniej kadencji.

Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorczą. Do Zarządu mogą być powoływane osoby spośród wspólników lub spoza ich grona. Nowo powołany członek Zarządu kontynuuje kadencję członka Zarządu, w miejsce którego został powołany. Członkowie Zarządu mogą być odwołani przed upływem kadencji przez Radę Nadzorczą oraz przez Walne Zgromadzenie.

W ciągu 2016 roku nie zaszły zmiany w składzie Zarządu i na 31 grudnia 2016 roku w skład Zarządu Spółki wchodził:

- Mirosław Siwirski - Prezes Zarządu,
- Rafał Zdon - Wiceprezes Zarządu.

Sposób działania Zarządu PCC EXOL wraz z jego uprawnieniami reguluje Statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Spółki. Dokumenty te dostępne są publicznie na stronie internetowej Spółki: www.pcc-exol.eu w sekcjach: Relacje Inwestorskie, Spółka, a następnie w zakładce: Ład Korporacyjny.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją na zewnątrz przed władzami administracyjnymi, sądowymi oraz wobec osób trzecich. Zarząd działa zgodnie ze Statutem Spółki, przepisami Kodeksu Spółek

Handlowych oraz regulaminami wewnętrznymi Spółki. Od momentu dopuszczenia akcji Spółki do obrotu na rynku regulowanym i tak długo jak akcje Spółki pozostawać będą w tym obrocie, Zarząd działać będzie także na podstawie aktualnie obowiązujących Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA.

Do kompetencji Zarządu należą wszystkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki nie zastrzeżone dla innych organów Spółki przez przepisy prawa lub Statut Spółki. Do szczególnych zadań Zarządu należą między innymi: prowadzenie przedsiębiorstwa Spółki i jego przedstawicielstw w kraju i za granicą, sporządzenie i przedkładanie Radzie Nadzorczej budżetu operacyjnego Spółki na następny rok obrotowy, niezwłoczne powiadamianie Rady Nadzorczej o nadzwyczajnych zmianach sytuacji finansowej i prawnej Spółki lub istotnych naruszeniach umów, których stroną jest Spółka, sporządzanie sprawozdań finansowych Spółki zgodnie z wymogami przepisów ustawy o rachunkowości i sprawozdań z działalności Spółki w roku obrotowym. Podjęcie przez Zarząd uchwały jest między innymi wymagane w przypadku zaciągania zobowiązań inwestycyjnych w wysokości przekraczającej 200 tys. zł, zaciągania zobowiązań w zakresie zakupu surowca niezbędnego do produkcji Spółki w wysokości wyższej niż 3 mln zł oraz zaciągania innych zobowiązań w wysokości przekraczającej 400 tys. zł.

Sposób funkcjonowania Zarządu

Zarząd działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, który zatwierdza Rada Nadzorcza Spółki.

Działalnością Zarządu kieruje jego Prezes. W przypadku Zarządu jednoosobowego jest on upoważniony do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu Spółki samodzielnie. W przypadku Zarządu wieloosobowego do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Członkowie Zarządu kierują poszczególnymi dziedzinami działalności Spółki w zakresie określonym przez Prezesa Zarządu.

Między innymi wymaga zgody Rady Nadzorczej zawarcie przez Spółkę:

- umowy handlowej w ramach realizacji jej podstawowej działalności, o wartości przekraczającej 15% przychodów zrealizowanych przez Spółkę w poprzednim roku obrotowym,
- umowy z podmiotem powiązaniem, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. nr 184, poz. 1539 z późn. zm.), w okresie gdy papiery wartościowe wyemitowane przez Spółkę będą dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym oraz
- dokonanie czynności prawnej, innej niż zawarcie umowy handlowej, jeżeli

skutkiem jej jest rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przez Spółkę o wartości przekraczającej 10% kapitałów własnych Spółki, z wyłączeniem czynności prawnych przewidzianych w budżecie Spółki zatwierdzonym na dany rok obrotowy przez Radę Nadzorczą.

Prezes Zarządu zwołuje i kieruje posiedzeniami Zarządu lub upoważnia w tym celu innego członka Zarządu. Posiedzenia Zarządu powinny odbywać się w miarę potrzeb, jednakże nie rzadziej niż raz w miesiącu. Uchwały Zarządu mogą być powzięte jeżeli wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu oraz przynajmniej połowa członków Zarządu jest obecna na posiedzeniu. Uchwały Zarządu wieloosobowego zapadają większością głosów, przy czym w przypadku równego wyniku głosowania, głos decydujący ma Prezes Zarządu. Głosowanie na posiedzeniach jest jawne, ale każdy z członków Zarządu może wnioskować o głosowanie tajne.

W sporach między Spółką a członkami Zarządu, Spółkę reprezentuje Rada Nadzorcza, którą może reprezentować członek RN, na podstawie upoważnienia udzielonego przez RN albo pełnomocnicy powołani uchwałą Walnego Zgromadzenia.

Nie istnieją umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

7.8. Raport na temat systemu wynagrodzeń

Ogólna informacja na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń

System wynagrodzeń stosowany w PCC EXOL jest ściśle powiązany ze strategią Spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami.

Odzwierciedla również rozwiązania, które służą unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.

Poziom wynagrodzenia członków zarządu i rady nadzorczej oraz kluczowych menedżerów

jest wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania Spółką i sprawowania nad nią nadzoru. Wynagrodzenie jest adekwatne do powierzonego poszczególnym osobom zakresu zadań.

Od 2015 roku funkcjonuje w Spółce System Motywacyjny dla Prezesa. Założeniem Programu jest zapewnienie optymalnych warunków dla długoterminowego wzrostu wartości Spółki oraz jednostek od niej zależnych, umożliwienie Prezesowi (Członkowi) Zarządu, jako osobie kluczowej dla realizacji strategii Spółki partycypacji w oczekiwanym wzroście wartości Spółki oraz jednostek od niej zależnych i poprzez to umocnienie jego relacji ze Spółką.

Celem programu jest stworzenie warunków zachęcających i motywujących kluczowego menadżera Spółki do działania w interesie

Spółki oraz jej akcjonariuszy, poprzez umożliwienie mu objęcia akcji Spółki na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki.

Informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia

Informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu oraz członków Rady Nadzorczej, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, prezentowana jest w nocie 2.10.9, skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2016 rok.

Wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń lub informację o ich braku

W 2016 roku nie zaszły zmiany w polityce wynagrodzeń.

8. PCC EXOL
odpowiedzialny
społecznie

8. PCC EXOL odpowiedzialna społecznie

Właściwe wykorzystanie potencjału, innowacje i zrównoważona gospodarka surowcowa, decydują dziś o przewadze konkurencyjnej na rynkach chemicznych. W celu zwiększenia tej przewagi Spółka decyduje się na wdrażanie najwyższych standardów dyktowanych przez międzynarodowe koncerny, z którymi współpracuje lub chce podjąć współpracę. Odpowiedzialne podejście do prowadzonego biznesu powoduje, że PCC EXOL jest solidnym i wiarygodnym partnerem biznesowym dla międzynarodowych organizacji o zasięgu globalnym. Taka strategia umożliwi również Spółce wchodzenie na nowe rynki sprzedaży i zdobywanie nowych, wymagających klientów.

Zasady odpowiedzialnego biznesu przejawiają się m.in. we wdrażaniu wytycznych dotyczących ograniczania emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, certyfikowaniu łańcucha przepływu surowców w oparciu o wytyczne RSPO (The Roundtable on Sustainable Palm Oil), wytwarzaniu produktów zgodnie z Dobrymi Praktykami produkcyjnymi GMP EFCI czy rozszerzaniu istniejących systemów zarządzania i wdrażaniu kolejnych, ułatwiających pozyskiwanie nowych klientów. Spółka koncentruje się również na zrównoważonej gospodarce surowcowej, optymalizacji zużycia zasobów naturalnych, czy skutecznym zarządzaniu gospodarką odpadami.

Aby sprostać wyzwaniom, jakie stawia zrównoważony rozwój, PCC EXOL poddaje się licznym audytom. Potwierdzają one, że Spółka może bez przeszkód dostarczać certyfikowane surfaktanty do globalnych, bardzo wymagających odbiorców operujących w przemyśle kosmetycznym i spożywczym. Świadczą również o pełnej gotowości Spółki do wytwarzania i dostarczania odbiorcom produktów oraz formułacji chemicznych, spełniających najwyższe standardy jakości i bezpieczeństwa.

Efektom połączenia biznesu z działaniem odpowiedzialnym społecznie i środowiskowo, jest pozyskanie przez Spółkę **certyfikatu RSPO (The Roundtable on Sustainable Palm Oil)**, który pozwala na zbilansowane wykorzystywanie surowców na bazie certyfikowanego oleju palmowego i śledzenie ich przepływu w całym łańcuchu dostaw. W grudniu 2016 roku uznana, międzynarodowa firma audytorska przeprowadziła w PCC EXOL drugi audyt nadzoru w zakresie RSPO, który zakończył się pozytywnym wynikiem i świadczy o spełnieniu wszystkich wymagań standardu RSPO.

Jednym z najważniejszych kryteriów kwalifikacji dostawców surowców kosmetycznych, obok aspektów ekonomicznych, jest certyfikowany **system Dobrych Praktyk Produkcyjnych GMP EFCI**.

PCC EXOL jest pierwszą w Polsce firmą, która wdrożyła i certyfikowała ten system. Ma on bezpośredni wpływ na relacje biznesowe z odbiorcami produktów Spółki, działającymi w obszarze produkcji i sprzedaży wyrobów kosmetycznych w Europie i na świecie. W grudniu 2016 roku firma audytorska przeprowadziła w PCC EXOL drugi audyt nadzoru w obszarze implementacji i stosowania wytycznych normy GMP dla surowców kosmetycznych, podczas którego nie stwierdzono żadnych niezgodności i nie zalecono działań korygujących.

Jednym z kluczowych wymagań w procesie kwalifikacji dostawców, prowadzonym przez klientów należących do grona międzynarodowych producentów kosmetyków i detergentów jest raportowanie w ramach organizacji **Carbon Disclosure Project (CDP)**. Obecnie szczególnej uwadze podlega raportowanie w zakresie emisji gazów cieplarnianych.

Celem Spółki PCC EXOL w zakresie ograniczania wpływu na zmiany klimatyczne, jest redukcja emisji CO₂ do atmosfery o 15% do 2020 roku. Aby skutecznie zrealizować ten cel, została opracowana i wdrożona polityka zarządzania energią. W ciągu 2 lat firma planuje również implementację systemu zarządzania emisjami, który będzie podlegał audytowi strony trzeciej.

Przystąpienie do inicjatywy CDP oraz znaczący progres w ocenie PCC EXOL w kolejnych latach niewątpliwie wpływa na zacieśnienie współpracy z klientami strategicznymi.

Kreując zrównoważoną chemię i promując jej idee w polskim przemyśle chemicznym, PCC EXOL realizuje i aktywnie uczestniczy w szeregu inicjatyw w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu, w tym: Karty Różnorodności, Kodeksu Etycznego, 10 zasad organizacji UN Global Compact, której firma jest sygnatariuszem.

W związku z członkostwem w **United Nations Global Compact** Spółka jest zobowiązana do eliminowania wszelkich przypadków łamania praw człowieka, efektywnego przeciwdziałania dyskryminacji w sferze zatrudnienia, stosowania i rozpowszechniania przyjaznych środowisku technologii czy przeciwdziałania korupcji.

PCC EXOL będąc sygnatariuszem **Karty Różnorodności**, dąży do zaangażowania wszystkich pracowników, partnerów biznesowych i społecznych w przeciwdziałanie dyskryminacji i promocję różnorodności jako czynnika kreatywności i rozwoju.

Różnorodność promowana jest jako wartość dodana będącą źródłem innowacyjności, kreatywności i efektywności pracowników, a efektem tego jest dynamiczny rozwój Spółki oraz budowanie jej pozytywnego wizerunku. Aspekty związane z różnorodnością są mierzone i analizowane głównie w odniesieniu do płci i wieku.

Przy wyborze władz Spółki oraz jej kluczowych menedżerów Spółka dąży do zapewnienia wszechstronności i różnorodności szczególnie w obszarze doświadczenia zawodowego, kierunków wykształcenia, wieku i płci. Decydującym aspektem są tu przede wszystkim wysokie kwalifikacje oraz merytoryczne przygotowanie do pełnienia określonej funkcji.

Działania firmy związane z rozwojem, innowacyjnością i ekspansją na nowe, międzynarodowe rynki są ukierunkowane na promowanie i kreowanie odpowiedzialnej polityki społecznej i środowiskowej w oparciu o wypracowany **Kodeks Etyczny**, skierowany do pracowników oraz interesariuszy, zwłaszcza dostawców surowców i usług. Kodeks Etyczny jest odzwierciedleniem zasad określonych w Polskiej Karcie Różnorodności.

Spółka PCC EXOL coraz lepiej rozumie kwestię szeroko pojętej odpowiedzialności biznesowej. Zdobywa doświadczenia, uczestnicząc zarówno w krajowych jak i międzynarodowych inicjatywach CSR.

W wyniku wysokiej oceny działań za 2015 rok, Spółka PCC EXOL zajęła najwyższy - złoty poziom, na międzynarodowej platformie **Ecovadis**. PCC EXOL uzyskując najwyższy wynik znalazła się w gronie takich światowych przedsiębiorstw jak: Oriflame, DuPont, Akzo Nobel, Syngenta, Evonic, Saint Gobain, Coty, Wacker, Toyota, Johnson & Johnson, Coca-Cola Enterprises, L'Oréal, Bayer, Air France-KLM, Centrica / British Gas, BASF, Nestle czy Merck.

Złoty poziom jest istotnym i niezwykle prestiżowym wyróżnieniem, które jest przyznawane za proekologiczny rozwój i osiągnięcia w obszarach dotyczących środowiska, zatrudnienia, uczciwych praktyk biznesowych oraz łańcucha dostaw.

Idea zbilansowanego rozwoju jest więc kluczowym aspektem we wszystkich obszarach zarządzania i w każdym procesie operacyjnym. Poszukiwanie sposobów na zwiększanie

wydajności ekologicznej surfaktantów, poprzez prowadzenie prac badawczych, innowacje, nowe technologie oraz inwestycje, to dziś konieczność również z punktu widzenia rosnących wymagań klientów, szczególnie zaś tych o zasięgu globalnym. To oni bowiem wyznaczają trendy światowej gospodarki.

Działalność społeczna

PCC EXOL SA prowadzi swoją działalność zarówno na płaszczyźnie biznesowej, jak również społecznej i charytatywnej. Doświadczenie, posiadane zasoby oraz zaangażowanie pracowników, pozwala na wspieranie i organizowanie różnego rodzaju inicjatyw na rzecz rozwoju biznesu oraz akcji dobroczynnych i wolontariatu.

W ramach społecznej odpowiedzialności biznesu PCC EXOL wspiera społeczności lokalne, angażując się w szereg akcji społecznościowych, w tym m.in. promujących bezpieczeństwo.

PCC EXOL współpracuje z uczelniami w obszarze edukacji, staży i praktyk zawodowych. W 2016 roku Spółka była obecna na studenckich targach pracy oraz spotkaniach z pracodawcą organizowanych w szkołach i centrach młodzieżowych. Działania Spółki PCC EXOL nastawione na współpracę pomiędzy pracodawcą a szkołą wpisują się w aktualne zapotrzebowanie organizacji na wykwalifikowaną kadrę pracowniczą na rynku pracy. Współpraca w obszarze edukacji przyjmuje takie formy jak:

Klasy patronackie

W ramach kontynuacji projektu „Chemiczno-biologiczne partnerstwo edukacyjne”, którego celem jest m.in. podniesienie atrakcyjności i zwiększenie poziomu umiejętności w zakresie przedmiotów przyrodniczych i ścisłych, Spółka PCC EXOL przyznała stypendia licealistom z klasy patronackiej o profilu matematyczno-przyrodniczym w Liceum Ogólnokształcącym im. KEN w ZSZ w Brzegu Dolnym.

Program poznaj PCC EXOL

W ramach akcji „Poznaj naszą firmę i specyfikę pracy chemika”, w 2016 roku teren PCC EXOL odwiedziło ok. 100 uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i uczelni wyższych w tym m.in. Politechniki Wrocławskiej, Warszawskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego czy Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych) zlokalizowanych na terenie pobliskich powiatów. Uczniowie i studenci mieli możliwość poznania instalacji chemicznych na wydziałach produkcyjnych spółki.

Kształcenie dualne

W ramach kontynuacji dualnego kształcenia młodocianych, we współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym i w Wołowie, w 2016 spółka PCC EXOL przyjęła do pierwszej klasy uczniów na praktyczną naukę zawodu operator urządzeń przemysłu chemicznego.

Najlepsi młodociani pracownicy PCC EXOL korzystają z systemu premiowania.

Programy stażowe i stypendialne Ty i PCC = Związek z przyszłością

PCC EXOL kontynuuje współpracę z uczelniami wyższymi w ramach programu stypendialnego „Ty i PCC = sukces”, programów stażowych oraz praktyk letnich. Porozumienie o współpracy od kilku lat podpisane jest z: Wydziałem Chemicznym Politechniki Wrocławskiej, Warszawskiej oraz Śląskiej, Wydziałem Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej oraz z Uniwersytetem Ekonomicznym.

Stypendyści, którzy we wrześniu 2016 r. rozpoczęli współpracę ze Spółką, realizują prace magisterskie w działach badawczo – rozwojowych i otrzymują od Spółki stypendia finansowe. Celem staży oraz stypendiów finansowych w PCC EXOL jest promowanie dobrych wyników w nauce oraz rozwijanie talentów z dziedziny, które są istotne z punktu widzenia Spółki.

Praktyki studenckie

PCC EXOL co roku jest organizatorem programu praktyk letnich, który jest skierowany dla studentów uczelni wyższych. W tym roku zaprosiliśmy do współpracy 12 studentów.

Współpraca z Kołami studenckimi

Na wydziale chemicznym Politechniki Wrocławskiej Spółka PCC EXOL jest aktywnie reprezentowana przez ambasadorkę firmy, która promuje liczne wydarzenia realizowane w Spółce oraz jest łącznikiem pomiędzy firmą, studentami oraz przedstawicielami wydziału na Uczelni.

PCC EXOL aktywnie współpracuje z organizacją studencką BEST, z którą co roku prowadzi merytoryczne warsztaty dla studentów w ramach wydarzenia „Case Week”. W ramach współpracy z Politechniką Wrocławską, przedstawiciele PCC EXOL uczestniczą w wydarzeniu „Kariera Inżyniera w branży chemicznej”, gdzie co roku spotykają się ze studentami.

Dzień Otwarty

Od trzech lat Spółki Grupy PCC organizują Dni Otwarte dla studentów, w ramach których pracownicy tych Spółek prowadzą wykłady merytoryczne oraz wycieczki po wydziałach produkcyjnych, laboratoriach oraz działach badawczo – rozwojowych. Co roku w wydarzeniu bierze udział ponad 60 studentów.

Nagrody i sukcesy

Spółka w trakcie 2016 roku uzyskała następujące wyróżnienia i certyfikaty:

- Złoty poziom społecznej odpowiedzialności biznesu, przyznany przez międzynarodową platformę EcoVadis, za działania CSR i wdrożone procesy w 2015 roku;
- Certyfikat Systemu Zarządzania wg OHSAS 18001 – podsumowanie audytu certyfikującego system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy na zgodność z normą OHSAS 18001, który stanowi dopełnienie już istniejącego zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskiem;
- Laur Eksperta 2016/2017 oraz Laur Innowacyjności dla produktu Rosulfan A, wyróżnienia te potwierdzają, że strategia Spółki PCC EXOL w zakresie produktów specjalistycznych najwyższej jakości przynosi efekty i jest dostrzegana przez zewnętrzne kapituły konkursowe;
- Certyfikat Ramowego Systemu Zarządzania Responsible Care - potwierdza wdrożenie i stosowanie wytycznych Programu „Odpowiedzialność i Troska”;
- PCC EXOL liderem społecznej odpowiedzialności biznesu – Spółka zajęła 4 miejsce w kategorii "Produkcja przemysłowa i chemiczna"; ocenie podlegała jakość zarządzania Społeczną Odpowiedzialnością Biznesu (CSR);
- „Uczciwy Przedsiębiorca 2016” - Certyfikat potwierdza wartościowe cechy Spółki, jakimi są wiarygodność, rzetelność i uczciwość;
- „Etyczna Firma” – wyróżnienie dla firm prowadzących działania na rzecz budowy i wzmacniania kultury organizacyjnej, opartej o etykę i wykazujących największą aktywność w tym obszarze na tle innych przedsiębiorstw w Polsce;
- „Firma godna zaufania” - za nieposzlakowaną opinię, etykę w prowadzeniu działalności biznesowej oraz rzetelne i uczciwe podejście do klientów, dostawców czy innych kontrahentów.

Mirosław Siwinski
Prezes Zarządu

Rafał Zdon
Wiceprezes Zarządu

Brzeg Dolny, 9 marca 2017 r.

KONTAKT DLA INWESTORÓW

Marlena Matusiak

Relacje Inwestorskie PCC EXOL

tel. 71 794 28 15

fax 71 794 39 11

ir.exol@pcc.eu

